

DÉLVIDÉKI

MAGYARSÁG

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

SZABADKA
Jókai-tér 3

Felelős szerkesztő és kiadó:
Dr. BOGNER JÓZSEF

IV. évfolyam
113. szám

DÉLVIDÉKI FELADATOK

Irta Dr. Bogner József

Multvasárnap ezeken a hasábozon igyekeztünk a többoldalról feltett kérdésre felelni, hogy a délvidéki politika miért járt azon az úton, amelyen járt és miért kellett feltétlenül ilyen magatartást tanúsítania, eredményeket is soroltunk fel, beszédekből is idéztünk, hivatkoztunk hírlapi idézetekre, amelyek a parlamenti napló jegyzőkönyveiből íródtak ki és mindezekkel a múltat akartuk érthetővé és plasztikusá tenni. Ma sem akarnók, hogy úgy tűnjön, mintha elébe akarnánk vágni a történéseknek, de az igazságnak tartozunk azzal, hogy néhány pillantást vessünk azokra az elintézetlen problémákra, amelyek végeredményben teljes egészükben és lényegükben délvidéki problémák és amelyek megoldása nélkül a Délvidéken komoly magyarságvédelemről és a magyarság komoly megteremtéséről sohasem lehet szó.

Ezekről a problémákról és azokról a feladatokról, amelyek megoldásra várnak itt a Délvidéken, már eleve megállapíthatjuk, hogy olyan nagyok és olyan sürgősek, hogy csak a magyar államhatalom teljes súlyával és tekintélyével, valamint a délvidéki magyarság egységes szervezeteivel oldhatók meg.

A sokoldalú tudósok ideje lejárt. Ma minden tudomány differenciálódik és specializálódik. Mert egy ember nem tudhat mindent és nem érthet mindenhez. A kanállal csak kanányit lehet meríteni a vízből, a bogár csak bogárnyit csíphet el a mézből és az ember csak embertyit tudhat. Éppen ezért tekintet nélkül arra, hogy kik fogják intézni a délvidéki politika sorsát a jövőben, fontosnak tartanók azt, hogy a feladatok és a kérdések felosztassanak és ki-ki a maga feladat-területén igyekezzék férőhöz, magyarhoz és emberhez méltó becsületes, eredményes munkát végezni.

A fentiek különösen akkor megszívlelendők, ha arra gondolunk, hogy a magyar politikai élet porondján szereplők legnagyobb része birtokos, vagy valamiképpen a földdel és a földműveléssel kapcsolatos foglalkozást írt. A másik csoport ügyvéd, vagy valamiképpen a jogtudományokkal van szorosabb kapcsolata. Éppen ezért a magyar törvényhozás munkájáról már gyakran megállapították, hogy egyrészt magán viseli teljesen az agrártörvényhozók, valamint a jogászok elkövetését és felfogását. A délvidéki politikai élet élharcosai között kétséget keltően minden kérdésnek megvan a maga élharcosa. Mindenki megvan a magáné az a területet, ahol tudományával szolgál-

hatta annak a területnek az előbb-rejtését és annak a magyarságnak az érdekét, amely — mint azt már többször kifejtettük — politikai szempontból a legutolsó kétszáz év alatt sohasem játszhatta azt a szerepet, amelyre hivatott. E sorok szerény írója sohasem akarta, hogy sokoldalúnak és minden délvidéki probléma ismerőjének tartsák, de hitt abban, hogy van egy feladatkör, amelynek megoldása reá vár és természetes, hogy az alábbiakban ebből meríti a bizonyítás anyagát.

Ott, ahol problémák és feladatok tornyosulnak mindenütt, ott ezekről a problémákról írni egyrészt könnyű, másrészt igen nehéz. Könnyű azért, mert egyetlenegy problémáért sem kell messzire menni, de ugyanakkor nehéz, mert lehetetlen a feladatokat mind felsorolni és nehéz eldönteni, hogy a sok fontos kérdés közül melyik legyen éppen az, amellyel foglalkozni a legsürgősebb.

Amikor a visszafoglalt Délvidék a csonkaország vérkeringésébe bekapcsolódott, az állami tisztviselők és az állam különböző alkalmazottainak súlyos kérdései szerepeltek legtöbbször a napirenden. Ezeknek a kérdéseknek a szabályozására több rendelet is jelent meg. Ezek között a legfontosabb volt a 7510/1941. M. E., az 1250/1942. M. E. és az 55.100/1942. K. K. M. számú rendelet. A felületes szemlélők, vagy a kérdéssel keveset foglalkozók tudomásul vették ezeket a rendeleteket és nem vették észre, hogy ezek hány ízben és hány magyar embert juttattak azért, mert költögettek, mert nem ismerték, valamint azért, mert ezeknek alkotói bennünket nem ismertek, hátrányosabb helyzetbe. Így történhetett meg az, hogy egyenlő idős, egyenlő képzettségű és a szolgálatukat egy időben elkezdett tisztviselők vagy állami alkalmazottak abban az esetben, ha magyar szempontból megbízhatók voltak, tehát Jugoszlávia szempontjából megbízhatatlanok, hátrányosabb helyzetbe jutottak a felszabadulás után, mint azok, akik a jugoszláv államot híven kiszolgálták. Tudunk olyan esetéről, hogy olyan ember, aki a megszállás pillanatában vezető állásban volt és az egész megszállás ideje alatt állandóan a magyarság érdekében fáradozott, minden alkalommal a magyarság mellett hűségesen és bátran kiállt, harcosszerűen egyenlőleg egy politikai, mint kulturális életünkben, nagy szerepet játszott, a felszabadulás után nemcsak hogy hátrányosabb helyzetbe jutott, mint az annakidején alárendelt magyar tisztviselők, hanem még azoknál a

szérb tisztviselőknél is sokkal rosszabb helyzetben van, akik ma a magyar államtól nyugdíjat élveznek. *Kötelet lehetne írni magyar tanítók és közigazgatási tisztviselők kálváriájáról és szenvedéseiről.* Ki tud arról a délvidéki politikai porondon most feltűnő vezéralakok közül, hogy milyen sérelmek és milyen retentő kérdések tárnak itt fel. Tudunk olyan esetről, hogy a rendeletekben kifejezett és biztosítható jogok legtöbbször kimerítése után is előfordulhat az, hogy negyvenéves szolgálati idő után nyugalmazott községi jegyző azért, mert a szolgálaton kívül eltöltött időnek a nyugellátás szempontjából való beszámítása csak a nyugellátás százalékarányába számítódik be és nem a fizetési fokozat megállapításába, ma kevesebb nyugdíjat kap, mint az az alig 15-20 évet szolgált jegyző, aki szerb léte ma a magyar államtól ugyan csak nyugdíjat élvez. Tudunk rendőrkapitányról, aki hasonlóképpen a rendeletekben biztosított jogok teljes kihasználásával sem tudta elérni, hogy nyugdíja megközelítse annak a szerb nyugdíjasnak a járandóságát, aki nálánál sokkal fiatalabb, de a szolgálati éveit ténylegesen és nemcsak kedvezményesen beszámították, mint amint az a magyar rendőrkapitány esetében volt. Hány magyar embert hallottunk panaszkodni, sokszor elkeseredetten kifakadva káromkodni azért, mert velük szemben lényegesen jobb helyzetbe kerültek azok, akik a megszállás ideje alatt nemcsak hogy magyarságukat tagadták meg, hanem még nevüket is szlávosan ejtve, igyekeztek maguknak előnyöket biztosítani. Rendeleteink a szolgálati évek által szerzett jogokat minden esetben tiszteletben tartották és olyan nagyfokú megértést tanúsítottak mindenkivel szemben, hogy csak azoknak nem adták meg az összes jogait, akik kétségbevonhatatlanul a magyarság ellen dolgoztak. Annakra mentünk az engedékenységben, hogy a szerb tisztviselőket mértékletes hazafias magatartásuk esetén is méltónak tartották a nyugellátásra. Ugyanakkor azonban anélkül, hogy ez ellen a kétségtelenül lovagias magyar gesztus ellen egyetlen szót is szóljunk, lehetetlennek tartjuk, hogy magyar emberek, akik magyarságuk miatt a magyar fajtuk izzó szeretetének heve miatt állásukban nem maradhattak, ma ezekkel szemben hátrányosabb helyzetbe kerüljenek. Tudunk vasuti alkalmazottakról, fűtőkről, kocsivizsgálókról, kalauzokról, pályamunkásokról, lakatosokról,

vonatvezetőkről, akik nem voltak hajlandók Jugoszláviának hűséget esküdni és akiket ezért állásukból minden végkielégítés és minden nyugellátás nélkül elbocsátottak. Ezek bátran vállalták a nincstelen, kisemmizett harmadrangu állampolgár sorsát s megrokkantak vagy egyáltalán nem érték meg a felszabadulást és csak özvegyeik kéri ma férjeik jogának elismerését és ezek egészen kis jelentéktelen összegeket kapnak, míg szerencsésebb szerb vagy olyan magyar társaik, akik szolgálatban maradtak, még ma is egészségesek, esetleg szolgálatban is vannak, lényegesen jobb anyagi helyzetben élnek, mint az előbb említett áldozatos és magyarságukat bátran megvallók. Ki tud arról, hogy ezeknek a rendeleteknek olyan záradékai is vannak, amelyek szerint csak különleges érdemek alapján számíthatják be a szolgálaton kívül eltöltött időt. És vajon ki bátor magát feltolni bíróul és megmondani, hogy ez vagy amaz különleges érdemeket szerzett vagy sem? A tapasztalat azt mutatja, hogy voltak olyanok, akik hevesebb vérmérsékletük alapján összetűztek vagy összeverekedtek a megszállás alatt a szerbekkel. Nem egyszer történt meg, hogy az ilyen verekedésből kifolyólag súlyos meglhurcoltatásban volt része egyik vagy másik magyarnak. Természetes, hogy az ilyen embert a rendeletekben biztosított minden előnnyel el kellett látni. De ki meri azt állítani, hogy az ugyanakkor otthon dolgozó és családját nevelő magyar nem volt ugyanolyan érdemekben gazdag, mint a másik? Avagy talán abból is származhat egy magyarnak hátránya a Délvidéken, ha a megszállás alatt nem rugott be és nem szidta a szerbket? Hány magyar embert üldöztek a trianoni határon át, hányan szenvedtek a csonkaországrészen éveken keresztül állástalanul és elálatlanul? Visszatérve a Délvidékre, itt találták szerb társaikat, magasabb fizetési osztályban, magasabb nyugdíjban és jobb anyagi helyzetben, mint ők vannak. És itt ismételtén azt hangsúlyozzuk, hogy nem azt sokaljuk, amit a szolgálatban maradt szerbek vagy magyarok kapnak, nem azt irigyeljük, amit ezeknek a magyar haza juttat, hanem azt sérelmezzük, hogy ugyanakkor ezekkel szemben a legáldozatosabb magyar rétegek nemcsak hogy jutalmatlanul maradtak, hanem ezeknél sokkal hátrányosabb helyzetbe kerültek.

A fentiek a magyar problémáknak csak egy egészen kis részét és a

délvidéki magyarságnak aránylag egészen kis rétegét érintik. A más-sal foglalkozó és az élet más szektorában jártas politikus talán súlyosabb problémákat is tudna felhozni. Talán beszélhetnénk arról, hogy a Bácska területén lévő nemzeti vagyonnak milyen kis hányada van csak magyar kézen. Talán beszélhetnénk arról, hogy a délbácskai magyar szórványok élete milyen. Említsük meg, hogy a 78 délbácskai községben lakó, 270.000 hold terület 16.000 magyarja csak 600 hold földet mondhat magáénak. Vagy azt említsük meg, hogy a magyar iskolák és a tanulmánygyógy magyar ifjúság helyzete milyen a Délvidéken. Vagy beszéljünk arról, hogy minden sürgetésünk ellenére akkor, amikor a pesti középiskolák nagyszerű kipróbált tanári kara kevés óraszámú pompás lehetőségek között oktatja a fővárosi gyerekseregét, ugyanakkor itt, a magyarság egyik legveszélyeztetettebb pontján sokszor egészen fiatal, tapasztalatlan tanárok heti 30 órával átlagban, nagy lélekszámú osztályokban küzdenek megoldhatatlan feladataikkal. Vagy befejezésül említsük talán meg, hogy az örvendetes felszabadulás után két éven keresztül pompásan emelkedő születési arányszámok miként kezdenek már most némileg visszaesni. *A föld, a gyermek, a magyar tisztviselő, az állami alkalmazott, a vasutas, a postás, a rendőr, az újságíró, a magántisztviselő, a kis- és nagykereskedő, a földműves, a magyar munkás ezernyi problémája, ezernyi feladata itt áll megoldatlannul és elintézetlenül.* Bárhova nézünk, csak feladatokat és problémákat látunk. És ezek mind sürgősök és mind megoldásra várnak. *Ezeknek a megoldása nem nélkülözheti a délvidéki magyarság teljes egységét, minden jószándéku magyar együttműködését és nem nélkülözheti a magyar államhatalom teljes szívának és tekintélyének jóindulati támogatását. A politika utjai fordulhatnak akármire. A politikások személye kicserélődhet. Öregek halhatnak meg és újak szülehetnek, a személy nem fontos és ha van olyan probléma, amelynek megoldását valaki akadályozza, bárki lett legyen is az, tűnjön el a politika porondjáról, mert most csak olyanokra van szükség, akik a fejlődésben és a harcban elrelelendítenek és nem akadályoznak. Ezt értsék meg a pártok vezetői, a politika kalandorai, a politika bukott és eljövendő lovagjai, mindenki, aki a délvidéki keresztény magyar politika útját a jövőben járni akarja és járni fogja.* Nincs keresztény magyar politika és nincs keresztény magyar feltámadás és nincs örök magyar Bácska mindaddig, amíg a sorsdöntő magyar kérdések megoldása késik.

Tarnói Buocz Béla lett a rendőrség vidéki főkapitánya

Az új főkapitány már letette az esküt

Budapestről jelentik: A Kormányzó Úr a belügyminiszter előterjesztésére Tarnói Buocz Béla dr. rendőrfőkapitány-helyettesét, a szegedi rendőrség eddigi vezetőjét a magyar királyi rendőrség vidéki főkapitányává nevezte ki.

Az új vidéki főkapitány szombaton reggel már le is tette az esküt vitéz Jaross Andor belügyminiszter kezébe.

Késes és működő rüs
Kovács Antal SZABADKA
Rudics utca 4 sz.
volt Gabányi műhely

Olaszországban az angolszászok nem tudják felszakítani a rugalmas és mély német védelmi vonalat

A keleti fronton a Dnyeszter alsó folyásánál indultak támadások — Az angolszászok Berlin lakónegyedét bombázták — A japánok nevelésének mondják a csendesóceáni angolszász hegemoniáról szóló londoni meséket
A jugoszláv emigráns kormány lemondott — A lengyel emigránsok vezetőségéből is ki akarják rekeszteni az „antiszemitákat” és „reakciósokat”

Berlin szerint Törökországra is rá esett a bolsevista imperializmus árnyéka

A délolasz arcvonalon tovább tartanak a súlyos harcok — olvassuk az éjszakai jelentésekben, de a keleti fronton is meg élénkült a küzdelem.

Az olasz arcvonalon a támadási pontokon többször tüzéségi pergőtüz után rohamozott az ellenség, de támadásait a németek visszaverték és egy helyi betörést San Olivánál elkeseredett viaskodás után elrekesztették. Az éjszakai hírszolgálat nem közöl még bővebb részleteket az olaszországi nagy csata alakulásáról.

Ami a keleti harcokat illeti, a helyzet a legutóbbi 24 óra alatt lényegében nem változott — ezt írják a hajnali jelentések. A bolsevisták Butortól nyugatra egy összehúzóított hidfőnökből elkeseredetten támadtak, de eredményt nem tudtak elérni. Grigorjapoltól nyugatra a németek az alsó Dnyeszteren új eredményeket értek el. *Felmorzsolnak egy szovjet páncélos köteléket, amely a német reteszállásokot akarta szétzúzni. A német és szövetséges csapatok szűkebbre vonták a zárógyűrűt a már néhány nap óta elvágott bolsevista hadosztályok körül.* A Kárpátok előterében a német és magyar csapatok sikeres helyi vállalkozásokat hajtottak végre. Erős támadásokat hajtottak meg és sikerült állásaikat megjavítani. *Vitebszktől keletre a bolsevisták minden vállalkozása meghiúsult Ostrov mellett a német gránátosok rendbehozták egy arcvonalakanyart.* A bolsevisták itt a déli órákban nagy erőket vetettek küzdelembe, de az új német állásokat nem tudták leküzdeni. Veszteségük többézer halott és fogoly. A keleti front déli szárnyán a német légi erőcsata és harci repülőgépei kiválóan vételek ki részüket a sikeres vállalkozásból.

A légi harcokkal kapcsolatban — jelentik Berlinből — hogy a pénteken délelőtt erős északamerikai bombázó kötelékek nagyobbról álló távolsági vadászok védelme alatt Németország fölé repültek, ahol már Osnabruck térségében harcokba keveredtek. Egyedül a wesseri térségben több mint egy tucat négy motoros bombázót löttek le a németek. A német öböl vidékén, Északnyugat-Németország fölött is erősen támadták a német vadászok a berepült, közepes erősségű bombázó alakulatokat.

Ami a távolkeleti hadszínter eseményeit illeti a japán haditengerészet sanganai szóvivője kijelentette, hogy a japánok a csendesóceáni és indiaóceáni helyzetének erősségét nem befolyásolja az, ha az ellenség esetleg támaszpontokat épít holland Új-Gvineában. Az ilyen támaszpontok az utánpótlási nehézségek és az erős japán bázisok közelsége miatt egyáltalán nem lennének bevezetetlenek. Dél-Csendesóceánon a japán szigeteket megerősítették, a Csendes-óceán északi részében levő japán támaszpontok is egyre új erősitéseket kapnak. Az ellenségnek az az állítása, hogy a Csendes-óceánon megszerezte az uralmat, egyenesen neveléses és csupán az angolszász propaganda hazug voltának bizonyítéka. Be-fejezésül kijelentette, hogy az ellenséges tengeraltjárók tevékenységét ezen a területen gyakorlatilag megbénították.

Egy spanyol lap Kína helyzetével foglalkozva azt írja, hogy *Csankajsek helyzete mind válságosabb, a küszöbön álló összeomlás már előre veti árnyékát.* Az angolszászok tehetetlenek, nem tudnak

támogatást nyújtani Csunkingkinának, mert ehhez a Szovjetuniónak határos együttműködésére lenne szükség, ez viszont hídnnyzik a Csankajsek és a kínai kommunisták közt felmerült viszály miatt.

A diplomáciában

továbbra is az angol világbirodalmi értekezlet hírnagyja áll az előtérben. A tókiói sajtó ezzel kapcsolatban rámutat arra, hogy az egész világ tanúja lehet az egész angol világbirodalom lassu pusztulásának. A birodalom tagállamai egyáltalán nem változtatták meg álláspontjukat az Angliával való szoros együttműködéssel szemben, amit az anyaországban annyira óhajtottak. A dominiumok magatartásából arra lehet következtetni, hogy mind jobban *eltávolodni igyekeznek a süllyedőben lévő anyahajótól.* A dominiumok magatartása *Amerika felé* való tájékozódást mutat és arra vezet, hogy Anglia elveszti vezető szerepét saját birodalmában. Az értekezletet az egy-ség megerősítése érdekében hívták össze, de azzal az eredménnyel járt, hogy *a széthúzást még inkább kidomborította.* Amerika magatartására jellemző a Daily Mail washingtoni tudósítójának az a jelentése, amelyet a Budapesti Értékező ismertetett az éjszaka. Az angol újságíró beszélgetett 15-18 éves északamerikai diákokkal az angol birodalomról és az amerikai fiatalok mind azt mondták, hogy *a birodalom fejlődése tulajdonképpen mindenki látja dekadenciáját.* Arra a kérdésre, hogy mi ellen kell harcolni, azt mondták, hogy *a birodalmi gondolat ellen,* mert ha egy ország a fél világ fölött uralkodik, akkor ott már valami bajnak kell lennie — idézi a Daily Mail rezignáltan az amerikai diákok szavait.

A jugoszláv kérdés

újabb fejleménye, hogy Péter volt jugoszláv király — mint Stockholmból jelentik — engedett a nyomásnak és *eljellette Purics miniszterelnököt és Mihajlović tábornokot,* aki eddig hadügyminiszterként szerepelt kormányában. A volt király csőtörtőkön este fogadta Purics lemondását és Subasics Iván doktornak adott megbízást az új kabinet megalakítására. Péter fenntartás nélkül hozzájárult Subasicsnak ahhoz a feltételéhez, hogy Mihajlović nem lehet tagja a kormánynak.

A MTI egy másik jelentése szerint az angol hírszolgálat azt állítja, hogy a Purics-kormány helyébe nem új kormány hanem egy *háromtagú bizottság lép,* amelyben a szerbeket Szimovics tábornok, a horvátokat Szubasics volt horvát bán, a szlovéneket pedig Cankar képviseli. Titonak a bizottsággal szemben elfoglalandó magatartása még nem ismeretes. Csak annyit tudni, hogy Szimovics és Subasics az elmúlt napokban megbeszélést folytattak *Veletit* tábornokkal aki Tito londoni megbízottja.

Más jelek azokkal az anyagi terhelésekkel, amelyekkel foglalkoznak amelyek Péter király és kormánya körül felmerültek. A menekült kormány egyet len jövedelme a jugoszláv hajózáshoz eredő haszon, a külföldi követeléseket Tito kívánságára Angliában, Amrikában

Brazíliában, Törökországban és Svájcban zárolták.

A lengyel menekültek

Londoni vezetőségében is változások várhatók. A Washington Post értesülése szerint *Rachwicz,* a lengyel menekültbizottság elnöke, *Sosnkowicz* tábornagy főparancsnok és Kuk *szovjetvédelmi miniszter* valószínűleg *tenytelenné* esznek megvárt tisztúktól. *Szovjet részről reakciósoknak* bélyegezték őket a zsidók részéről pedig *antiszemitának.*

Svédország

hír szerint *elutasította* az újabb angolszász kívánságokat is, amelyek arra irányultak, hogy a svéd kormány engedje át az ország déli részében a *repülőtereket* a szövetségeseknek. A szövetségesek demarsa az Uusi Suomi értesülése szerint kapcsolatban állott *Thortot* angol légügyi tábornagnak a közelmúltban lezajlott stockholmi látogatásával.

Törökország

szerepével foglalkozik a német diplomáciai levelező annak az okmányoknak a kapcsán, amely a *szovjet balkáni területek* kapcsolatban látott napvilágot a Daily Mail és a Daily Herald hasábjain kairói tudósító tollából.

A német közlemény rámutat arra, hogy az angol lapok cikkei igen érdekes fényt vetnek a szövetségesek törökországi politikájára. Most már nincs kétség afelel, hogy Moszkvában és Teheránban milyen szerepet szántak a háború után Törökországnak. Roosevelt ugyanis elvben elismerte a Szovjetuniónak a *meleg-tengeri kijáratra* való igényét. A legutóbbi orosz-török megbeszéléseken az Exchange jelentése szerint *felvetették a tengersizorok közös védelmének kérdését,* szövetség esetében, vagyis a Szovjetuniónak részvételét a tengersizorok őrzésében arra az esetre, ha Törökország részt venne a háborúban. Anglia és az Egyesült Államok ebben egyetértettek, ezért járultak hozzá ahhoz, hogy a *Badoglio-flotta* egyharmadát a Szovjetuniónak adják oda. Kétségtelen, hogy a Törökországra legutóbb gyakorolt brit-amerikai nyomás mögött több relik, nevezetesen az, hogy veszélyben van Törökországnak, mint a tengersizorok őrének történelmi szerepe a szovjet tőrekvédek javára. Ismeretes, hogy Molotov 1940-ben, berlini látogatása alkalmával siker nélkül próbálta megszerezni ehhez a német hozzájárulást. Világos, hogy *az ugynevezett Dardanella köztársaság megalakítása csak kezdet volna és a Szovjetuniónak hamarosan teljesen felszívni Törökországot.*

Világos — folytatja a német cikkíró, — hogy a német-szovjet összecsapás óta többről van már szó a német érdekeltnél. *A német birodalom történelmi szerepéről van szó,* az európai integritás védelmében. Angliától és Amerikától senki sem várhatja, hogy biztosítékot nyújtsanak Európának a nyugat felé irányuló bolsevista imperializmussal szemben. Külföldön sokszor mint propagandát szerették volna elintézni a bolsevista veszélyre vonatkozó német figyelmeztetést. Ennek a legutóbbi okmányának a bizonyító ereje alól azonban

nyilván még az angolok sem vonhatják ki magukat, bár létszámban mindent megtesznek, hogy ezt az angol nép előtt elmutassák, vagy a bolsevisták segítségével letagadják.

Finnország

pénzügyminisztere megjelent a svéd munkáspárt stockholmi értekezletén és Finnország harcáról a következőket mondotta:

— A finn nemzet is remélte, hogy semleges maradhat a nagyhatalmak háborújában, de ennek ellenére évek óta kénytelen háborút viselni. A jelenlegi háború a legdrágább értékekért folyik, amelynek védelméért egy nemzet háborút viselhet: a szabadságért, a nemzeti függetlenségért és azért a jogért, hogy a nemzet önmaga rendelkezhesse saját életének és helyzetének irányításáért. A fennek meg vannak győződve róla, hogy egyszer véget ér a szenvedés mai korszaka és mindenki elismeri Finnország állásfoglalásának helyességét. A hadviselés éveiben a finnek az a tudat tölti el, hogy szabadság nélkül mit sem ér a nemzet léte. Finnország munkásosztálya teljes odaadással támogatja az északi együttműködés gondolatát és várja a pillanatot, amikor bekapcsolódhat az igazságos és tartós békét biztosító nemzetközi politikába.

Az invázió

Beharangozásában az angolszászok némi szünetet tartottak. A newyorki jelentés szerint a támadás azért huzódik-halasztódik, mert a La Manche csatorna övezetében igen rossz az időjárás — jelenti az United Press londoni tudósítója. A rossz időjárás vontatotta teszi a légiháborút és lehetséges, hogy ez a körülmény befolyásolja az invázió egész menetrendjét.

Hallensleben, a Német Távírási Iroda katonai munkatársa, elkísérte Rommel vezértábornagyot a norman partoknál épült német védelmi művek megtekintésére. A tábornagy azt mondta, hogy a német berendezések készen állnak arra, hogy tízet és pusztulást zúdítsanak minden partraszállási vállalkozásra. Majd hozzátette:

— Ha az invázió megindul, akkor a La Manche csatorna lesz a háború legnagyobb tömegsírja.

Berlinből jelentik: Az Interim éjszakai jelentése a következőket mondja:

A délolaszországi arcvonalat az jellemzi, hogy az angolszászoknak a nagy harcra bevetés ellenére, bár állandóan újabb és újabb kötelékeket vezényelnek oda, egyetlen helyen sem sikerült a rugalmas német védelmi hálózatot felszakítaniok és mélységben áttörniök. A csütörtöki események alapos, óvatos és tárgyilagos megítélése mellett megállapítható, hogy az angolszászok rendkívül nagy véráldozatokkal fizetnek a Tirreni-tenger partján huzódó szakaszon és Esperia szakaszon elért kisebb területnyerésekért, valamint hogy ezeknek a területeknek hadműveleti értéke semmiféle arányban nem áll azokkal az áldozatokkal, amelyeket meghoztak. A német csapatok új állásaikból szétverték a brit és amerikai heves támadásokat. Az ellenségnek nagyobb páncélos erőkkel véghez vitt erőfeszítése, hogy Cassinótól nyugatra lerohanja az új német állásokat, teljesen összeomlott a nehéz német fegyverek kiváló tüzeben. Az amerikaiaknak a tirreni partvidéken sikerült ugyan megszállniük Formia helységet, miután azt a német védelem kiűrtette, de az a kísérlet, hogy az itt területek uralkodó magaslaton is áttörjenek, véresen megúsult. Összeomlottak az Esperia mellett fekvő Monte Vetro ellen indított támadások is, a San Olívia és Ponte Corvo közötti úton az amerikaiak az elszakadó német csapatok nyomába vontaak, de itt is véres veszteségeket szenvedtek. Ugyanez vonatkozik a Cassinói területre is, ahol az amerikaiak az előző nap szokatlanul nagy veszteséget után nem mertek gyalogsággal támadni, hanem megelégedtek egyes páncélos kötelékek támadásával. Ezek

a páncélosok azonban a német nehéz fegyverek jól irányított tüzeiben már messze az új előtérre vonultak nyug-

atra megakadtak, közben 23 angol-szász páncélos megsemmisítettek és többet harc képtelenné tettek.

Hivatalos jelentés a magyarországi berepülésekről

Németország fölött lelőttek több mind ötven bombázót — Az amerikaiak válogatás nélkül bombázták Berlin lakónegyedeit — Belgrád kibombázott lakosságában fellobbant a gyűlölet a légi gangszterek ellen

Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda közli az északkeleti berepülésről szóló hivatalos jelentést, amely így hangzik:

Tegnap a késő esti órákban dél felől sok utvonalon egyes ellenséges gépek és kisebb kötelékek repültek be légi terünkbe. Általában a Duna-Tisza között haladtak észak felé, majd északkelet felé haladtak és észak és északkelet felé fordulva hagyták el az ország légi területét. Bombázásról nem érkeztek jelentések. Az átrepülés zavartalan volt.

Ma a kora hajnali órákban észak felől sok utvonalon egyes ellenséges repülőgépek repültek be és a Dunától keletre fekvő légi területet átszelve délen eltávoztak. Feltételezhető, hogy ezek a gépek azonosak voltak a tegnap észak felől átrepült ellenséges gépekkel.

Berlini jelentések elmondják, hogy az északamerikai bombázó kötelékek május 19-ikén a déli órákban a birodalom területére, különösen pedig Középnémetország fölött történt berepülésük során a kifejlődött légi harcokban a német légelhárító erőkhöz eddig beérkezett, de még nem teljes jelentés szerint ötvennél több amerikai gépet, legnagyobb részt négy-motoros bombázót lelőttek. Más jelentések közlik, hogy Berlin és Braunschweig lakónegyedeit érték támadások. A német birodalmi főváros fölött az észak-amerikai terrortámadók válogatás nélkül oldották ki bombáikat, amelyek több városrészt lakónegyedeire hullottak. Kül-

önösen a munkásnegyedek épületei rokkantak és a lakosság körében véresvesztések voltak.

A Belgrádot ért kegyetlen terrortámadással behatóan foglalkozik a német sajtó. A német tudósítók megállapítják, hogy a szerb főváros népe dühös elszántsággal és dacos önségéllyel válaszolt a támadásra, amely azokat a külvárosokat érte, ahol az előző támadások menekülteit találtak szegényes menedéket. A bombák iskolákat, lakóházakat, tehát nem katonai célpontokat értek. A lakosság nyomban hozzáfutott a mentési munkálatokhoz, együtt a német katonasággal. Egy háromgyermekes szerb anya, amikor kimentették a pincéből, azt mondta, hogy a németeknek köszönheti életét. A lakosságot általában a viszályított düh jellemzi, átkozza az angolokat, szemében ugyanolyan gyűlölet izzik, mint a légi támadások szította német és nyugati megszállt területek kibombázottainak tekintetében. Olyan elszántságot mutat Belgrádban, hogy ezen már semmiféle ellenséges propaganda nem változtat. Ezek az emberek már tudják, akárcsak a kommunizmus ellen küzdő szerb önkéntesek, hogy az Európáért folyó harcban helyt kell állniuk és ez a harc győzedelmesen ér majd véget. Mert a tartótlanság szívté olyan harcokésség tölti el, hogy előbb-több el kell következnie a végleges leszámolásnak a levegő gangsztereivel.

Egész Európát fenyegeti a kommunizmus

A német, a finn és a portugál sajtó megállapításai

Helsinki-ből jelentik: A Keleti tengernek a Szovjetunio számára való átengedése, az a tény, hogy Moszkva számára utat nyitnak az Atlanti óceán felé, megtanítja valamennyi skandináv országot arra, hogy Finnország harca ma voltaképpen az egész Skandinávia védelmét jelenti. Elérkezett az ideje annak — írja egy finn lap — hogy Svédország ebből a tényből levonja a helyes következtetéseket.

Berlini jelentés szerint a német sajtó foglalkozik azzal az angolszász hírrrel, hogy Roosevelt a teheráni értekezleten azt a javaslatot tette, hogy a Vilmos császár csatorna övezetében a közép-amerikai Panama köztársaság, mintájára

szovjet befolyás alatt álló szabadállomot létesítsenek. Kiemelik a lapok, hogy ezek az államalakítási tervek ismét megmutatják, hogy a semlegeseknek, Németország és szövetségeseinek egységes tömbként kell védekezniük az európai kontinens érdekeit, mert most már beláthatják, hogy adott esetben közösen viselnék a szovjet terjeszkedési politikai költségeit.

A portugál sajtó is foglalkozik a kommunista veszedelemmel, vázolja a sarló és kalapács jegyében folyó orosz terjeszkedési politika céljait. Ez az imperializmus — írja az egyik portugál lap — kiküszöböléssel fenyegeti mindazt, ami erkölcsi erő szempontjából értéket jelent.

Anglia belső gondjai

A walsori herceg felveszi az amerikai állampolgárságot — Kimerült az angol emberanyag — Londonban katonaszökevények után razziáznak — Anglia belpolitikai ígéreteit sem tartja be

A Német Távírási Iroda több angol vonatkozású hírt közöl, amelyek rávilágítanak a szigetország belső válságára. Az egyik jelentés szerint egy washingtoni kábeltávirat arról számol be, hogy a windsori herceg lemond Bahama kormányzó tisztségéről és fel akarja venni az amerikai állampolgárságot. A jelentést angol részről hivatalosan még nem cáfolták meg.

Az angol munkáspártban a belső ellentétek még nem simulnak el. Bevin munkáspárti miniszter bizalmatlansági indítványt tett a párt parlamenti csoportjának élnöke, Greenwood ellen, mert úgy véli, hogy annak magatartása személyével

szemben indokolatlan volt. Az Aftonbladed beszámoló arról a hatalmas arányú razziáról, amelyet Londonban a katonaság, a katonai rendőrség és az emigráns nemzetek rendőrhatalósága inak közreműködésével a katonaszökevények kézrekerítésére rendeztek. Sok katonaszökevényt tartóztattak le, illetve olyan személyt, aki engedély nélkül szabadságon volt. Huszonnégy órára egyetlen katonát sem engedtek ki a kaszányákból, hogy megönnytűsék az ellenőrzést az utcákon, a villamosokon, a tiszteket is igazoltatták, rendfokozatra való tekintet nélkül.

A Glasgow Herald egyik cikke meg-

állapítja, hogy az angol nép mozgósítása továbbra is szükséges. A háborús erőfeszítések keretében már igénybe vették mindazt, ami Angliának emberanyagban rendelkezésére állott. Ez oda vezetett, hogy a termelést és csökkeníteni kellett a kiskereskedelemben további üzembeszüntetésekkel számolniak, ami nem maradhat iratás nélkül a lakosság ellátására. A katonai célokra igénybevett hájótér hiján az élelmiszerszállításokban újabb korlátozások várhatók, még pedig elevenben végőak.

Rogger Lloyd winchesteri anglikán főpap az egyik folyóirat hasábjain fölveti a kérdést, miért tesz az angol kormány mindenféle ígéreteket, amelyeket nem tud betartani. A szovjet lengyel példára írtal és azt írja, hogy Angliának ha szavát akarja állni, ha befektetést kellene üzemnie Oroszországnak, mert a szovjet megakadályozza Angliát abban, hogy helyreállítsa a háború előtti Lengyelországot. Belpolitikai téren is az ígéretet özne áradt a kormánytól, most már minden hivatalos panaszok a teljesítés elmaradása miatt. A be nem váltott ígéretet bel- és külpolitikailag egyaránt súlyos helyzetet teremtenek — írja az angol főpap.

Légítámadás Ploesti ellen

Bukarestből jelentik: A román hadsereg főparancsnokságának jelentése szerint a Dnyeszter alsó szakaszán, Beszszarabia középső részén és a moldvai arcvonalon nem voltak különösebb események. Egymást követő hullámokban Ploesti vidékét támadta az angol-amerikai légi fegyvernem. Károk és a lakosság körében veszteségek keletkeztek. Több ellenséges bombázót lelőttek.

Smuts a népszövetség második kiadásáról

Amszterdamból jelenti a Német Távírási Iroda: Smuts délafrikai miniszterelnök Birminghamban beszédet mondott. Kifejtette a hadihelyzetre vonatkozó nézeteit, majd a háború utáni kérdésekkel foglalkozott. A szövetségesek háború utáni terveiről szólva, új „világot átfogó szervezetről” beszélt, amely csaknem elkerülhetetlenül a régi népszövetség javított és módosított kiadása lesz.

A légítámadás megölt 60 katolikus hittérítőt

Amszterdamból jelentik: A brit lérszolgálat sidneyi jelentése szerint az újguineai légítámadások következtében életét veszítette 60 amerikai hittérítő, aki egy meztámadott japán fogolyhajón tartózkodott.

Horvátországi hírek

Zágrábból jelentik: Pavelics államvezető pénteken megjelent testőrsége tisztjelöltjeinek gyakorlatán. Beszédet mondott, amelyben rámutatott az értelmiségi ifjúság s főleg a tisztek feladataira.

Raguzába nem szabad beköltözni más városokból s a vidékről. A beköltözéshez külön engedély szükséges.

Vokics Antal honvédelmi miniszter Szarajevóban, Raguzában s a tengerparti övezetben volt néhány napig. Pénteken este visszatért a horvát fővárosba.

Dr. Seitz Sándor befolyásos államtitkár a poglavnik az elpusztított vidék felszabadítására létesített minisztérium államtitkárává nevezte ki.

Köszönetnyilvánítás
Mindazoknak, akik felejtethetetlen jó édesanyáink

ÖZY. BRUNNER ENDRENE
szül. Bászler Katalin

elhunyta alkalmával nagy fájdalommal résztvételükkel enyhítették, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Szabadka, 1944. május 16.
Gyászoló család

Butormentés tűzoltólétrákon a negyedik emeletről

A bombáktól összerombolt lépcsőház miatt a lakók nem tudtak felmenni lakásaikba

Budapestről jelentik: A legutóbbi légitámadás után — mint a Délvidéki Magyarország már jelezte — az egyik pályaudvar közelében egy háztömböt bombatalálat ért. A nagy bérpalotára is bomba hullott, hogy a pincében meghúzódó lakók komoly életveszedelemben forogtak. A bomba leszakította a kapubelétrátból kiinduló lépcsőházat, úgyhogy hatalmas rés tátong a háznak ezen a részén. A kapu alá zuhanó kötőrmelékkeket gyorsan eltávolították ugyan, de a földszintről négy emeleten keresztül az égre lehet tekinteni, olyan nagy rés támadt a házban.

A kanyargós márványlépcső, a vaskorlátal együtt elpusztult és ezzel a négy emeleten lévő lakásokat elzárták, megközelíthetlenné tették.

A háznak volt egy hátsó feljárata is, de csodálatosképpen ez is áldozatul esett a légi terrornak. A bomba szinte kitépte az emeletekből a feljárásokat, úgyhogy még a pince bejáratát is eltorlaszolta. A lakók a vészkiáraton keresztül menekültek meg a megrongált és alapjaiban erősen megingatott házból. Csak a legszükségesebb, legjobban féltett holmi volt náluk, amikor a pincébe vonultak. Egy szál ruhában, kis kézitáskával voltak kénytelenek távozni a házból, amelyet azonnal kiürítettek. Senki sem mehetett fel lakásába, amelyek sértetlenek maradtak ugyan, de hozzáférhetlenné váltak. A hatóságok átérzve a lakók súlyos helyzetét, gondoskodtak arról, hogy a hajlék nélkül maradtak hozzájussanak legszükségesebb holmijaikhoz, mert teljesen bizonytalan, hogy mikor tudnak megint visszatérni a házba.

Tűzoltólétra az emeletek között

Az épület körül rendőrkordont vontak és kivonultak a tűzoltók, akik a leventék segítségével megkezdtek a négyemeletes ház lakásainak kiürítését, ami nem volt olyan egyszerű feladat. A tűzoltók ügyesen felkuszta a keskeny létrákon, amelyeket nekitámasztottak a lakások ablakainak, majd első dolguk volt körülnézni a lakásokban, amelyek berendezésére vastag por rakódott. A légnyomás sok helyen felborította a könnyebb butortárgyakat, de a szekrényeket, könyvszekrényeket is elmozdította helyéről. Alig kuszta fel a létrákon a tűzoltók, egymás után megjelentek az érdekelt lakók s a füves pázsiton elhelyezkedve izgalommal várták, mi kerül le az emeletről. Szinte mindvégig ez volt az első kérdése:

— **Hogyan néz ki a lakás? Megvan-e minden!**

Hát bizony siralmas a lakás, de ugyszólván minden tárgy sértetlen, ami a kibombázottak szempontjából a legfontosabb. Most kezdődött a tárgyak kiemelése és leadása a létrákon. Először a legkönnvebben elvihető holmira került a sor. A lakók számára valóságos örömet jelentett egy-egy kedvesebb, szívhez nőtt tárgy felbukkanása. Mindenhol

Elsőnek az ágynemű és a fehérnemű került sorra.

A tűzoltók és a leventék egymásnak adogatták a párnákat, paplanokat, duzznákat, amelyeket szorongó szívvel öleltek magukhoz tulajdonosaik. Aztán a konyhából szedték össze az élelmiszerkészletet, arra is nagy szüksége van a károsultaknak. A megtakarított kis liszt, zsír, cukor pótolhatatlan. Lassan ment a munka

fontosabb holmija együtt volt, persze az ágyak, ruhaszekrények, vitrinek, székek, matracok, asztalok, szelvények kiemeléséről szó sem lehet. Az ablakok kicsinyek, a létrák sem biztosak s emeletről ekkora terhet lecipelni nem egy, de még négy embernek is fáradságos teher s életveszélyes is. Ezért egyelőre ettől elálltak, amíg valamilyen megoldást nem találnak, mert az utolsó darab butor és vagyontárgy megmentését akarják.

Az áthelyezett Teleki-tér

Ugy nézett ki ezen a napon a Baross-tér, mintha a szomszédból áthelyezték volna a Teleki-teret. Asszonyok, férfiak, gyermekek ülték körül a megmentett lakásberendezési tárgyakat és élelmiszert s várták a kocsit, hogy új lakhelvükre szállítsák. Az egyik fűszönvegen aranyo-

zott, régi divatu nriszoba székeit rakosgatják. A tulajdonosnak az volt a kérése, hogy a családi emléket emeljék ki elsőnek. A vékonylábú kis székeket könnyen kiemelték az ablakon s gazdája leülve a puha ülésre, onnan nézte a tűzoltók önfeláldozó és hősi munkáját. Aztán előkerült más is: az ágylepedőben gyűjtötték össze a ruhaneműt.

Értékes szőrmebundák, estélyi ruhák, aranyozott cipelők egymásra dobálva hevertek a földön.

Még gyerekjátékok is találhatók ebben a rögtönzött áruháznál. A gyermek számára legkedvesebb játékokat a tűzoltó, aki maga is apa, és a gyermekeire gondolhatott, óvatosan összeszedte, hogy legyen mivel játszani a gyerekeknek. A négyemeletes palota lakásainak kiürítését persze egész nap a kíváncsiak százai nézték kifogyhatatlan türellemmel, mint valami nem mindennapi látványosságot. A gyerekek számára csak játék volt. A felnőttek azonban sovároga néztek fel az emeletekre a lakások felé, ahol talán életük nagyobb részét boldogságban és megihitt családi légkörben eltöltötték. Hiszünk benne, hogy a győzelem hamarosan visszahozza őket oda!

Csütörtökön iktatják be Szabadka új főispánját

Kibocsájtották a beiktató közgyűlés meghívóját

Szabadka szabad királyi város új főispánját, Vojnits Gyulát május 25-én, csütörtökön 10 órakor iktatják be. Dr. Székely Jenő Szabadka polgármestere most bocsátotta ki az instalációs közgyűlés meghívóját, amely így hangzik: Meghívó. Szabadka szabad királyi város 1944. május 25-én csütörtökön délelőtt 10 órakor a városháza közgyűlési termében beiktató közgyűlést tart. A közgyűlés egyetlen tárgya ifj. Vojnits Gyula urnak Szabadka szabadkirályi th. város ujonnan kinevezett főispánjának beiktatása.

Közli a meghívó, hogy a közgyűlés napján a törvényhatósági bizottság tagjai ősi szokás szerint a városháza földszinti előcsarnokában gyülekeznek és

háromnegyed kilenckor testületileg a Szent Teréz kegyuri főtemplomba vonulnak, ahol ünnepélyes Veni Sancte-n vesznek részt. A közgyűlési meghívó kéri a törvényhatósági bizottság tagjait, hogy az ünnepélyes, istentiszteleten, mint az ezt követő közgyűlésen fekete magyar vagy ünneplő öltözetben szíveskedjenek megjelenni. Helybiztosítás céljából május 24-én délig kell jelentkezni a meghívottaknak dr. Mócsy István polgármesterhelyettesnél. Az egyesületeket felkérjük, hogy a helyszíre miatt lehetőleg két-három taggal képviseltesék magukat. A közebed, sajnos ezúttal a rendkívüli időkre való tekintettel elmarad.

Súlyos nehézségekbe ütközött Urnapján a palicsi kirándulók hazaszállítása

A kevés villamoskocsi nem képes lebonyolítani a forgalmat

Palics-fürdő áldozócsütörtök ünnepén már a nyári napok forgalmát mutatta. Különösen a délutáni órákban nagy tömegekben rándul ki a város lakossága Palicsra. A kiutazásnál nem volt baj, de a késő esti órákban a villamosok már nem tudták lebonyolítani a forgalmat. A kirándulók olyan nagy volt a kiránduló száma, hogy sokan három-négy villamosra is elszalasztották, mire felkapaszkodhattak. Ez a jelenség sejteti, hogy a nyári hónapokban, amikor a Palicsra rándulók száma még nagyobb lesz, a szabadkai villamosok aligha tudják lebonyolítani a vasárnapi és az ünnepi kirándulások utasforgalmát. Az első forgalmas napon is nagyon sokan voltak akik nem tudtak a villamosokon helyhez jutni és ezek gyalog tettek meg az utat a városba.

A szabadkai villamostelepen érdeklődünk a csütörtöki forgalom adatai után. Érdeklődésünkre a következő tájékoztatást kaptuk:

— Áldozócsütörtökön Szabadka és Palics között tíz motoros és husz pótkocsi bonyolította le a forgalmat. A sándori szakaszon három motoros és hat pótkocsi közlekedett. Egész napon át összesen 24.000 utas váltott jegyet. A Palicsra utazók száma körülbelül 18 19.000 lehetett. A tavalyi nyári forgalomhoz hasonlítva, ez még nem mond-

ható nagyinak. Tavaly 48.600 volt a szabadkai villamoson utazók száma egy ünnepnapon. Természetesen, hogy a csütörtöki szám emelkedésére számíthatunk. Sajnos, a villanytelep több kocsit nem állíthat forgalomba. Kaptuk több új kocsit, de viszont néhány megrongálódott. Ujabb kocsik beállítására a mostani időben nem lehet számítani.

— A forgalmi nehézségeket tulajdonképpen az okozza, hogy a Palicsra kirándulók nagyrésze fél kilenc és fél tíz között akar visszajutni a városba. A villamoskocsik gyorsabb közlekedése lehetetlen. Valamit javítana a helyzetet a közönség fegyelmessége és különösen az, ha a kirándulók nagyobb része ügyosztaná be idejét és palicsi tartózkodását, hogy hat óra tájban már megkezdene a hazatérést. A tapasztalat az, hogy délután 6-7 óráig alig indulnak haza. Viszont két óra alatt a többeszer főnyitóneg hazaszállítása képtelenség. Emeli a forgalmat az is, hogy az-iden sokkal nagyobb a Palics-fürdő lakók száma. A helyzet javulásával nem bízhatunk, a nehézségek csak fokozódnak, ha a közönség valamiképpen meg nem könnyíti. — Ezeket a nehézségeket néhány évvel ezelőtt nem ismertük. Azóta fokozódott az érdeklődés Palics-fürdő iránt. Nemcsak a vendégforgalom nagyobb, hanem ma már a szabadkaiak is szíveseb-

ben és összehasonlíthatatlanul nagyobb számban rándulnak ki ünnep- és vasárnapokon Palics-fürdőre. Ha nem is túlságos fontoságu zavaró körülmény, de mindenesetre az is késlelteti a villamosokat, hogy a közönség nagyon fegyelméletlen. Sokan nem akarják megérteni, hogy bizonyos intézkedésekre és rendszabályokra éppen a nagy utasforgalom miatt szükség van. Az utasok fölszállása és leszállása csak a gyalogjáró felőli oldalon van megengedve. Ezt sokan nem akarják megérteni és mindenáron az utafőli oldalon akarnak le- vagy fölszállni, vitatkoznak a kalauzzal, a már induló kocsi lépcsőjére ugranak s ezzel is késleltetik a kocsik indulását. A legfontosabb és legszükségesebb azonban az volna, hogy a közönség korábban induljon ki Palicsra s minél többen térjenek vissza a városba-hat-hét óra között. A villanytelep több kocsit a nyári hónapokban sem járthat s ha a közönség maga nem könnyíti meg a forgalom lebonyolítását, a nyáron minden alkalommal még nagyobb lesz azoknak a kirándulóknak a száma, akik az utolsó villamossal sem tudnak hazatérni.

Különleges

légtalmi intézkedések a hétfői szabadkai országos vásáron

Az állatvásáron tilos a lovakat kifogni — A járlatkezelő hivatalban és a környéken állandó rádióügyeleti szolgálatot tartanak

A kereskedelemügyi miniszter — mint ismeretes — újó szabályozta a szabadkai vásárok rendjét. Ennek megfelelően a májusi országos vásárt 22-én tartják meg első ízben hétfői napon.

A hétfői országos vásáron, légtalmi szempontból is új intézkedéseket léptettek életbe. A polgármester — mint a város légtalmi vezetője — elrendelte, hogy a járlatkezelő hivatalban, valamint a vásártér környékén lévő egyes házakban rádióügyeleti szolgálatot tartanak és a kirendelt hatósági közegek nem csak a légi riadót hanem a légi veszélyt és a zavaró repülést is jelezni fogják. A kocsit fogatokat a vásártéren kifogni nem szabad, legfeljebb az istrángot lehet az állatokról levetni. A kapuk közelében a vásárrendezési közegek által kijelölt rendben kell elhelyezkedni. Riadó esetén az állatokkal együtt a kijelölt védett helyre kell távozni.

Beszüntették a bajmoki heti állatvásárokat

A községben mozgalom indult a vásárok visszaállítására

Bajmokról jelentik: A vásárok és hetipiacok újó szabályozása tárgyában kiadott 2650/1942. M. E. számú kormányrendelet alapján Bajmok eddigi vásártartási engedély-okmányja is érvényét veszítette. Minap megérkezett a kereskedelemügyi minisztérium által kiadott új vásártartási engedély-okmány, amely azal okozott meglepetést, hogy a csütörtökön tartani szokott hetipiacok alkalmával csupán a kirakodó vásárt engedély meg. Az okmányban nem szerepel a heti állatvásártartásának engedélyezése.

A bajmokiak feltételezik, hogy a község gazdasági életének éleyénjébe vágó intézkedés tévedésen alapszik, éppen ezért mozgalom indult meg, hogy a heti állatvásárok megtartását a jövőben is engedélyezzék.

Az eddigi négy országos vásár helyett a minisztérium csak kétfőnek tartását engedélyezte és pedig minden év május 25-ikén és augusztus 18-ikán. Ha ezek a napok nem hétfőre esnek, úgy a kirakodó- és állatvásár a megelőző legközelebbi hétfőn tartható meg.

A bitófa árnyékában a Mijatov szállás rablótámadói

A felbújtó tagad, a többi vádlott beismerő vallomást tett — Egyúttal okolják a gonosztevők, hogy magukat mentseék

A szabadkai rögtönítélő bíróság ötös tanácsa szombaton tartotta első ídel tárgyalását dr. Linzer Károly elnöke- tével. A tárgyalást az ugynevezett es- küdtársak nagyteremben tartották meg, a terembe csak belépőjeggyel bocsá- tották be a vádlottak hozzátartozóit és a többi érdeklődőket. A bírói emelvé- nyen dr. Linzer elnök mellett a rögtön- ítélő tanács következő tagjai foglaltak helyet: dr. Török Lajos, dr. Stromp Ti- bor, dr. Bódy Lajos és dr. Tószegi Ist- ván törvényszéki bírák.

Fél kilenc órakor nyitotta meg a fő- tárgyalást az elnök. A közvád képvisé- letében dr. Kuhár Lajos ügyészé- nek ismertette a vádat. Rámutatott ar- ra, hogy Mijatov Antal harmincegyéves napszámus dr. Mijatov Milorád földbír- tokos gazdaságában mint cseléd állott szolgálatban, jóviszonyban élt a ház- vezetónél és tudomást szerzett arról, hogy a földbíróknak mennyi pénze van és hol tartja pénzét. Rábeszélte vádlott-társait hogy törjenek be a szál- lásra, rabolják ki a földbirtokost és ne riadjanak vissza a gyilkosságtól sem. Mijatov vádlott-társai aztán fapuská- val és egy revolverrel felszerelve má- jus 4-én éjszaka elindultak rablójúkra. Arcukat elkendőzték, majd behatoltak a tanyára, ahol rászegtek a revolvert

a földbirtokosra.

— Pénzt, vagy lövök! — kiáltotta az egyik, majd a fapuskával súlyosan üt- legelni kezdte a beteg földbirtokost. Mijatov erre meghagyta házvezetónő- jének, Nozdrovicki Eszternek, hogy ad- ja ki a pénzt a támadóknak. Ennek megtörténte után a tettesek eltávoztak. A rablást éjjelkor követték el, tehát az elsötétítés alatt. Így a vádhatóság szükségesnek látta az ügyet statáris bíróság elé vinni.

Kik a vádlottak?

Dr. Linzer Károly tanácselnök meg- kezdte a vádlottak kihallgatását. A négy vádlott: Mijatov Antal (Acó) har- mincegyéves földműves, napszámus, az ügy értelmű szerzője. Elmondja, hogy Szabadkán született. Mijatov Bogdán fia, nyolc évvel ezelőtt verekedés miatt tizenöt nap fogházra ítélték. A másik vádlott Pintér János aki 1925 november 20-án Óbecsén született. Hentessegéd, állandó szabadka lakos. A harmadik Pa- latinus István, akinek gunyveve Paca- los és aki 1924 szeptember 18-án szü- letett, végül Engi István, aki 1923 ju- nius 18-án született Szabadkán. Két ízben volt büntetve lopásért és árdrá- gításért.

Nem vagyok bűnös! — mondja az elsőrendű vádlott

— Nem vagyok bűnös — mondotta az elsőrendű vádlott. Előadta, hogy apjával él együtt. Mijatov Milorád tanyájától egy kilométerre. Összeveszett apjával és ezért elment szolgálni Mijatov szállásá- ra. Egy évig és egy hónapig állt nála szolgálatban.

— Jóban voltam Nozdrovicki Eszter- rel — vallotta, — de nem volt vele sem- mi kapcsolatom.

A vádlott ezután elmondotta, hogy a házvezetőnő egy napon azt mondotta neki: »Te ne léssz, hogy én mit csináljak és én sem nézem majd, hogy te mit csinál- sz.« Így loptuk meg együtt gazdánk- at. A házvezetőnő a vádlott szerint azt mondotta, hogyha Mijatov Milorád meg- hal, órákig nem közli majd a halálhírt és azalatt közösen kifosztják a lakást. Előadta a vádlott még: tudta, hogy gaz- dája Ivandérics Sándornak adta herbe a földet és meghallotta Nozdrovicki Esz- tertől, hogy Ivandérics mostanában fi- zette meg a 15.000 pengő bérösszeget. Annyit beismer, hogy beszélt Pintér Jánossal, elmondotta neki, hogy Mija- tovnál sok pénz van, de tagadja, hogy rábeszélte volna a rablásra. A tanácsel- nök különböző kérdésekkel faggatta a vádlottat, ez azonban tagadott, hangoz- tatta, hogy nem bűnös, azt is tagadta, hogy a csendőrségen beismerő vallo- mást tett. Azzal védekezett, hogy ő csupán abban egyezett meg Nozdrovicki Eszterrel, hogy Mijatov Milorád halála esetén kifosztják a földbirtokost.

Pintér János másodrendű vádlott je- lent meg ezután két fegyőr között az ötöstanács előtt. Munkásruhában, mezít- láb lépett a bíróság elé. Elmondotta, hogy egy napon találkozott Mijatov An- tallal és az elmondotta neki, hogy gaz- dájának igen sok pénze van.

— Ezt a pénzt szeretném én elhozni — mondotta neki Mijatov Antal, azon-

ban nem bízta arra, hogy törjön be. Három nap múlva Palatinussal találko- zott, aki korábban mindig azt mondotta neki, menjenek el a zsidókhoz rabolni, mert azoknak sok pénzük van.

— Erre megemlítettem — mondja to- vább a vádlott, — hogy Mijatovnak is sok a pénze. — Legalább ezt hallottam Mijatov Antaltól. — Beszélgetni kezdtünk, fogadkoztunk, hogy egyszer elho- zzuk a sok pénzt.

— Április 29-ikén — vallotta tovább Pintér — elmentem Palatinushoz és el- kértem tőle revolverét, valamint lőszer- vásárlási engedélyt. Golyókat vettem és kipróbáltam a fegyvert, kutyákra lövöl- döztem célba. Május 3-ikán tejet vittem Palatinusékhöz, majd szappant Radono- vácra és utközben így szóltam Palati- nushoz: Te mindig hangoztattad, hogy pénzt kellene rabolni, most van a Milorádnak pénze, mért nem vesszük el tőle.

A másodrendű vádlott szerint Pintér erre így válaszolt:

»Jó, majd elvesszük tőle holnap este.« Másnap délelőtt tíz órakor találkoztak Pintér lakásán. Hoztam egy liter bort, ennek felét megittuk. Megbeszéltek Pa- latinussal, hogy ketten kiraboljuk a föld birtokost. Először csak ketten akartuk végrehajtani a rablást, de akkor szóba- került, hogy Mijatov Antalt is beavatjuk, azonban elvetettük a tervet, mert Mijatov részeges. Ekkor merült fel a terv, hogy Engitnek szólunk. Gerékpáron elmentünk Engi lakására, de nem volt otthon. Pa- latinus később megtalálta Engit és az azt üzenté, hogy belegyezik a dologba. Utána hárman összeültünk és megbeszél- tük a részleteket. Palatinus a tanácskozá- sok során több ízben hangoztatta, hogy- ha valaki ellenáll, azt lelövi. Ugy beszél- tük meg, hogy darcot teszünk fel ne- hogy felismerjenek. Engem ugyanis Mi- jatovék tanyáján jól ismernek.

Közös vacsora után elindul a rablóbanda

A vádlott ezután előadta, hogy aznap este Engi Hosszu-utcai lakásán együtt vacsoráztak, felszerelték magukat ken- dőkkel, leveinte fapuskákkal, megitták a maradék bort, majd utközben az egyik

kecskában félliter rumot vásároltak hi- telbe.

Palatinus adta ki az utolsó utasításo- kat, ismételt hangsúlyozva, hogy ha Mijatov ellendül, le kell löni. Bezörgettek

a csukott folyosón és ekkor egy nő hang azt kérdezte, hogy ki az?

— 'A csendőrség! — mondottuk és akkor hallottam — vallja tovább Pintér — Mijatov hangját, aki azt mondotta: »Eressze be őket.«

A házvezetőnő azonban nem zárta ki az ajtót, mire ők feltörték azt és behatol- tak a lakásba. Pintér és Palatinus egy- szerre kiáltották hogy: »Pénzt! Fel a kezekkel.« Utána Engi leütötte az égő lámpás és sötét lett. Palatinus ráfogta a revolvert Mijatovra, Engi pedig paska- tussal megütötte, úgy hogy a földbírto- kos feljajdult. Mijatov erre utasította házvezetőnőjét, hogy adja nekik oda a pénzt, mert emberéletről van szó. Köz- ben összeszedtek egy kosár tojást, le- szedték a függönyöket az ablakról. Pin- t révallomása szerint Palatinus megkér- dezte tőle:

— Agyonlőjlem-e vagy nem?

Engi ekkor a másodrendű vádlott sze- rint határozottan ellenetzte ezt. Erre Pa- latinus háromszor a mennyezetbe lőtt revolverével.

A vádlott vallomásából kiderült, hogy a pénzt Palatinus és Engi vették át, ké- sőbb azonban Pintér megtudta, hogy ezer pengőt eltitkoltak előle. Azt is el- mondotta, hogy Palatinus lakásán osz- tották szét zsákmányt. Mindegyikük 2100 pengőt kapott. Alig, hogy a zsákmányt szétosztották, Pintér kerékpárra ült, de én, hogy elérkezett a Zentai-utra, meg- szólaltak a légvédelmi szirénák. Másnap a csendőrség már nyomozott, őt lefog- ták és a helyszínre vitték, azonban ké- sőbb szabadon engedték.

— Miért vett részt ebben a rablás- bang — kérdezte dr. Linzer tanácselnök.

— Fogalmam sincs, Palatinus mindig biztatott, hogy raboljunk a zsidóktól.

— Nem a Mijatov biztatta a rablásra?

— Nem. Ő csak azt mondotta, hogy Mijatov Milorád dr. súlyos beteg és sok pénze van. Palatinus mindig azt mondta, hogy »mit ér, hogy van revolvered, de nincs pénzed!«

Ne félj,

hiszen van revolvered

Palatinus István nagyon megtörtén állt a bíróság elé.

— Két héttel a rablás előtt — mondot- ta — Pintér eljött hozzám és azt mon- dta, hogy jó volna ehözni Milorád pénzét. Én azonban azt mondtam, hogy nem szabad ilyen csinálni, mert még fei- belőnek érte. De azon volt, hogy csak csináljuk meg. Mondta: jobb, ha mi vesz- zük el a pénzt, mint Mijatov Acó, mert ha Milorád meghal, az Acó és az Eszter ugy is kirabolják. Valahányszor a dolog szóba került, Pintér mindig azzal bizta- tott: »Ne félj! mit félsz!«

A vádlott most azt igyekezett bizonyi- tani, hogy mennyire ellenállt Pintér ki- sértéseinek. Pintér azonban újból azt mondotta: »Ne félj, hiszen van revolve- red, lelvöd azt, akit akarsz.«

Palatinus a rablásra való előkészü- leteket ugyanugy adta elő, mint vád- lott-társai, Pintér. Katona volt a mos- tani háboruban és engedélye volt re- volvertartásra. Tagadja viszont, hogy álarc volt rajta, általában szép teni igyekszik szerepét ebben a rablásban.

Palatinus a továbbiakban elmondot- ta, hogy amikor Mijatov megparancsol- ta házvezetőnőjének, adj a oda a pénzt, Nozdrovicki Eszter alkudozni kezdett velük, Palatinus hangoztatta, hogy Pin- tér biztatására lőtt háromszor a men- nyezetbe. Elhagyták a házat, Pintér azonban visszazsaladt a csomagokért, mire Palatinus saját vallomása szeri- nt — átadta revolverét és ezt kiáltotta oda nekik:

— Ne menj vissza, nem lesz szeren- csénk!

Pintér rövidesen visszatért a függö- nyökkel és a csomagokkal.

A vádlott beismeré, hogy az oszto- kodságnál becsarta társait, mert neki 6400 pengője maradt. 3000 pengőt el- ásozott, 2840 pengőn pedig butorokat vá- sárolt. Ezután azt vallotta, hogy a rab- lásnál felhasznált másik revolver az öccse tulajdona volt, később azonban megváltoztatta vallomását és azt mon- dotta, hogy a revolver szomszédjájé.

ÁLLAMI SORSJEGGYEL

megnyerheti az

50.000

pengős főnyereményt!!!

Egész sorsjegy 4 P.

Fél sorsjegy 2 P.

Szurovics Istváné. Palatinus is ta- gadja, hogy Mijatov Acó beszélt vol- na rá őket a rablásra. Szerinte Pintér az értelmű szerző.

Engit leltatták

Engi István, a negyedrendű vádlott azt vallotta, hogy Pintér már korább- ról ismeré, de Palatinust nem. Egy napon megjelentek előtte az Iszakov- szálláson. Pintér ekkor azt mondotta, hogy ki akarják rabolni dr. Mijatov Milorádot, ő azonban kijelentette, hogy ebben nem vesz részt. Pintér azzal biz- tatta, hogy ő jóban van a csendőrök- kel, majd elintézi a dolgot. A rablás éjszakáján megittak együtt egy félliter rumot és ekkor határozta el részeg fei- jel, hogy ő is velük megy. A rablást ugyanugy adja elő, mint vádlott-társai. A lámpát ő ütötte le és ő ütötte ol- dalba Mijatov Milorádot. A vádlottak nem tudták, hogy rögtönítélő bíróság elé kerülnek és hogy az ilyen cselek- menyekért halál jár.

A bíróság ezután megkezdte a ta- nukihallgatásokat. Nozdrovicki Eszter azt vallotta: mindössze egy hónapig állott Mijatov dr. szolgálatában. Ta- gadja, hogy Mijatov Antallal megegye- zett volna gazdája kifosztására. Igaz, hogy Mijatov Acó és anyja tetek ilyen ajánlatokat, de ő nem egyezett bele. Az egész rablás percek alatt folyt le. Amikor betörték az ajtót, ő nagyon megijedt. Pénzt követeltek, dr. Mijatov utasítására ő odaadta a pénzt.

Lapzártakor a tárgyalás még folyik.

Kinevezték az új bajai főispánt

Endrey Béla Hódmezővásár- hely főispánja került a bajai főispáni méltóságba

Budapestről jelentik: A Magyar Távf- ratj Iroda jelent, hogy a Korinányzó Ur a belügyminiszter előterjesztésére Endrey Bélát, Hódmezővásárhely thi. város főispánját ebben az állásban való meghagyás mellett Baja thi. várcs fő- ispánjává nevezte ki

HIREK

Hősök napja

Fegyvert s vitézt énekel — így kezdődik a legszebb magyar hősi eposz. A hősök vasárnapján idézzük: fegyvert s vitézt éneklünk, minden idők magyar vitézének emlékére. Soha nem hunyó fáklya ez az emlékezés, a kegyelet és a hála örök mécsese a szívekben.

Fegyverre s vitézre, hősi szellemre volt szüksége a magyarságnak, mikor elfoglalta helyét a Kárpát-medencében s az évezredek jelszó azóta is változatlan. Hossza létharcunkban ha elfáradtunk, megtorpanunk és a félszó elhalványult — nemzedékek fizettek rá sorsukkal. Mély tanulságok élnek erről és bizonyítanak, meggyőző erővel a történelem lapjain.

Nyitott kapukat döngtet, aki érvelést keres mindennek igazolására. A magyar lét önmagában hordja a kinyújtott fértkari kardot szorongat a kéz s a mögötte álló férfi kutató tekintettel mered a világtájak felé. Így kell ábrázolni a mult magyarját, így is ábrázolja Európa. A mi hőskultuszunk nem ködbevesző mítosz, hanem élő valóság itt a Duna-Tisza táján éppen úgy, mint a Kárpátok csucsain. Katonaméretű voltunk mindig, örökös szereplőkhöz híven, s ezt nem gögősségből hangoztatjuk: azda lettünk, mert a történelem ilyen szerepet mért ránk.

De beszéljünk azokról, akiket éneklünk. A hősokről. Nemcsak a mult hőseiről. A ma vitézeiről. Ennek az évszázadnak vérdíjazó magyarjairól. Akik lélekkel, testükkel, szellemükkel időben is közel voltak vagy vannak hozzánk. A Manichert szorongató vitézeiről, akiket szíjjel, szerencsés szóval a kései nyelvűltás. A szó maga: magasztos, mert át-simítja, átértékeli a hős fogalmát arra a síkra, ami a legszentebb: a hazá, a hon megvédésére.

Ha kimondom a szót, egyszerre felzúgnak a messzi erdők, szél zug-végig a dusanteremő rónkon, a bővizű Duna-tájon és a kanyargó Tisza nádasában meg a télioldalon — veszélybe került minden és ennek a veszélynek csak egyet kiidhatunk oda, ezt a veszélyt csak a fegyverre magyar kiállítás némithatja el, mint szorongó féltést a szívekben. Fegyverre magyar s ez annyit jelent ma: honvédet, minél több honvédet!

Bennük bizunk. Akik tegnap még a föld, a gyalupad és az ércpulpitus munkatempójában áldoztak s akik ma már menetelnek végeláthatatlan szürke sorokban, kigyóznak valamerre, a Kárpátok felé, mint apák, a tegnapi hősei husz év előtt, éppen husz esztendő előtt.

Az áldozatból ez a nemzedék sem vonhatja ki magát. A magyar sors ugylát-szik örök eljegyzettség a nehéz, sokszor áldozatos időjármal. De akik itthon maradnak — s a légi terror óráiban éppen úgy vállalják ezt az áldozatos időjármat — tegyenek most fogadalmat ebben a szent időben, a hősök napján: ne legyenek méltatlanok a hősi magyar szellemhez soha! Ne feledkezzenek meg azokról, akik az örök magyar sorsrendelés folytán, hősökké magasztosultak. Rójják le a háldjukat ne csak görögüzes szavakkal, hanem súlyos, értékes tettekkel és eszelekedetekkel.

Legyen a magyar hős-kultusz — azonfelül hogy szívekben őrzött örök büszkeség alázatos és áldozatos munka, segítség hazánkért és katonáinkért. Honunkért és azokért, akik megvédik. Honvédekért.

A Katolikus Dolgozó Nők és Leányok május 21-én, vasárnap délelőtt fél 9 órakor gyülekeznek az otthon helyiségében, és zászlók alatt részt vesznek a hősök ünnepségén. Délután 3 órakor próba, utána énekóra, majd 5-kor D. N. nek összejövetel. Minden DLN tagot kérünk az eszterháziában való pontos megjelenésre.

— **ENGESZTELŐ HÉT A SZABADKAI SZENT TERÉZ TEMPLOMBAN.** — Dr. Gologi Lajos Jézustársaság a magyar engesztelés mozgalom országos vezetője május 21-től 28-ig szentbeszéd-sorozatát mond a szent Teréz (tempomban a hét órai májusi litániák keretében. Kívánatos, hogy a hívek most a súlyos megpróbáltatások idején minnél többen vegyenek részt az engesztelő hét aita-tosságin és szentbeszédin, s imahadjárral esedezzenek az Isten könyörülete-ért.

Házasság. Huszágh Piri gyógyszerész-nő, Ujvidék—Magyarkanicsa és dr. Buzogány Mátvász kir. törv. bír. földbir-tokos, Ujvidék—Ohece, folyó hó 20-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

— **A délvidéki írók művei a könyvnapokon.** A vidéki könyvnapok június 5-én, 6-án és 7-én lesznek. A délvidéki írók Szabadkán Tikviczki Márk könyvtárában állítják ki műveiket, s ez lesz első együttes szereplésük a délvidéki könyvnapokon.

Jóváry János és Fapp Irma

f. hó 21-én vasárnap d. u. 5 órakor tartják esküvőjüket a Szent Teréz plébánia templomban.

Szabadka, 1944. évi május hó 21-én.

— **Honvéd-üdvözlét.** Gombkő Ferenc a V. 360 tábori postaszámra küld üdvözlét övegy Gálfi Mihálynénak. Közli, hogy jól érzi magát, egészséges, sok levelet és újságot vár. Kézcsókiát és üdvözlét küldt messzi oroszföldről.

— **Jogerős lett a hatóságnak ellenszeggő gazdálkodó büntetése.** Zentáról jelentik: Für Mátvász zental gazdálkodó a bíróság három hónapi fogsázbüntetés-re ítélte, mert az őt igazoltató rendőrt megtámadta. Az ügy felebezés folytán a szegedi királyi ítélő tábla elé került, amely jogerőre emelte a büntetést.

— **Főhívás a szabadkai Turul Bajtársi egyesület tagjaihoz!** A szabadkai Turul Bajtársi egyesület vezetősége felhívja tagjait, hogy vasárnap fél 9 órakor turul-síveggel jelenjenek meg a levante otthon udvarán A Bajtársi egyesület tagjai testületileg vesznek részt a hősök ünnepségén.

— **Adomány a bombakárosultaknak.** Prokesch József Palics 20 pengőt adományozott a légitámadások áldozatainak megsegítésére.

— **Egy csantavéri levante-oktató a keleti frontról közönl levontéit.** Turnovszki Rezső csantavéri levante oktató a csantavéri levante főoktatóhoz tábori lapot írt, amelyben a többi között ezeket mondja: Idestova félve annak, hogy el kellett jönnöm levontéim közül. Szívesen tettem, mert ezzel is a hazámat szolgálok. A nehéz napokban mindig rájuk gondoltam. Itt látja az ember, miért kell a fiukat jó előre mindenre előkészíteni. A most érkező friss katonák olyan harci kedvet és tettekkészséget mutatnak, hogy az bámulatos. Adjon Isten minden igaz magyarnak szebb jövőt! — Így végződik a csantavéri levante oktatónak a frontról küldött üzenete.

— **Özv. Markovics Józseimé** egy a maga mint rokonsága nevében jelenti, hogy szeretett férje

Markovics József

cimbalmos

58 éves korában, boldog házasságának 26. évében hossz-asz betegség után f. évi május 19-én elhunyt.

Temetése f. hó 20-án, szombaton délután 3 órakor lesz a Mária Valéria kórházból, ahonnan a Bajai uti temetőbe kísérik ki.

— **Halálozás.** Szabadkán néhány héttig tartó betegség után meghalt Markovits József 58 éves cimbalmos. Az elhunyt kedvelt tagja volt a szabadkai zenészeknek, nagyon sokan ismerték és szerették Szabadkán. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Mária Valéria kórházból. A szabadkai zenészek kegyelettel őrzik meg elhunyt társuk emlékét.

— **Ügyvédi hír.** Dr. Pukovics István ügyvédi irodáját I. ker. Göring utca (Mogyoró utca) 5. sz. alá helyezte át.

— **A szabadkai Bajtársi szolgálat főhívása.** A szabadkai bajtársi szolgálat kéri a hadbavonultak hozzátartozóit, akik még nem vették át tüzelőfa igazolványukat, hogy hétfőn délig jelentkezzenek érte a bajtársi szolgálat irodájában, mert különben az igazolványok érvényüket veszítik.

— **Házasság.** Szücs Magda Szeged és ifj. Nagy Béla Pacsér házasságot kötöttek (Minden külön értesítés helyett).

— **Regös-est Bajmokon.** Gömri Antal az elővösen ismert színművész áldozócsüförtökön Harton István vendéglőjében nagyszerű műsoros regös-estet rendezett. A programon szavalatok, monológok és énekszámok szerepeltek. A vérbeli magyar előadást a hallgatóság nagy tetszéssel fogadta.

— **Uj gyógyszerész.** Ruby Ernő, dr. Ruby Gyula itteni ügyvéd fia a szegedi m. kir. Horthy Miklós Tudományegyetem orvosi karán gyógyszerészi oklevelet nyert.

— **FELHÍVÁS!** A szabadkai gazdák, mint az elmúlt években az idén is megalakították saját kebelükben a Köcsönös Jégkár Eltávolító Alkalmi Egyesületet. Műtan ez az üdvös intézmény, amely nem képvisel magánérdekeket, hanem csakis az abban résztvevő tagokét amennyiben ha jégkár érné őket egy csekély díj-fizetés ellenében kártérítésben részesülnek, ha azonban jégkár nem lenne a befizetett biztosítási díjat a kezeléssel felmerülő csekély költség levonásával visszakapják. Az Intéző Bizottság felkéri tehát minden gazdatársát, hogy ebben az üdvös intézményben saját jólfogott érdekében vegyen részt és jégkár elleni biztosítását a Szabadkai Takarékpénztár Részvénytársaságnál mielőbb adja fel.

Növényharmat sósorszesz

minden patikában újra kapható!

Ára üvegenként Pengő 7.68

— **A Szociális Misszió Társulat zászlószentelése és tagfelvételi ünnepsége.** — A Szociális Misszió Társulat szabadkai szervezete május 20-án szombaton délután 6 órakor kezdette a Katolikus Kulturházában (Wesselényi-ut 9) zászlószentelést és tagfelvételt. Az ünnepi szertartást dr. Ijjas József érseki biztos vezé. — A szög zászlót a megszentelt Keresztes Ijjas Egyesületének vezetője Szegi István ajánlotta fel a Szociális Misszió Társulatnak. Bory Béláné az akkori zászlóanya átalakította a zászlót, azon kívül a társulat felkérésére készséggel vállalta újból a zászlóanyai tisztséget. A zászlószentelési ünnepség után következik az ünnepélyes tagfelvételi, ami a szabályok értelmében azt jelenti, hogy azok, akik legalább egy évig hűséges és buzgó munkatársak voltak, megkapják a missziós jelvényt. Vasárnap május 21-én reggel nyolc órakor ugyancsak a katolikus kulturház kápolnájában szentmise lesz közös szentáldozással, majd 10 órakor a Szociális Misszió Társulat közgyűlést tart, amelyen beszámolnak a mult év elvégzett munkájáról, valamint az erkölcsi és anyagi segítségnyújtásról. A vezetőség felhívja a tagokat és a társulat munkája iránt érdeklődőket, hogy a zászlószentelésen és a közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK.** Május 20-ikától május 26-ikáig Szabadkán a Szent József gyógyszerész (Deák-utca 8. tel. 809) és a Szent Antal gyógyszerész (Bíró Antal-tér 3. tel. 344) tart ügyeletet szolgálatot.

*

— **Péterrévén adakozási kulcs szerlnt gyűjtenek a bombakárosultak javára.** — Péterrévéről jelentik: A társadalmi egyesületek az előjárósággal együtt most szervezték meg a bombakárosultak részére való gyűjtést. Külön adakozási kulcsot dolgoztak ki, amely arányosan vagyona és jövedelme szerint állapítja meg azt az összeget, melyet mindenki ad a szerencsétlenül járt magyar testvéreknek. Eddig 8500 pengőt juttattak el a gyűjtőközpontba, a gyűjtés tovább folyik.

— **Mindenki adjon a bombakárosultaknak!** Filléreként a nincste' en, pengőket a szegény, szájakat a tehelős, ezreket a gazdag!

— **PÉTERRÉVEI HÍREK.** — Vasárnap Péterrévén is ünnepséget rendeznek a hősök napja alkalmából. A levonték valamint a többi alakulatok a társadalmi egyesületekkel együtt a szentmise után a szokott rendben kivonulnak a hősök emlékművéhez, ahol a mai komoly időkben megfelelően imával, énekkel, beszéddel és szavallattal áldoznak a hősi szellemnek. A levonték keszort helyeznek el az emlékműre, majd kivonulnak a temetőbe, ahol megkoszorúzzák a két kitüntetett hősi halált halt rendőr sírját, akiket szolgálatuk teljesítése közben értek a gyilkos golyók. — A levonté körzetparancsnok értesíti a lakosságot, hogy a levontefoglalkozások nem szünetelnek. Akik levonté fiukat, vagy hozzátartozókat nem küldik foglalkoztatásra, azok ellen szigorú eljárás indul. — A péterrévei állami népiskola a tuberkulózis elleni országos szövetség propaganda-osztályától levelezőlapokat kapott árusításra. A levelezőlapok eladásából 836.500 pengő gyűlt be és Péterréve társadalmi ezrel az összeggel járult hozzá a magyar népbetegség elleni küzdelem támogatásához.

— **Nagyfényi gazdálkodók figyelmébe!** Virág Mihály hatóságilag kijelölt teigyjűtő közli a nagyfényi gazdálkodókkal, hogy hetenként háromszor, hétfőn, szerdán és pénteken folytat teigyjűjtést a közellátás részére. A teigyjűjtést hétfőn, május 22-én kezdi. Andrásvölgyére nyolc órakor érkezik a kocsí az autóbuzsmegállóhoz, a nagyfényi autóbuzsmegállóhoz pedig kilenc órakor.

— **Mindenki annyit adjon a bombakárosultaknak, hogy a felajánlott összeg hiányát maga is megérezze!** ségednek!

— **Ujverbászi sporthírek.** A gyári csapat vasárnap ismét saját pályáján játszik NB mérkőzést, mely alkalommal a Zentai AK lesz az ellenfele. A gyáriak sorozatos vidéki és itthoni vereségük után ezuttal sem lehet semmi reményük a győzelemre, pedig ha ezt a mérkőzést is elvesztik úgy könnyörte-nül számíthatnak az NB II-ből való kiesésükkel. A csapat a tavasszal lejátszott összes mérkőzéseken csupán egy győzelmet aratott, míg a Wekerleteleptől kapott 2 pontot a zöldasztalnál szerezte. Igaz, hogy a csapat hátralevő öt mérkőzéséből háromat saját otthonában játsza, de alig hihető, hogy éppen ezen a mérkőzésen meg tudná szerezni a szükséges pontokat, hogy az előtte álló három-négy csapatot meg tudná előzni. Minden esetre verbászi sportkörökben nagy érdeklődéssel tekintenek a mérkőzés eredményének kialakulása elé, mert tisztában vannak azzal, hogy újabb vereség mit jelent Ujverbász labdarúgó sportjának. A csapatösszeállítás körül is teljes bizonytalanság uralkodik még. A tartalék csapat vasárnap egyébként Kis-hegyesen játsza le utolsó mérkőzését az ujvidéki II. o. bajnokságért folyó küzdelmek során.

Tizenötezer pengőt gyűjtöttek eddig Verbáson a bombakárosultaknak. Utverbáson eddig közel 15 ezer pengőt gyűjtöttek a bombakárosultak javára, mely összegből a Bácskai Cukorgyár tisztviselői és alkalmazottjai 5382 pengőt adományoztak. A gyűjtés még folyamatban van és így a végösszeg mindenesetre még emelkedni fog. A cukorgyári adakozók névsora a következő: 1000—1000 pengőt adományozott Szentpétery György és Hauslohner Béla, 200 pengőt Solymosi Aladár, 100 pengőt Feőcze Sándor, König Ferenc, Kiss Tibor, Sefesik János, Csákvári Zoltán, Hauser Tivadar, dr. Weimann Károly és Halmi Nándor, 50—50 pengőt Kiss Illés, Juhász Lajos, Szentannay Sándor, Andel Károly, Fogel Jolán, Géhl György, Hilkene Jakab, Kiss Gyula, Pentz Ferenc, Seidl Róbert, dr. Urbán Fülöp. 30—30 pengőt Ivanovics János, Dech Klára és Tóth Klára. 20 pengős adományok Urbán Miklós, Schmidt Jakab, Tolmácsy István, Pohlmann Katalin, Kovalszki Hedvig, Kocsis Gyula, Kemény Ákosné, Tyoszyty Zsárkó, Ssegolyev Vladimir, Ivanovics Jánosné, Ménesi Imre, Varga Ferenc, Gschweng Szilárd, Székelyhídi Mária, dr. Seidl Tibor, Boros Margit, Csehi Antal, Ignác József, Leszkovác György, Skoda Rudolfné, Sebők Ferenc, Pálfi Andor, Kiss Károly II., Boros István, Riegel Jakab, Varga Julianna, Mészáros Lajos, Boros Pál és Járasi Ferenc. Tíz pengőt adtak Gyurkov Anna, Kószó József, Várhégyi Mihály, Stefan Ferenc, Szuhomelli Ilona, Bács Margit, Tomajek Sándor, Ugniyenko Ludmilla, Rényi Margit, Rohanek Irma, Krsztity Marinkó, Gyurkov Gábor, Simonyik András II., Járasi Lajos, Talló György, Skoda Rudolf, Gömöri István, Bordás András, Mondovits József, Szekszárdi Miklós, Tóth-Bojnik András, Pusztai Ferenc, Kurucz Ferenc, Kollár Sándor

A legjobb arckezelések és kozmetikumok

Mészár Istvánné, Strázsai Erzsébet, Simonyik András I., Schmolli János, Dudás Mátyás és Breitweiser Dániel. Nyolc pengőt adott Oláh János. Hat pengőt Csöke István. Öt pengős adományok: Méder Károly, Becskei Ferenc, Plancsák Péter, Palusek István, Schwartz Fülöp I., Kurucz András, Bieber Károly, Oláh József, Varga Ferenc, Sztojánovity Vászó Pecze János, Kondrács Jenő, Magó József, Riegel Frigyes, Gadnyai Gábor, Cucity Milos, Geist Péter, Weimann Gusztáv, Kemencei Lajos, Tóth István I., Ruzmann István, Kratz Henrik, Knott Balázs, Lerch Ferenc, Graf Károly, v. Nagy István, Poksa Károly, Molnár István, Kiskovács Mihály, Mihályka Lajos, Gayer Keresztély, Gulyás István, Zsigrai Péter, Sipos Mihály, Molnár Péter, Simonyik Pál, Gayer Ádám, Brasnyó Lajos, Szirák Ferenc, Müller István, Pécsi Ferenc, Körösi Károly, Pusztai József, Budai Péter, Trellák Etel, Bonelli György, Ziegler János H., Policsék Ferenc, Csöke József, Dubinyi Márton, Szokotni Ferenc Papp Géza, Molnár Lajos, Plancsák Dániel.

Effektív a lopott hizókat. Nagy Vilmos 32 éves csantavéri lakos a februári csantavéri vásár napján kiment Kis-Dadara Mihály 35 éves zentai határbeli lakos tanyájára. A tanya gazdája családjával a vásárrban volt. Nagy Vilmos két 130 kilós sertést lopott el a tanyáról és behajtotta azokat egy ismerősének a házához. A két hizót még aznap 1500 pengőért eladta Korcsolyás József és Oravec József csantavéri lakosoknak. Korcsolyás és Oravec még drágábban akart tudni a hizókon, de a csendőrség közben tudomást szerzett az esetről és lefoglalta a sertéseket. Nagy Vilmos ellen lopás és árdrágitás miatt indítottak eljárást. A szabadkai úzsorabírósz Topolyán működő egyesbirája Korcsolyást és Oraveczet jogerősen fél-évi börtönrre ítélte. Nagy Vilmos ügyét az ügyészség elkülönítette, mivel az előrendű vádlott nem jelent meg a tárgyaláson.

TÜZHARCOS HIREK

BAJTÁRSI PARANCS.

21-én, most vasárnap, hódol nemzetünk a halott Hősöknek. Városunk rendezte ünnepségen vesz részt fősportunk, sorakozva reggel 8 órakor a Levente Otthonnál. Szent mise hallgatás után a kegyuri templomban a hősi huszáremlékhez vonulunk az ünnepségre, megülünk a Hősök napját.

Megjelenés: Formaruhan és polgári ünneplőn láthatóan viselt kiltüntetéseikkel. Bajtárs! Halott, hős Bajtársaidnak áldozatos lélekkel hódolai, — ott lenni, kötelességed! A bajtársi parancsot ad tovább!

ELNÖKSÉG

Verbázi adományok a bombakárosultaknak. Verbáson — mint tegnap megirtuk, több mint 15.000 pengőt gyűjtöttek a bombakárosultaknak. Most folytatjuk az adakozók névsorának közlését. 20-20 pengőt adtak Kiss Károly I., Tölgyesi Kálmán, Litvai Lajos, Szöke Sándor, Oswald Sándor, Sütő Sándor, Tölcsér Gergely, Bus Erzsébet, Cifra Péter, Sági József, Schwatz János II., Buzik Mihály, Sós Jenő, Hevér Elemér, Kovács József, Sterlemann Károly, Bogdán Károly, Neufert György, Kemencei József, Pelócz János, Jankovics István, Kadnyai János, Welker Frigyes, Vreckó Lajos, Miszik Ignác, Szilágyi István, Strázsai István, Bárity Ferenc és Hajnal János, Négy pengőt adtak: Móritz Benedek, Cvetiv Borbála, Fáy József, Iniszridze Sándor, Novák Miklós, Hoffmann Jakab, Gombár János, Bakota Borbála, Bieber Józsefné, Juhász István, Bieber József és Gyulai Vincze. Három pengős adományok: Gébel Oszkár, Herceg János, Biró József, Gádor

Demeter Erzsébet kozmetikai intézetében

András, Várkonyi Mihály, Kiss Rudolf, Erdélyi Istvánné, Viszlavszki Katalin, Blum Frigyes, Magyar János, Turai Ferenc, Kocsis Demeter, Halgató János, Kalacsai Péter, Valtér István, Kókai Szilveszter, Lotz Lajos, Schneider János, Pusztai Ferenc, Sterlemann Frigyes II., Vreckó András, Kettő pengős adományok: Dudás György, Rózi Pál, Neu Jakab, Szabó Ferenc, Nesztorov Fedor, Hatala Máté, Mnyák István, Halmi Ferenc, Kovács György, Paul Henrik, Bálint János, Jakober Lajos, Baranyi Ferenc, Szubovitz Zsivkó, Brasnyó István, Borkovits Keresztély, Krumsz Jakab, Csordás Ferenc, Müller András, Metzger Károly, Kurjakov Lázár, Brunett Zoltán, Müller János, Nagy István, Keresztes István, Závodszki István, Schröder Sándor, Stengel Vilmos, Lörcinc Józsefné, Kitsch Frigyes, Szabó Lajos, Vreckó Margit, Bogdán Mihály, Balázs Ferenc, Palicskó György, Papacsek János, Bumbulus Miklós, Oláh István I., Novák János, Fábri István, Lénárti Béla, Dudás Antal, Hevesi Ferenc, Fábó Péter, Horváth György, Bakota Péter, Dudás István, Bordás András, Aranyosi Ferenc, Pisti Gábor, Palusek Erzsébet, Szmolenszki József, Nagy Ferenc, Konec Lajos, Kókai Antal, Vass Tamás, Turza Mihály, Ziegler Henrik, Bóhr Jakab, Drágin Radoszláv, Boros Pál III., Kadnyai Mihály, Hirsch Lajos, Fekete Kálmán. Egy pengős adományok: Magyar Gusztáv, Schwartz Fülöp II., Bumbulus István, Schmidt Frigyes, Gébel Antal, Éter Erzsébet, Novák Erzsébet, Papacsek Julianna, Csernik Antal, Halasi János, Vajda László, Hajdu Boldizsár, Bajac Bránkó, Bálint László, Nemes Kovács Illés, Sittó Sándor, József István, Schmidt Keresztély, Szöcs Dávid, Csiki Sándor, Csobanszki Szilárd és Viszlavszki Julianna.

— Csávossy Elemér Jézus-Társasági atya előadása. Mint megirtuk, 21-én vasárnap délután öt órakor a kongregációs otthonban Csávossy Elemér Jézus-társasági atya is résztvevett a Szent Erzsébet-Kongregáció ájtatosságán és előadást tart. A híres hitszónok előadása iránt igen nagy városszerte az érdeklődés. A Szent Erzsébet-Kongregáció vezetője szívesen látja mindazokat, akik a nagytudású jezsuita atya előadása iránt érdeklődnek.

— Házasság. Adonyi Antal MÁV tiszt és Antal Aranka f. hó 21-én, vasárnap délután 6 órakor tartják esküvőüket a Szent Ferencrendiek templomában. (Mindenkülön értesítés helyett).

Uj doktor. Báthory László Báthory Jenő MÁV felügyelő fiát a M. kir. pécsi Erzsébet Tudományegyetemen a jog- és államtudományok doktorává avatták.

— A német ifjuság védelme a háboruban. A német Ifjúságvédő Birodalmi Munkaközösség, amely felöleli az összes háborús ifjúságvédelmi szervezet, Berlinben megtartotta ötödik nagygyűlését. A Birodalmi Munkaközösség vezetője ismertette az eddig életbeléptetett védelmi intézkedéseket. A párt és az állam a háboruban a legmesszebbmenő támogatást nyújtja ezen a téren a szülőknél: közös ifjúsági ebédeket szervez, szabadidő-otthonokat tart fenn, az üzemekben támogatja az ifjúság takerékossági mozgalmait, irányelveket ad az ifjúság munkahelyeken való védelmére, gondoskodik a terrortámadások alatt az ifjúság biztonságáról, szabályozza és minden eszközzel elősegíti az ifjúsági egészségügyet. Dr. Thierack, birodalmi gazdaságügyminiszter rámutatott arra, hogy a nevelőerők minden háboruban meggyengülnek, mert az apák, tanítók, ifjúsági vezetők az arcvonalon, az anyák pedig a hátszágban teljesítenek szolgálatot, s így természetes, hogy az ifjúság fokozott veszély fenyegeti. A szervezett ifjúságvédelemnek azonban sikerült, ezeket a veszélyeket a jelenlegi háboruban a minimumra csökkentenie. Az ötödik háborús évben az ifjúsági bűnesetek száma a német ifjúságvédelmi intézkedések következtében messze alatta maradt az első világháborús méreteknél. (MNK).

Tanítvány felvétetik

Uj gyógyszerész. Kovács Ottó, Kovács Jenő nyugalmazott állami tanító fia a m. kir. Hirthy Miklós Tudományegyetem orvosi karán gyógyszerész oklevelet nyert.

— ZOMBORI HIREK. A zombori gimnáziumban megkezdődtek az érettségi vizsgák. Az írásbelinél két tanulót vizszozatettek. — A zombori törvényszék tiltott határátlépés miatt Pechloch János őrszállási lakost 200, Nuszpl Mátyás ugyancsak őrszállási lakost 500 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— Felemelték egy zentai árdrágitó büntetését. Fábán Imre zentai lakos még a múlt év őszén 16 métermázsás csövestengerit vásárolt Kiss Ferenc adai lakostól métermázsánként 55 pengőért és további 8 és fél mázsa tengerit Horváth Lajostól ugyancsak 55 pengős áron. A tengerit aztán továbbadta 60 pengőért egy ismeretlen szabadkai lakosnak. Amikor a tengerit Szabadkára akarták szállítani, a csendőrség tudomást szerzett az esetről és árdrágitás miatt feljelentést tett az eladók, illetve a vevő ellen. Fábán egy hónapra fogházbüntetésre és 1000 pengő pénzbüntetésre, Kiss Ferencet Horváth Lajostól 100—100 pengő pénzbüntetésre ítélte a zentai úzsorabírósz Fábán Imre megfélemberte az ítéletet és a szeptedi ítéletábla most négyhónapi fogházra változtatta büntetését, a pénzbüntetés kiszabásától azonban eltekintett.

— Kijelölték a zentai mentőállomások, légitámadás esetére. Légitámadás esetén előfordulhat, hogy egyesek többé-kevésbé súlyos sérüléseket szenvednek. Ennélfogva a házparancsnokoknak tudniuk kell, hova utalják a sebesülteket. Zentán ezidőszert három mentőállomást rendeztek be, ezek a mentőállomások a következők: I. számú állomás a volt kórházépület (jelenleg Egészségház) Óvoda utca, II. számú állomás az Arvay iskola, III. számú állomás a munkástelepi iskola. A légtámadalmi parancsnokság közli még, hogy a közeljövőben a légtámadalmi felszerelések felülvizsgálata, az elsőtétítési rendeletek szigorú végrehajtásának ellenőrzése és a riasztó szolgálat ellenőrzése rövidesen megtörténik. A mulasztókat szigorúan megbüntetik.

— Érdekes megfigyelések a szív működéséről. Mint ismeretes, az emberi szívnek 30 fokos melegben van a legkisebb erőfeszítésre szüksége, hogy életfontosságú szivattyúzómunkáját elvégezze. Ha a külső hőmérséklet ennél alacsonyabb, méginkább ha magasabb, a szívre sokkal nagyobb munka hárul. Normális nyári hőmérséklet mellett a szív percenként kb. 4 liter vért szivattyuz át a testen, míg 50 fokos trópusi hőségben 90%-os légköri nedvesség mellett ez a vérmennyiség percnként 12—18 literre emelkedik. A szív ezirányú tevékenységével a német kutatók Majna-Frankfurtban külön Physiologiai Intézetben foglalkoznak. A tudományos kutatócsoport u. n. klimakamrában végzi a kísérleteket, amelyben minden hőmérséklet tetszés szerint előállítható. A kutatók itt tanulmányozzák a kísérleti

Szabadka Rudics utca 1. em.

személy szív működését. 50 fokos külső hőmérsékletnél ellenőrzik a test hőmérsékletét és az érverést. A kísérleti személy csövön keresztül lélegzi be a mérőórán átvezetett levegőt. A kilélegzett levegőt zsákba vezetik, amelyben a köbtartalom könnyen mérhető s oxigén mennyisége is megállapítható. A be- és kilélegzett levegő oxigéntartalmának különbségéből kiderül, hogy mennyi oxigént használt el a test. Az orvos ebből ki tudja számítani, hogyan végzik a belső szervek a munkájukat s mennyire vannak igénybe véve. A Physiologiai Intézet klimakamrás kísérletei során bebizonyosodott, hogy a női szív könnyebben alkalmazkodik a külső körülményekhez, mivel a női test zsírpárnákkal kitűnően van szigetelve. (MNK)

SZOBAFESTÉST ÉS MÁZOLÁST szolid áron vállal Horváth A. József Szabadka, Mussolini-tér 5. (Szent Miklós templománál)

Német népnevelési intézkedések Franciaországban. Az elfoglalt területeken a birodalmi németek kulturális gondozását a Német Munkafront népművelési szervezete látja el. E fontos feladatot a Munkafront Franciaországban nagyszabású kulturális programjában valósította meg, amelybe nemcsak a katonákat, hanem a birodalmi német polgári személyeket is bekapcsolta. A népművelési szervezet kiadásában megjelent *»Páris német szemle«* c. utikönyv, kitűnő tájékoztatást ad a francia építészeti és egyéb kulturális értékeiről. De arra is nagy súlyt fektetnek, hogy a hazai kulturális életet is eljuttassák minden idegenbeszédű némethez. Párisban egy nagyobb kölcsonkönyvtárban — amelyből rövid idő alatt 10.000 könyvet kölcsönöztek ki — s az üzemek és munkatársak számos kisebb könyvtárában megkaphatja a német dolgozó a jelenkori és régi német irodalom minden jeles termékét. Az 1943-ban alapított párisi német Népművelési Ötthon nemrég zeneiskolával egészítették ki. A népművelési szervezet azt tekinti legfontosabb feladatának, hogy a hazai népi öntudatot azokban a németekben is állandóan ébren tartsa, akiket a kötelesség idegen környezetbe állított. — (MNK)

Új gyógyszerész. Vincze Imre a szegedi m. kir. Horthy Miklós tudományegyetem orvosi karán gyógyszerészi oklevelet nyert.

Minél több helyen látjuk — városban, falun — a biztosító címtábláját, annál magasabb színvonalú a lakosság felvilágosottsága a biztosítás szükségessége tekintetében. Ma már nélkülözhetetlen a biztosítás! Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság, az ország legrégibb biztosítójának helybéli: Hitler tér 2. sz. alatti képviselője készséggel nyújt felvilágosítást mindenfajta biztosítási ügyben.

Régi harcos csontváza bukkant Bácsföldváron. Bácsföldváron a Ferenc csatorna mellett látszó gyermekek a parton egy kimosott koponyát találtak. Asóval kiemelték a csontvázat is. Borda, kar és lázár csontok kerültek ki a földből, egy félig elpusztult karddal a csontváz mellett egy 1695-ben vert pénzt is találtak. A csontváz a jelek szerint egy régi katonáé lehet. A közelben lakók szerint ezen a környéken már több szőr találtak csontvázat, de a helyet nem kutatták föl. A hagyomány szerint valamikor temető volt ezen a környéken.

Idejekorán kell feladni a jégbiztosítást. Fontos, hogy a gazda elemi csapások okozta károk ellen biztosítás útján védekezze, a mostan súlyos idők pedig egyenesen megkövetelik minden gondos termelőtől, hogy a biztosítást igénybe vegye. Minél előbb jelentse be minden gazda termésének jégbiztosítását, melynek díja akkor sem több, ha a biztosítás már kora tavasszal kerül feladásra. Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság helybéli főigénykéségének címe: Hitler tér 2.

A Délvidéki Szemle új számában a vezető helyen Kiss Lajos érdekes vöröskök rajzolta meg a tíz évvel ezelőtt elhunyt Móra Ferenc arcát és lelkületét. Jellemző apróságokat mond el a nagy íróról és szüleinek életéről. Petróczy István a mai Berlint és általában a német népet jellemzi. A koreszmék tükrében és két könyvnek, Marx Töke és Hitler Ma 20 éves harcom című könyvének európai hatásáról és harcáról szól. Figyelemreméltó Aldobolyi Nagy Miklós alapos ismertetése Isztambulról, valamint Berkes László tanulmánya a dalmát-magyar kulturális hatásokról. A Délvidéket joggal érdekelheti Muhi János tanulmányos cikke a bácskai csatornahálózatról. Ebben különösen a Ferenc-csatorna fejlődésének története érdekes.

Érettségi vizsgák az újverbázi középiskolákban. A m. kir. áll. gimnáziumban az érettségi vizsgákat dr. Balogh Anyos tank. főigazgató elnöke mellett tartották meg. A vizsgára összesen 6 jeleltek volt, akik közül jelesen érettségizett Varga László, érett Garamszeghy Pál, Sztéfanovits Iván, Willems Ottmár és Herner János, míg egy jelentkezőt pótvizsgára utasítottak. — Az alapítványi német gimnáziumban Lotz Jakab tanügyi főfelügyelő elnöke mellett tartották a vizsgákat. Az eredmény kielégítő, amennyiben mind a hat jelentkező sikerrel megfelelt. Jelesen érett Kuhn Mária, jól érett: Steinhardt Mária és Béni Mária, érett Judt Hermína, Nosszal Egon és Urnaer Anna. — Az alapítványi német tanítóképzőben az idén is kétféle képesítő vizsgát tartottak: egyet a tanítójelöltek részére 10 jelentkezővel, egyet pedig az óvónők részére 25 jelentkezővel. A vizsgálatokon dr. Petrőczy István a szegedi főiskola tanára elnökölt és azokon mind a 30 jelentkező megfelelt. Új tanítók a következők: Bohmert Miklós, Geiszlinger Konrad, Stoffner Adám, Binder Mária, Bruszt Paula, Csibbal Mária, Herdt Klára, Jelinek Mária, Koringer Katalin és Wild Hermína.

Jogi diplomát szerzett, hogy hadbavonult férjét helyettesítse. — Dr. Stiefelmayer Ádám péterrévei közszéki orvos leányát, — mint tegnap megirtuk — a napokban avatták jogi doktorrá a pécsi egyetemen. Az új jogi doktor dr. Horváth Béla óbecsei ügyvéd felesége, aki szintén Péterrévei közszéki szülőltette. A községben nagy örömet keltett a hír, mert dr. Stiefelmayer Éva, aki két gyermek anyja és akinek férje már több mint egy éve katonai szolgálatot teljesít, férje irodáját vezeti majd, ahol eddig is dolgozott. Diszrepre méltó, hogy ez a magyar asszony a háztartás gondjait mellett időt talált tanulmányainak folytatására és férje helyett a legjobban helytáll az itthoni fronton.

Valódi FINN lemezzel szigetelt
duplafalu téli-nyári
HERKULES
faház azonnalra is
Tel.: 95-252 Budapest, Wesselenyi-u 2

Több mint kilencmillió elemista van Németországban. A német elemi iskolák nemrég megjelent statisztikája szerint 1943-ban a Német Birodalom területén 61.719 nyilvános elemi iskola működött, 215.771 osztállyal, 9.034.000 volt az iskolagyermek és 217.901 az önálló tanítók száma. Másfélmillió elemistát vettek fel az első osztályba s ebből 800.150 volt a fiú, 1.011.000-en végeztek el ebben az évben az elemi iskolát s 267-018-an léptek magasabb iskolákba. (MNK).

»Paprikaszaporításért« elítéltek egy csantavéri piaci kolát. Kubicskó József né csantavéri piaci árust az ügyészség család vétségének kísérletével vádolta. Kubicskó Lajosné hat kiló paprikát vásárolt kilonként 10 pengő áron. Az ismeretlen eladó elmondta neki, hogyan kell a paprika súlyát gyarapítani. A tanács szerint a földre vizet kell tölteni és amikor a föld beszívta a vizet, ráönteni a paprikát és azt ott a földhöz dörzsölni. Kubicskóné, amikor hazakeresztelt a recept szerint látta el és a vizes földre öntötte a hat kiló paprikát, ami negyedórán dörzsölés után 8.40 kilóra gyarapodott. A paprikát ezután 20 dekár csomagokba helyezte és Nagyfénnyre ment, hogy ott eladja. Három pengőt kért egy csomag paprikáért, három helyen, de sehol sem vettek tőle, a tanyai népnek tavaly júliusban már nem volt szüksége paprikára. A bíróság árdírtásért már korábban elítélte Kubicskóné most a járásbírósga vonta felelősségre család miatt és dr. Lovik Kálmán bűntetőbíró jogerősen 12 napi fogházra átváltottható 60 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Három koldus

írta: Csurka Péter

A csendes kis városkában dombon állt a templom és a templom lépcsőzetén nap mint nap három koldus sűtkézezett a napon, vagy ázott szitáló esőben, avagy méltatlankodott nagy téli hidegekben. Három koldus: az Öreg Koldus, a Sánta Koldus és a Vak Koldus. Látszólag jó barátságban éltek, ténylegesen azonban sokat civakodtak, a hely miatt és a pénz miatt. Mert koldus életükben az a hely, ahol ültek, ahonnan reszketve nyult kezük az alamizsna krajcárakért, nagyon fontos szerepet játszott. Különösen a főbejárattól folyt a harc. Egyszer, hogy vége legyen a sok civakodásnak, a sánta koldus, aki a legfiatalabb volt közülük, azt ajánlotta, hogy osszák fel a keresztet.

Már aznap felosztották a keresztet. Azonban rövid ideig dolgozhattak csak konzorcionális alapon, mert a Vak Koldus egy reggel panasza nyitotta fel a száját. Eg felé tárta világtalan két szemét, a zománccsfehér porcellán golyókat, melyekből rég kialudt a nevetés, a tűz, régen csillogott könnyes örömtől, jajongott a Krisztus-kereszt alatt:

— Ti engem megcsaltok! Ti becsapjátok a vakot, aki nem látja a garast! Ezüstpénzt nem kapok tőletek seha. Rézpenzben is keveset kapok. Tegnap én magam kettőtvenet gyűjtöttem, mégis csak egynolcvanot kaptam!

— Igen, mert mi tegnap alig keresztünk valamit!...

— Nekem ne mondjátok! Kerestetek, de eldugjátok rongyaitokba, bakancsotokba, odvas kő alá, téglarepedésekbe. Onnan előpiszkáltátok, mert én nem látom! Én nem osztokdom többet!...

— És nem osztokdom többet.

*

— Nehéz rózsaszínű selyem volt a ruhája — mesélte álmát egy reggelen a Vak Koldus — és tizenkét gyönyörű leány vitte az uszályát a herceglánynak. Égszínkék volt a szeme, aranyárga a haja, rubinpiros a szája, lilomszál az alakja.

— Hiába sugtok össze, mert én tudom még, hogy milyen az égszínkék, rózsaszín, rubin. Ne higgyétek, hogy én nem tudom! Emlékszem még rá gyermekkoromból, minden mesztől futkostam a Be-

rettyő partján, virágnitő tavasztól a sárgába fordult őszig. Benne maradt az én szememben a szentmártoni rét ezer virágszínével. Tudom én, milyen a szivárvány, milyen az ég kékje. Ne higgyétek, hogy nem tudom!...

— Egyszóval itt jött fel a násznép ezen a lépcsőn. Én magam voltam csak itt koldus, ti sem voltatok itt. És amikor kijött a szépséges herceglány mátkájával a templomból, megállt mellettem, oszt megkérdezte, hogy mióta vagyok vak. Mondtam neki, hogy tizenöt éves korom óta. Azt mondta, hogy milyen kár! És két szép szeméből egy könnyesepp esett le a kezemejéjére. Azután sok-sok pénzt tett le a kalapomba.

— Itt van ember — szólt a herceglány — vegyén belőle földet, házacska legyen boldog élete végéig!

Vak Koldus elhallgatott. Különös mosoly ugrált a száján és aznap nagyon vigkedvű volt. Sokszor sóhajtotta az ég felé:

— Milyen szép volt, milyen gyönyörű volt! Ha egyszer igazán előlőne! Zugna az orgona, szállana a nászének és megállana előttem aranyos szívvel!...

*

Akkor este a Sánta elkísérte az Öreg Koldust. Még soha nem tette ezt, de most mellé szegődött.

— Maga már sok jó napot ért meg — kezdte a Sánta a beszédet. — Vagyont szerzett a koldulásból! Ne is tagadja, hisz tudja mindenki, hogy háza, szőlője, pénze van... Nem mondom, úgy is történhetett volna, hogy könnyelműen feléli, elkölti, elissza a pénzt. De maga garast-garasra kuporgatott. És ez jobb, szebb, tisztességesebb. Háza, szőlője...

— Megkoptaltam! — szólt morogván az Öreg.

— Megkoptalta! Jól! De most már élhetne emberibb életet! Kinek gyűjt? Hiszen senkije sincs! Végére is eljár az idő és jön a sír. A sír következik!... Az Öreg Koldus megállt. A sír hallat-

tára verelték gyöngyözött ki a homlokát. Hosszu évek alázatosságában, a szeretetre alapított egzisztenciátlanságában, bujkálásaiban, midőn rongyokkal lefüggönyözött pinceodukban számolgatta pénzét esténként: ebben a vergődő, különös emberi sorsban kívül állott a dolgokon melyek az embert a való élettel egybekötik, részvéve és részesevé teszik... Hangyaszorgalommal gyűjtötte a könyörtelen krajcárjait és beidegződött tudatába, hogy az ő összehuzott nyaku, rongyos, szakállat növesztett, szájalmas életének minden ember adósa. Emellett uralja az életet, elhalnak sokan azok közül, kik nap mint nap adóznak neki, de azjak jönnek helyükbe. Ő a sirra, halálra nem gondolt sohasem. Lehanyatló életéken-át, koporsókon keresztül mások tragikus színjátékát látta csak, de sohasem érezte magát is a kikerülhetetlen embersorsot.

De most meghökent. Megdöbent, hogy a Sánta fellebbentette előtte élete eljövendő értelmét, a sirt, mellyel jó megbarátkozni, előre megbékélni.

— Mit akarsz tőlem? — kérdezte fázósan.

A Sánta nyugodtan folytatta.

— Engem nagyon meghatott a Vak Koldus álma. Ha figyeltél volna, láthatatlán volna, hogy könnyes a szemem. Oh, hogy örült, hogy beszélt egész nap álmaról, az álomleányról. De álma sohasem fog teljesülni! Bár előlőne valaha is a herceglány és...

— Mit akarsz mondani?

— Valószínűleg az álmát, tedd boldoggá őt! Add neki a pénzt, amiből házacska, kis földcskét vehet! Én pedig megrendezem az esküvőt!... Abban a házban, igen, ahol én lakom, mostanában esküszik egy kőfaragónak a leánya...

— Mi vagy te? Krisztus vagy te?... Késő-éjszaka volt már, mikorra a Sánta rábirta az Öregot, hogy azt a sok emberi jószágot, melyekből életét élte, egyetienegy szent hazugságban rója le

mellyel világtalan társának álmát váltja valóságga.

*
A Vak Koldus fent ült a templom lépcsőjén. Estére halló idő volt már, a nap bearanyozta a köszenteket, a Vak Koldus arcát is pirosra festette.

— Te Vendel — szólt a templom szolgájához. — Jó helyen ülök én itt?... Ne menjek inkább feljebb, vagy lejjebb?

— Mindegy akárhol ül! — mondta Vendel mosolygósan, mert őt is beavatták a dologba.

— Lement már a nap, te Vendel flam, hogy állunk az idővel? Ma igazán nem tudom tájékozni magamat, igazított vagyok! Pár napja volt egy álomom... Vajjon kik esküsznek... Mondod, hogy előkelő emberpár...

— Pszt!... Jönnék már! — szólt Vendel és kitérte a templomajtókat. Autók álltak meg a templom előtt és a Vak Koldust meglegyintette a selyemruhák buhogása, halottja a vidám csevegést. A násznép bevonult a templomba, csend lett és a Vak a térre fordított átszelennit arccal ült némán. Szembenézett másik két társával, akik a szembenlévő szobor kövén figyelték őt. Hálaadó ima zsongott ki a térre, a zsolozsma megbújt a mély oltárkövek között és a szívek rejtekelben.

Jött ki a násznép a templomból. Felcsendült a Vaknak a szava.

— Szegény szerencsétlen világtalan... És a leány, a menyasszony megállt előtte...

— Itt van jóember, legyen boldog élete végéig!...

*
Ugy állt a Vak Koldus kezében a nagy csomó, összepréselt bankóval, mint szobor, mit ihletett, isteni művész keze áldott csodálatossá. Állt, állt a kölépcsőn, mint a templom körül a sok-sok záporverte köszent és belebugta az estébe:

— Ó volt... Ó volt... Álomom herceglánya...

*
A Sántának pedig ezekben a napokban halk dalok cirpelték a lelkében és szemében olykor a Krisztus tekintete ült...

SPORT

Semperit—KAC
a Bárányban

Visszavág-e Harangozó I. Sárossinak, Harangozó II. pedig Tillnek? — Ez a találkozó dönti el Budapest vagy Vidék erősebb-e! — A mérkőzés vasárnap délután fél hétkor kezdődik

Nagy eseménye lesz vasárnap Szabadka sportjának: a Semperit asztali tenisz csapata látogat el Szabadkára, hogy a KAC csapatával összemérje erejét és eldöntse melyik város asztali tenisz játékosai jobbak pillanatnyilag Budapest vagy Szabadkán; mivel pedig Szabadka vitán felül a legerősebb vidéki város, joggal nevezhetjük ezt a találkozót Budapest és Vidék összecsapásának. Ez a találkozó fogja eldönteni, hogy pillanatnyilag hol fejlettebb az asztali tenisz, hol vannak jobb formában lévő játékosok. Budapest vagy Vidék.

A mérkőzésen két érdekes visszavágó is lesz. Amikor Harangozó I. kikapott Kolozsvártól Sárossitól, mindenki szinte hitetlenül kérdezte, hogy is volt az lehetséges? Most Sárossi Szabadkára jön és itt meg fogja látni a szabadkai közönség, hogy Sárossitól ki is lehet kapni. Ugyancsak a kolozsvári versenyen szenvedett vereséget Harangozó II. Tilltől. Ez a vereség már érthetőbbnek tűnt fel a kívülállóknak is, mert Tillt mint mindenhol mint elsővonalbeli játékost ismerik és tudják kitűnő nemzetközi eredményeit is. Azóta Harangozó II.

nem mérkőzött Tillal és ez a szabadkai mérkőzés az első alkalom, hogy a kolozsvári vereségért visszavágjon Tillnek. Tekintettel arra, hogy Till a legtámadóbb magyar játékos és Harangozó II. főerőse a támadás, olyan fergegyes, gyors mérkőzést fognak ők ketten vívni, amilyent ritkán lehet látni. A harmadik »kaccista« Benyák, klasszisban elmarad a Semperit játékosainak azonban az ő stílusa talán a legkellemtelenebb egész Magyarországon, mert »borzalmas« nyesei ellen szinte képzelenség ütni.

Mindent összevéve a győztest lehetetlen megjelölni és minden azon fog eldőlni, ki bírja jobban idegekkel az öldöklő küzdelmet. A rutin a Semperit három válogatottja mellett szól, a lelkesedés és a hazai közönség biztatása a KAC mellett. A közönség biztatása főleg Harangozó II. játéka van nagy hatással és ez a fiatal játékos szinte szárnyakat kap, ha látja, hogy biztatják. Összeállítások: Semperit: Till, Sárossi, Rózsa. KAC: Harangozó I, Harangozó II, Benyák.

A stadionban délután 3 órakor

Fegyvergyár—SzVAK

A stadionban délelőtt 10 órakor

SzAFC—MOVE Sport

A Bácska-pályán délután 3 órakor

Zombori SE—Bácska

Nemzeti Bajnoki mérkőzések lesznek — A labdarugó műsor három elsőosztályú mérkőzés egészíti ki

Vasárnap délelőtt is rendeznek NB mérkőzést Szabadkán. A SzAFC és a MOVE Sport úgy egyezett meg, hogy a kisorsolt mérkőzésüket délelőtt 10 órai kezdettel a stadionban bonyolítják le. A mérkőzés izgalmas küzdelmet ígér. A feljavit MOVE Sport előreláthatólag komoly ellenfele lesz a bajnokságra törő SzAFC-nak. Mindkét csapat erősen ambicionálja a győzelmet. A MOVE Sport a helyezését akar javítani, míg a SzAFC az első hely védelmében indít harcot. A MOVE Sport igen szeszélyes együttes és nagyobb teljesítményekre is képes, ha a játékosok lelkesen játszanak. Eppen ezért a SzAFC nem könnyülhet el előre a pontokat, annál kevésbé, mert a MOVE Sport éppen a bajnokjelölt ellen akarja kivágni a rezt. A két csapat a következő összeállításban lép pályára:

SzAFC: Lázics — Tonkovics, Hampeles — Kórász I., Letics, Bodrics — Demeter II., Mészáros, Demeter I., Csikós, Márki.

MOVE Sport: Araczi — Harangozó, Ronyec — Jaksa, Bogár, Huszta — Szabó III., Pizsanics, Kopasz, Keresztvári, Cernyákovics.

Délután 3 órakor ugyancsak a stadionban játszik le a Fegyvergyár és a SzVAK közötti NB II. mérkőzést. A Fegyvergyár szabadkai szereplését nagy érdeklődés előzi meg, annál is inkább, mert a csapat a tavaszi idényben igen jó formába lendült és egyik legjobb csapata az NB II. Déli csoportjának.

A SzVAK annak ellenére, hogy a tavaszi idényben kissé visszaesett, még mindig a legjobb labdarugó csapat Szabadkán. Ezt bizonyítja a csütörtöki eredmény is, amikor a SzAFC-t az NB III.

bajnokjelöltjét győzte le. A csapatban két ségtelenül vannak kvalitások és ha a játékosok komolyan veszik az ellenfelet, úgy egészen biztos, hogy magasszínűn küzdelmet fog kifejleszteni és a közönségnek különleges sportélményt lesz része. A SzVAK előreláthatólag a következő összeállításban lép pályára:

Simón — Zentai, Nagytorma — Jakab II., Latki, Bogesics — Hradzski, Balázs vagy Nemere, Pertics, Kecskés, Nyers. Előmérkőzést egy órákor a SzVAK/II. az SZTC-vel játszik az elsőosztályú bajnokság keretében.

A Bácska-pályán délután 3 órakor a Zombori SE és a Bácska csapnak össze a pontokért. A két csapat a tavaszi idény megkezdése előtt már játszott barátságos alapon egymással. A mérkőzésen a Zombori Sport Egylet súlyos vereséget szenvedett. Akkor azonban a Zombori SE jóformán edzés nélkül állt ki, most viszont már komoly formába lendült, éppen ezért a Bácskának nem szabad lebecsülni ellenfelét, mert az megbosszulhatja magát. Reméljük, hogy ez nem is fog bekövetkezni és a piros-fehérek síman hajtják be a pontokat. Erre annál is inkább szükség van, mert a Bácskának semmi reménye sem lenne az első hely megszerzésére, ha akár egy pontot is veszítene a hátralévő mérkőzésein. A Bácska a mérkőzésen a következő összeállításban rajtol:

Markos — Kopunovics, Varga — Kulundzics, Szantics, Mihálycevic — Tumbász, Vukov, Ognyanov, Matkovics, Barakovics.

Előmérkőzést negyed 2 órakor a Bácska és a SzVAK közötti csapatai játszik.

Délelőtt tíz órákor a Bácska-pályán játszák le az NMK MTE és a Törökves közötti elsőosztályú bajnoki mérkőzést. A mérkőzés előtt két levente csapat játszik egymással.

A vasárnapi műsorban szerepel még a KAC—Bácskossuthfalvai SC elsőosztályú bajnoki mérkőzés is.

Csepel-ATC „Népkör“

Vasárnap délután 5 órakor a Népkörben nemzeti bajnoki rangadó

Nagy érdeklődés előzi meg az országos bajnok Csepel szabadkai vendégszerelését. A Csepel már régen lát Szabadkán és különösen a sokszoros magyar bajnok Soós játékát várja a szabadkai közönség.

A budapesti csapat a legjobb összeállításban játszik, hogy megszerezze a csoportbajnokságot.

Az ATC »Népkör« csapata nagy erőpróba előtt áll és csak hatalmas lelkesedése teheti kétséssé a nagy tudású ellenfele győzelmét. A népköri csapatban Koncz, Vojnits és Rózsa szereplése biztos, míg a negyedik játékos Berkó II. és Kovácsévich közül kerül ki, a pillanatnyilag jobb formában lévő közül.

Jóslatunk a mérkőzésre: 9:5 a Csepel javára, de ha az ATC játékosai kijátszák pesti formájukat, úgy igen megnehezítik a Csepel szabadkai játékát.

A mérkőzést a »Népkör« színháztermében 5 órai kezdettel bonyolítják le.

Mi okozta
Nyiráti vereségét
Budapesten?

Az országos egyéni ökölvívó bajnokság végeredménye

Az országos egyéni ökölvívó bajnokság csütörtökön befejeződött. A versenyen Sovlyánszky első helyezést szerzett Skalát (MÁVAG) és Fogarassyt (Kistex) győzte le és ezzel bebiztosította a bajnokságát. Varga, Sovlyánszky harmadik ellenfele nem jelent meg a versenyen s így vele Sovlyánszky nem volt alkalma megmérkőzni. Nyiráti a kisnehézsúlyban indult, noha a szabadkai versenyző inkább középsúlyban, azonban az országos vidéki bajnokságban a kisnehézsúlyban győzött, éppen ezért az országos bajnokságban is ebben a súlycsoportban kellett indulnia. Sovlyánszky és Nyiráti Engelbrecht szakosztály intéző és edző vezetésével vettek részt a budapesti versenyen. Engelbrecht elmondta, hogy Sovlyánszky nagyszerűen küzdött és teljesen nálánál jobb légsúlyú versenyző az országban nincsen. Bajnoksága egy percig sem volt kété. Nyiráti is jól vérekedett, azonban nagy balszerencsével kiejtették. Az első mérkőzésen Dévai befejezt és szemhéja felrepedt. Ennek ellenére vállalta a további küzdelmet, annak ellenére, hogy az orvos azt tanácsolta, hogy lépjen vissza. A második mérkőzésen ellenfele a lehetőség szerint a sérült szemét sorozta, úgy hogy a seb még nagyobb lett. A harmadik mérkőzésére Nyiráti már nem is állt ki.

Az országos egyéni ökölvívó bajnokság végeredménye a következő:

Légsúly: 1. Sovlyánszky SzVAK, 2. Fogarassy Kistex, 3. Skala MÁVAG.
Harmatsúly: Erdélyi és Kerényi egyformán szereztek pontot, egymás között is eldöntetlenül mérköztek, éppen ezért az első helyért a két ökölvívónak még egyszer kell küzdenie.

Pehelysúly: 1. Bogács Csepel, 2. Szumega FTC, 3. Király Pécs.

Könnyűsúly: 1. Vajda BVSC, 2. Csendes Pécs, 3. Neumann Ozdi VTK.

Váltósúly: 1. Marton-BTK, 2. Mayor Budapesti LE, 3. Daroci DVSC.

Középsúly: 1. Torma II. BTK, 2. Kovács Székesfehérvár, 3. Sárvári.

Kisnehézsúly: 1. Mihályi Szolnok, 2. Bicsák Csepel, 3. Dévai BVSC.

Nehézsúly: 1. Bene III. Csepel, 2. Kovács Ozdi VTK, 3. Kass MÁVAG

Sáros a pályátok ..

Panaszos levél Bajmokról

Vasárnap a Bajnoki Atlétikai Klub—Keleblai Levente Sport Egylet rangadó mérkőzésének szemtanúja voltam. A mérkőzést inkább rangadó vízi-labda mérkőzésnek lehetett volna nevezni.

Annak ellenére, hogy a BAK egyik vezetője vagyok, igyekszem a keleblai mérkőzést tárgyilagosan elmondani, azaz észrevételeim elsorolni. A mérkőzést elvesztettük 2:1 arányban. Ezek után valószínű, hogy Kelebia bejut az NB III.-ba. Az eredmény reális, a keményebben játszó Kelebia a második féldőben túllépett jobb volt — és pont. Amit vitatni akarok és úgy érzem, hogy jogosan, az most következik. Előrebocsátom, nem óvás akar ez lenni, mi nem is vagyunk azok, akik a »zöldasztalnál« szeretnénk a bajnokságot kivívni. Szeretném azonban az igazságot megírni. Először is a pályát kell szóvátennem, amely három kilométerre fekszik a falutól. Másodszor a pálya rövid és keskeny, — a gödrökről ne is beszéljek. Kerítés, épüget, mint Noé idejében, nem volt, most sincs. Ötödöz a vasuti vendéglőben van, tehát három kilométert kell a játékosoknak gyalog menni, természetesen a falun keresztül a pályára. Kinn a pályán, közelben semmi épület, lsten szabad ege környék körül. Ezek után nem csoda, hogy hűgig áztunk még a mérkőzés megkezdése előtt. A mérkőzés minden volt, csak labdarugás nem. Tessék elképzelni bokáig erő sarat és helyenként 20—30 cm. mély vizet.

Mindezt nem mentesülök akarom felhozni. Kelebia kissé keményen játszott, de 100 százalékosan megérdemelte a győzelmet. Viszont le kell szögezmem, hogy a pálya alkalmatlan volt a bajnoki mérkőzés lejátszására, csodálom, hogy a játékvezető elfogadhatónak találta. — Papp József.

Budapest hívják Takács Gézát
a SzVAK edzőjét

A népszerű „Mari néni“ nem szívesen hagyja itt Szabadkát, mert a város a szívéhez nőtt

A SzVAK az őszi idény megkezdése előtt edzőnek szerződött a Ferencváros legendás hírű válogatott hátvédjét, Takács Gézát, akit sportkörökben »Mari néni«-nek becéznek. Takács Géza nagy hozzáértéssel fogott hozzá a munkájához és feltétlenül nagy érdeme van abban, hogy a SzVAK jóideig a bajnokjelölt volt.

Takács Gézát nagy népszerűség övezi Szabadkán, a SzVAK vezetősége a kitűnő és szakképzett labdarugó mestert látta Takács Gézában, a játékosok előtt is nagy tekintélye volt és minden ügyesbajos ügyükben elfért. Eppen ezért meglepetésként hatott Szabadkán az a hír — amelyet az egyik budapesti sportlap közölt, hogy Takács Géza megvált Szabadkától és az egyik budapesti NB I-es csapattal áll tárgyalásokban, hogy a következő idényben oda szerződjön edzőnek.

Takács edzőt felkerestük és tőle kérdeztük meg, hogy igazak-e a hírek, hogy el akar távozni Szabadkáról?

— Nagyon megszerettem Szabadkát — kezdte Takács Géza — és nehezen válok meg tőle, azonban egyik budapesti NB I-es csapattól igen kedvező szerződést ajánlatot kaptam. Közölhetem azt is, hogy a tárgyalások kezdő állapotban vannak. Mindenesetre megírtam, hogy Budapestben sem feledkeztek meg, azonban ha a SzVAK jövőre is igénybe akarja venni a munkámat, úgy természetesen aligha fogodom el a budapesti ajánlatot. Igazán sajnálnám itt hagyni Szabadkát, nagyon megszerettem a fiukat és egészen a szívemhez nőttek. Remélem, hogy sikerül az akadályokat elhárítani és mégis csak Szabadkán maradok. Ha azonban a SzVAK nem kívánja igénybe venni jövőre a munkámat, akkor természetesen elfogodom a kedvező budapesti ajánlatot.

ZAK-Bocskai 3:2 (2:2)

Edzőmérkőzés, vezette: Báló. Győztes napsütéses időben, találkozott a két helybéli csapat. A Bocskai tartalékosan vette fel a küzdelmet, de még így is egyenrangú ellenfélnek bizonyult.

Már a 6. percben 20 méteres szabadrúgásból Borbély megszerezte a ZAK első gólját, 1:0. Nagy kapushiba volt! Egy perc múlva Kipp kiegyenlített. 1:1. A két gól mindkét csapatot felkelti, és a csatárok sebezhetőbb támadásokat vezetnek, de eredménytelenül. Mindkét kapu többször veszélyben forog. A 30. percben szépen kidolgozott labdából Borbély ismét megszerezte a ZAK-nak a vezetést. 2:1. Két perc múlva Reesko kiadja Beretkának a labdát. A fiatal jobb-szélső szépen közeprevelt beadását Lakatos védhetetlenül belövi. 2:2. A szép és erős iramú játék tovább folytatódik, azonban a féldő végéig egyik csapat sem tud változtatni az eredményen.

A szünet után a Bocskai beforgatja csapatát és egyes játékosokat kicserél. Kipp megsérül és kiáll. Így a Bocskai ezt a gólrátó emberét is nélkülözni kénytelen. A 8-ik percben a bíró leküldi a pályáról a ZAK jobbhatárvédjét, Keszelit. Helyette más ember áll be. A nagy meleg mindkét csapatot kifárasztotta és az erős iramú játék elhanyagolt. A csatárok több gólhelyzetet elrontanak. A 25-ik percben Borbély megszerezte a ZAK győztes gólját. A játék ZAK támadásokkal ér véget.

A ZAK-ból jók voltak Istvánfi, Borbély és Juhász, míg a Bocskaiból Polják (Eres) és Fendrik.

ZAK II-LEVENTE SE 2:0 (0:0)

Szabadkai Játékvezetők-Zentai Játékvezetők 2:1 (2:0). Góllövők Szabó 2, illetve Nagy-Dada.

BÁCSKÖSSUTHFALVA

Bácskossuthfalvai Diák Leventék-Pacséri Leventék 5:0 (3:0)

Serlegmérkőzés, vezette dr. Molnár. Várakozáson felüli szép sportot nyújtott a két csapat játéka, amelyből megérdemelt győztesként került ki a nagyobb tudással rendelkező hazai csapat. Góllövők: Bordás 3, Novotz 1, Bévyay 1. Dr. Molnár játékvezető mindkét csapat megelégedésére vezette le végig a mérkőzést.

BÁCSJÓZSEFFALVA

Szabadka-Bácsjózseffalva 4:0 (2:0). Levente bajnoki mérkőzés, vezette Tóth (Szabadka). A szabadkai leventék lelkesen játszottak és megérdemelten győzték le a Bácsjózseffalvai csapatot. Az 1. féldő 15. percében Zvékics, majd a 34. percben Molnár eredményes 2:0. A második féldő után a szabadkai csapat belefekszik, mert a gólokra nagy szüksége van ha meg akarja nyerni a csoport-bajnokságot. (Csak gól aránnyal az első Topolya előtt). A második féldő 8. percében Basics vezet támadást átadja a labdát Koledin szélsőnek, aki védhetetlenül a kapuba vágja 3:0. Néha a hazai csapat is feljön, de eredményt nem tud elérni, bár a közönség nagyon biztatja a csapatát, hogy egy becsület gólt elérjen. A szabadkai védelem mindent csírájában elfojt, sőt újabb támadással ismét Koledin lögött 4:0. A hátra lévő idő váratkozó támadással ér véget. Jók voltak Vaszihevi, Krnátszki, Basics, Molnár és Hegedüs. A játékvezető kifogástalanul vezette a mérkőzést. — Vasárnap május 21-én az utolsó bajnoki mérkőzést játsza a szabadkai csapat a palicsi csapattal. A mérkőzés a Bácskai pályán délelőtt 8 órakor kezdődik.

Felhívás az SZTC játékosaihoz. — A Szabadkai TC értesíti alanti játékosait, hogy vasárnap délután fél egy órakor a Stadionban a következők jelenjenek meg: Burgh, Denegri, Kábelik, Kovács, Priboi, Szpitits, Balázs, Paul, Berkes, Erdélyi, Csikós, Somogyi. — Ugyancsak vasárnap a Stadionban fél 9 órakor az ifjúsági játékosok: Vidákovics, Manhardt, Snitzer, Szegedincsev, Gábor, Marjanovics, Bartusz, Kelemen, Bencs, Sejmei, Terényi, Szokcovszki.

IFJUSÁGI BAJNOKI MÉRKŐZÉSEK

Csütörtökön három ifjúsági bajnoki mérkőzést lástottak. Az eredmények a következők:

- SZTC—MOVE Sport 2:2 (2:1).
Törkvés—Bácska 2:2 (2:1).
NMK MTE—SZAFK 8:0 (3:0).

Felhívás a MOVE Sport játékosaihoz. A MOVE Sport labdarúgó szakosztálya kéri a következő elsőcsapatbeli játékosokat, hogy vasárnap délelőtt fél 10 órakor jelenjenek meg a stadionban: Aracki, Harangozó, Ronycs, Huszta, Bogár, Jaksa, Szabó III, Piznics, Koppasz, Keresztvári, Cernyákovics és Szabórácz. Az ifjúsági csapat játékosait kéri, hogy délután négy órakor jelenjenek meg a Bácska-pályán. Megjelenni kötelesek: Rózsa II, Osteiner, Tápiska, Birkás, Sábó, Milánkovics, Csabás, Kolár, Nimcsévics, Kopanovics, Káka, Horváth I, Kövesdi.

Felhívás a Hangya alkalmazottaihoz. Felhívjuk alkalmazottaink figyelmét, hogy a Hangya vágóhídi és irodai alkalmazottjaiból összeállított alkalmi csapatok szombaton délután hat órai kezdettel labdarúgó mérkőzést játszanak a Bácska-pályán. Kérjük az alant felsorolt játékosokat, hogy szombaton délután negyedhat órakor jelenjenek meg a Bácska-pályán Vágóhíd: Bodrics, Tóth, Varga, Berzsényi, Rádi, Konez, Payer, Jenovai, Patihós, Dékány, Tarlós, Csendes, Felér, Bitte. — Iroda: Soós, Merynyák, Kovács K. Sándor, Kovács J. Bodrics, Gyoroska, Marton, Szantics, Gergics, Nagy, Lázár, Katona J. Budimesévics.

Topolyai sporthírek. Vasárnap a Topolyai SE NB II csapata Makón játsza le esedékes bajnoki mérkőzését a Makói VSE-vel. A mérkőzés a TSE-re nézve nagyjelentőségű, mert egy esetleges győzelemmel a topolyai csapatnak komoly reményei lehetnének az NB II-ben való bennmaradásra. A mérkőzésre a TSE így áll ki: Otterbeim — Kerekes, Fenyvesi I — Balázs II, Kalmár, Bibics — Szatmári, Fenyvesi II, Mészáros, Rind, Balázs I. — A TSE II csapata vasárnap Szeghegyen játszik az ottani német katonai alakulat alkalmi csapatával. — A TSE vezetője péntek másnapjára lekötötte barátságos mérkőzésre Szerencsi SC csapatát. A mérkőzést nagy érdeklődés előzi meg.

Labdarúgó mérkőzés Kulán a bombakárosultak javára. 1000 pengő tiszta jövedelem volt a Kulai Pincérek és Zenészek csütörtöki labdarúgó mérkőzésének eredménye, mely összeget a bombakárosultak segélyezésére fordítják. Zenészek: Herbut — Linák, Balázs — Raffai, Kovács, Bedei II — Herczenberger, Bedei I, Mezei, Bedei III. — Pincérek: Szakál — Csifcsák, Szakál II — Omer, Brasnyó, Pecze — Papp, Puhálák, Nusz, Gergely. Hortik. Rögtön a kezdés után a zenészek támadásba mennek, de a pincérek védelme, különösen Csifcsák, mindig a helyén van. Szakál kapus pedig bravurosán véd. A pincérek vezető gólját a 10-ik percben Puhálák lövi, míg az első féldő második gólját, Ivancsik a saját kapujába lövi. A második féldőben ismét a zenészek támadnak és rövid időközben Bedei I. gólt rug. Rövid pincér főlény következik. Utána rövid 15 perc alatt, a zenészek közül Bedei II, Kovács és Bedei III. rúgnak egy-egy gólt. Hortik akciójából Nusz rugja a pincérek 3-ik gólját és így a mérkőzés 7:3 arányban végződött a zenészek javára. A rendezés munkáit, Herczenberger végezte.

Hórvátországi sporthírek. Vasutas-Licsanin 0:0. Gragyanszki—HASK 1:1 (0:0). — A Gragyanszki most tartotta évi közgyűlését, amelyen újból Prvendák Szilávkót választották meg elnöknek. A Gragyanszki három év alatt 114 mérkőzést játszott és 93 mérkőzést megnyert. Összesen 460 gólt adott, ebből Wölfl 129, Lesnik 102 gólt rugott, Brozovics Plese és Jazbinsk 111 mérkőzésen vettek részt. — Vasárnap a zágrábi Licsanin sportegyesület fennállásának 15 évfordulóját üli és a bécsi Rajföldöt látja vendégül.

BUDAPEST Wekerletelepi SC—HTVE 1:1 (1:1)

NB. II. mérkőzés. Áldozócsütörtökön játszották le a két csapat közötti elmaradt mérkőzést, amely lendületes és változatos játék után eldöntetlen eredménnyel végződött.

NAGYBÁNYA Kolozsvári AC—Nagybányai SE 5:4 (2:3)

Magyar Kupa mérkőzés. Az első féldőben a Nagybányai SE, a szünet után a Kolozsvári AC volt jobb.

DOROG Dorogi AC—Székesfehérvári MÁV 4:0 (2:0)

Magyar Kupa mérkőzés. A dorogi csapat biztosan győzött.

ZENE

A szabadkai filharmonikusok bemutatkozó hangversenye a bombakárosultak javára

Szabadka régi zenekultúrájának visszaállítására és fejlesztésére alakult meg a Filharmoniai Társaság. A zenekedvelők társadalmi különbség nélkül, a muzsika szeretetétől áthatott lelkes szívet, jelentkeztek a toborzóra. A múlt eredményeire emlékező idősebb zeneértők és zenekedvelők s az ifjabb nemzedék zeneművelői egyaránt készséggel vállalták a tanulás gyakorlás és a tudásfejlesztés fáradságát. A város vezetősége és társadalma örömmel és megértéssel üdvözölte a kezdeményezést. Szemlér István városi zeneiskolai igazgató lankadatlan munkájának eredménye, hogy a filharmoniai társaság már bizonyosságot tehetett nagy reményekre jogosító hivatásáról és komoly munkatervének értékéről. Nem a névleges egyesületek látszatosságával jelentkezett a zenekedvelők társasága a művelődés célját szolgáló intézmények scrába, hanem tartalmas és nemes munka elhatározásával, és nagy tervek megvalósításának akaratával. A filharmoniai társaság tagjai Szemlér István igazgató karnagy vezetésével, lemondva az esti pihenés óráról hónapok óta készültek annak igazolására, hogy elhatározásukat hivatásnak érzik.

A szabadkai Filharmoniai Társaság a bombakárosultak segélyezésére szánta első nagy zeneti bemutatkozásának jövedelmét. Pénteken este gyönyörködünk az érdeklődéssel várt bemutatkozó hangversenyben, amit Szemlér István karnagy és a lelkes társaság adott és bizonyított, az már nemcsak eredmény és nemcsak meglepetés. Erre a bemutatkozásra büszke lehet a zenekedvelők lelkes társasága, vezetője, de büszke lehet maga a város is. Az első nagy siker után merjük hangoztatni, hogy a szabadkai Filharmoniai Társaságtól nagyon sokat várunk.

A műsor első száma: Erkel: Magyar innepi nyitánya volt. A tiszteletes hangulatu mű minden szépségét és monumentálisát teljesen érvényre juttatta a karnagy szuggesztív és nagyvonalú vezénylese. Feltűnt már itt az első taktusoknál a fuvósok kiegyenlített, telt hangzása és a vonósok meleg, lágy és mégis erőteljes tónusa. Tetőfokra hágott az elragadtatás a műnek annál a részleténél, ahol a Szózat pár taktusát intonálta a zenekar. Csak egyet mondhatunk: ez a mű tökéletesen hangzott. Volkmann végtelenül bájos Vonószereplője volt a második szám. Az előadott két tétel közül különösen a waltzer ragadta magával a közönséget, légius könnyedségével és poétikus bájával. A hangverseny főszáma mégis: Schubert örökszép Bejezetlen szimfonia volt. És itt mindjárt meg kell mondanunk: ezt a művet ilyen tökéletes, nemes, minden salaktól mentes előadásban csak a legnagyobb karmesterektől és a legkiválóbb zenekaroktól lehet hallani. Égi muzsika volt ez, lezárt ragyogó szépségekkel, amely a

hangtósággal magának a muzsikának a lényegét közvetítette. Külön ki kell emelnünk a gondokk férfibánatot sűrű, mély bugását, valamint a klarinét és oboa-szólók telt, pompás szólóját. Szünet után Weber: Oberon nyitányát hallottuk a gyönyörű lassu bevezetéssel és a viharzó, lávaszerűen ömlő és magával ragadó Allegro-val. A karmester izig-vérig muzsikus temperamentuma a zenészeket teljesen magával ragadta s ez a lendület a közönség tomboló tetszésében méltó visszhangot kapott. Bellay: Andanteját hallottuk még vonószekarra s itt főleg a vonósok remekeltek a mű minden árnyalatát kifejezésre juttatva.

A műsor utolsó száma: Waldteufel: Espana-keringője volt, s ez a gyönyörű spanyol, tüzes temperamentumot árasztó mű a könnyebb zene kedvelőire nem tévesztette el hatását. Főzeteges társ és tetszésnyilvánítás kérte a mű megismétlését, amelynek a zenekar készséggel tett eleget.

A hangverseny után megjelent Szemlér karnagy előtt vitéz Barkóczy János vezérőrnagy adjuvánsának és dr. Székely Jenő polgármesternek kíséretében és lelkes szavakkal köszönte meg a zenekar kiváló teljesítményét és példaadó munkáját.

Szabadka, de egész Bácska társadalma is nagy örömmel várja ennek a megkezdett, nagy reményekre jogosító kulturális munkájának a folytatását, amely nagymértékben hozzájárul majd a szellemében megújított nemzeti kulturánk kiépítéséhez.

A vidéki zeneti társaságoknak, egyesületeknek feladata az, hogy megkedveltesse az igazi zenét és telessékké a zenekultúrát. Ez sok helyen nehéz, de nagyon szép feladat. Egy mindenesetre kell hozzá: a jó zenekar. Szabadkán ez meg van. A köszönet hangján szólhatunk Szemlér István igazgató karnagynak, aki hónapok hosszú munkája után megkezdte a zeneti tisztulást és a zeneti élet fejlesztésének sok fáradsággal járó munkáját. Tudásának és képességének legjavát adta, hogy az új zenelgyüttesből kitermelje mindazt az értéket, ami rejlik benne. Fáradságának gyönyörű eredményét láttuk. A közönség lelkes és-hálás tapsal jutalmazta a karmestert és a zenekart. A Baross Szóvettség a hangverseny után az Aranybárány szallóban vacsorán látta vendégül a zenekar összes tagjait. A vacsorán dr. Székely Jenő polgármester és dr. Vojnits Aladár kultúratanácsnok is részt vett és meleg szavakkal mondott köszönetet Szemlér István karnagynak és a zenekar tagjainak a bombakárosultak segélyezésére rendezett kitünően sikerült hangversenyért.

SZÍNHÁZ

Városi Színház műsora

- 1944. május 20-án, szombaton este 6 órakor: TOKAJI ASZU.
1944. május 21-én, vasárnap délután 3 órakor: TOKAJI ASZU.
1944. május 21-én, vasárnap este 6 órakor TOKAJI ASZU.
1944. május 22-én, hétfőn este 6 órakor GÜL-BABA.

Tokaji aszu

A Városi Színházban szombaton ismét premier lesz. Nagysikerű Szilágyi-Eisenmann-opereket mutatnak be. A Tokaji aszu annakidején több mint kétszáz előadást ért meg Budapesten és szabadkai előadása is méltán megérdemli az érdeklődést.

A darab Mester Tibor rendezésében kerül színre. A főbb szerepeket Czifler Illus, Szántó Mária, Gyenes Magda, Gálly Böske, Torma Augusztina, Kompóthy Gyula, Hidvéghy Lajos, Szenes Sándor Rajz János, Solti Bertalan és Kuthy Lószef játszzák. A darab vasárnap is műsoron marad.

8: Két sáv egy dobban. 8: Ünnepl. muzsika. 8: Kéz sáv egy dobban. 8: Ünnepl. muzsika. 8: Kéz sáv egy dobban.

RÁDIO

1944 május 22-től DÉLVIDÉKI MAGYARSÁG 1944 május 28-ig

Május 22

BUDAPEST I. MÚSORA

6: Üzen az otthon.
6:25: Ebresztő — Torna.
6:45: Reggeli zene.
7: Hírek. — Közlemények.
8: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8:35: Délelőtti muzsika.
10: Hírek.
10:10: Hangszerek.
11:10: Székely várak. — Lévai Lajos előadása a földvári Lelő-vár-tól. Felolvasás.
12: Harangszó — Fohász — Himnusz. — Beszékért-zene. Vezényel Müller Károly.
12:40: Hírek.
1:25: Időjelzés.
1:30: Honvédeink üzenetek.
2: Lakatos Tóni és Lakatos Tibor cigányzenekara muzsikál.
2:30: Hírek.
2:45: Zenekari művek és hangszerszólók.
3:30: A Püspöki Tanácsotthon feljáról. A közvetítést Szegedről vezeti Budinszky Sándor.
4: Havasi szénegétek között. Irtai Gáspár Gyula. Felolvasás.
4:20: Szalonötös.
4:45: Időjelzés, hírek.
5: Korszakalkotó vegyeszeti találmanyok. — Papp Elemér dr. egyetemi magántanár előadása.
5:20: Könyv zene — könyvi percek. — Közreműködik Osváth Júlia, Fray József, Palló Imre dr., Ságody hírek és a Rádiózenekar Rajter Lajos vezénylésével.
6:50: Hírek.
7: A Honvédelmi Minisztérium Légvédelmi Csoportfőnökségének közlése.

Május 23

BUDAPEST I. MÚSORA

6: Üzen az otthon.
6:25: Ebresztő — Torna.
6:45: Reggeli zene.
7: Hírek — Közlemények.
8: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8:35: Délelőtti muzsika.
10: Hírek.
10:10: Zenei kar művek. — Séta a kecskeméti Muzzeumban. Irtai dr. Szabó Kálmán. Felolvasás.
12: Harangszó — Fohász. Himnusz. Utána: A Budapesti honvéd őrség helyi zenekara. Vezényel: Pongrácz Géza.
12:40: Hírek.
1:25: Időjelzés.
1:30: Honvédeink üzenetek.
2: Sovinszky László szalonötös kara.
2:30: Hírek.
2:45: Művésztanulmányok.
3:40: Az egészségvédelem főhadiszállásán. A körveitést az Országos Közegészségügyi Intézetből vezényel Veress László.
4: Gyermekdétán. — Maszta Mária. Irtai Sir Eva. Zenéjét szerényen Michay Odón. Előadók: Irtai Sir Eva, Michay Odón. Harsányi Ottó vezénylésével.
6:30: Wagner Lobengrin — előadás.
4:45: Időjelzés, hírek.
5: Német hallgatónk.

Május 24

BUDAPEST I. MÚSORA

6: Üzen az otthon.
6:25: Ebresztő — Torna.
6:45: Reggeli zene.
7: Hírek — Közlemények.
8: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8:35: Délelőtti muzsika.
10: Hírek.
10:10: Zenei kar művek. — Séta a kecskeméti Muzzeumban. Irtai dr. Szabó Kálmán. Felolvasás.
12: Harangszó — Fohász. Himnusz. Utána: A Budapesti honvéd őrség helyi zenekara. Vezényel: Pongrácz Géza.
12:40: Hírek.
1:25: Időjelzés.
1:30: Honvédeink üzenetek.
2: Sovinszky László szalonötös kara.
2:30: Hírek.
2:45: Művésztanulmányok.
3:40: Az egészségvédelem főhadiszállásán. A körveitést az Országos Közegészségügyi Intézetből vezényel Veress László.
4: Gyermekdétán. — Maszta Mária. Irtai Sir Eva. Zenéjét szerényen Michay Odón. Előadók: Irtai Sir Eva, Michay Odón. Harsányi Ottó vezénylésével.
6:30: Wagner Lobengrin — előadás.
4:45: Időjelzés, hírek.
5: Német hallgatónk.

Május 25

BUDAPEST II. (288.6 m—1040 kc)

8:30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
9: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
11:45: Hírek.
BUDAPEST II. (288.6 m—1040 kc)
8:30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
9: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
11:45: Hírek.
BUDAPEST I. MÚSORA
7-8:30: Budapest I. műsora.
8:30-9: Budapest II. műsora.
9-12:20: Budapest I. műsora.
12:20: Hírek és letf beszámoló.
12:35: Fiússzóló énekkarok.
1-5:15: Budapest I. műsora.
5-5:30: Budapest II. műsora.
5:30-tól végig: Budapest I. műsora.

Május 26

BUDAPEST I. MÚSORA

7: Fohász. — Szózat. — Reggeli zene.
7:25: Hírek.
7:55: Összefoglaló beszéd.

Május 27

BUDAPEST I. MÚSORA

6: Üzen az otthon.
6:25: Ebresztő — Torna.
6:45: Reggeli zene.
7: Hírek. — Közlemények.
8: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8:35: Délelőtti muzsika.
10: Hírek.
10:10: Hangszerek.
11:10: Székely várak. — Lévai Lajos előadása a földvári Lelő-vár-tól. Felolvasás.
12: Harangszó — Fohász — Himnusz. — Beszékért-zene. Vezényel Müller Károly.
12:40: Hírek.
1:25: Időjelzés.
1:30: Honvédeink üzenetek.
2: Lakatos Tóni és Lakatos Tibor cigányzenekara muzsikál.
2:30: Hírek.
2:45: Zenekari művek és hangszerszólók.
3:30: A Püspöki Tanácsotthon feljáról. A közvetítést Szegedről vezeti Budinszky Sándor.
4: Havasi szénegétek között. Irtai Gáspár Gyula. Felolvasás.
4:20: Szalonötös.
4:45: Időjelzés, hírek.
5: Korszakalkotó vegyeszeti találmanyok. — Papp Elemér dr. egyetemi magántanár előadása.
5:20: Könyv zene — könyvi percek. — Közreműködik Osváth Júlia, Fray József, Palló Imre dr., Ságody hírek és a Rádiózenekar Rajter Lajos vezénylésével.
6:50: Hírek.
7: A Honvédelmi Minisztérium Légvédelmi Csoportfőnökségének közlése.

Május 28

BUDAPEST I. MÚSORA

6: Üzen az otthon.
6:25: Ebresztő — Torna.
6:45: Reggeli zene.
7: Hírek. — Közlemények.
8: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8:35: Délelőtti muzsika.
10: Hírek.
10:10: Zenei kar művek. — Séta a kecskeméti Muzzeumban. Irtai dr. Szabó Kálmán. Felolvasás.
12: Harangszó — Fohász. Himnusz. Utána: A Budapesti honvéd őrség helyi zenekara. Vezényel: Pongrácz Géza.
12:40: Hírek.
1:25: Időjelzés.
1:30: Honvédeink üzenetek.
2: Sovinszky László szalonötös kara.
2:30: Hírek.
2:45: Művésztanulmányok.
3:40: Az egészségvédelem főhadiszállásán. A körveitést az Országos Közegészségügyi Intézetből vezényel Veress László.
4: Gyermekdétán. — Maszta Mária. Irtai Sir Eva. Zenéjét szerényen Michay Odón. Előadók: Irtai Sir Eva, Michay Odón. Harsányi Ottó vezénylésével.
6:30: Wagner Lobengrin — előadás.
4:45: Időjelzés, hírek.
5: Német hallgatónk.

Május 29

BUDAPEST I. MÚSORA

6: Üzen az otthon.
6:25: Ebresztő — Torna.
6:45: Reggeli zene.
7: Hírek. — Közlemények.
8: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8:35: Délelőtti muzsika.
10: Hírek.
10:10: Zenei kar művek. — Séta a kecskeméti Muzzeumban. Irtai dr. Szabó Kálmán. Felolvasás.
12: Harangszó — Fohász. Himnusz. Utána: A Budapesti honvéd őrség helyi zenekara. Vezényel: Pongrácz Géza.
12:40: Hírek.
1:25: Időjelzés.
1:30: Honvédeink üzenetek.
2: Sovinszky László szalonötös kara.
2:30: Hírek.
2:45: Művésztanulmányok.
3:40: Az egészségvédelem főhadiszállásán. A körveitést az Országos Közegészségügyi Intézetből vezényel Veress László.
4: Gyermekdétán. — Maszta Mária. Irtai Sir Eva. Zenéjét szerényen Michay Odón. Előadók: Irtai Sir Eva, Michay Odón. Harsányi Ottó vezénylésével.
6:30: Wagner Lobengrin — előadás.
4:45: Időjelzés, hírek.
5: Német hallgatónk.

Május 30

BUDAPEST I. MÚSORA

6: Üzen az otthon.
6:25: Ebresztő — Torna.
6:45: Reggeli zene.
7: Hírek. — Közlemények.
8: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8:35: Délelőtti muzsika.
10: Hírek.
10:10: Zenei kar művek. — Séta a kecskeméti Muzzeumban. Irtai dr. Szabó Kálmán. Felolvasás.
12: Harangszó — Fohász. Himnusz. Utána: A Budapesti honvéd őrség helyi zenekara. Vezényel: Pongrácz Géza.
12:40: Hírek.
1:25: Időjelzés.
1:30: Honvédeink üzenetek.
2: Sovinszky László szalonötös kara.
2:30: Hírek.
2:45: Művésztanulmányok.
3:40: Az egészségvédelem főhadiszállásán. A körveitést az Országos Közegészségügyi Intézetből vezényel Veress László.
4: Gyermekdétán. — Maszta Mária. Irtai Sir Eva. Zenéjét szerényen Michay Odón. Előadók: Irtai Sir Eva, Michay Odón. Harsányi Ottó vezénylésével.
6:30: Wagner Lobengrin — előadás.
4:45: Időjelzés, hírek.
5: Német hallgatónk.

Május 31

BUDAPEST I. MÚSORA

6: Üzen az otthon.
6:25: Ebresztő — Torna.
6:45: Reggeli zene.
7: Hírek. — Közlemények.
8: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8:35: Délelőtti muzsika.
10: Hírek.
10:10: Zenei kar művek. — Séta a kecskeméti Muzzeumban. Irtai dr. Szabó Kálmán. Felolvasás.
12: Harangszó — Fohász. Himnusz. Utána: A Budapesti honvéd őrség helyi zenekara. Vezényel: Pongrácz Géza.
12:40: Hírek.
1:25: Időjelzés.
1:30: Honvédeink üzenetek.
2: Sovinszky László szalonötös kara.
2:30: Hírek.
2:45: Művésztanulmányok.
3:40: Az egészségvédelem főhadiszállásán. A körveitést az Országos Közegészségügyi Intézetből vezényel Veress László.
4: Gyermekdétán. — Maszta Mária. Irtai Sir Eva. Zenéjét szerényen Michay Odón. Előadók: Irtai Sir Eva, Michay Odón. Harsányi Ottó vezénylésével.
6:30: Wagner Lobengrin — előadás.
4:45: Időjelzés, hírek.
5: Német hallgatónk.

KOLFOLDI HIRSZOLGALAT MAGYARUL:

DONAUCSENDER: 7.15-kor és 20.15-től 21-ig magyar adás

7.15: Azt mondják, hogy tavasz nyílik... Vörös Sári és László Imre magyar nőtáncos énekel, kíséri Toki-Horváth Gyula cigányzenekara.
7.40: A mi vendégeink. Hermann von Schmeidel vezényli az Operaház zenekarát.
8.55: Időszertű munkáskérdések. — Rátkay Kálmán előadása.
9.10: Magyar zeneszerzők félórása. — A Melles Béla-zenekart vezényli Várhelyi Antal. Közreműködik Szenyi Szabó Ilus.
9.40: Hírek.
10.10: Hírek német nyelven.
10.20: Géczy Barnabás zenekarának műsorából.
10.40: Francia szerzők dalai. — Közreműködik Birkás Lillian és Csongor István. Zongorán kíséri dr. Kigler Pál.
11.10: Balettzene.
11.45: Hírek.

BUDAPEST II. (288.6 m—1040 kc)

5-5:30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
KASSA
6-11:40: Azonos Budapest I. műsorával.
11:40: Hírek magyar és szlovák nyelven műsorismeretű.
12: Déli harangszó, Rákóczi tohásza és himnusz.
4: Azonos Budapest I. műsorával.
4: Mesél a világ. A varázslóinas. (Francia népmese.)
4.15: Orgován Rudi cigányzenekara muzsikál.
4.45-5: Időjelzés és hírek Budapest I-ről.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven Budapest II-ről.

BUDAPEST I. MÚSORA

6: Üzen az otthon.
6:25: Ebresztő — Torna.
6:45: Reggeli zene.
7: Hírek. — Közlemények.
8: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8:35: Délelőtti muzsika.
10: Hírek.
10:10: Zenei kar művek. — Séta a kecskeméti Muzzeumban. Irtai dr. Szabó Kálmán. Felolvasás.
12: Harangszó — Fohász. Himnusz. Utána: A Budapesti honvéd őrség helyi zenekara. Vezényel: Pongrácz Géza.
12:40: Hírek.
1:25: Időjelzés.
1:30: Honvédeink üzenetek.
2: Sovinszky László szalonötös kara.
2:30: Hírek.
2:45: Művésztanulmányok.
3:40: Az egészségvédelem főhadiszállásán. A körveitést az Országos Közegészségügyi Intézetből vezényel Veress László.
4: Gyermekdétán. — Maszta Mária. Irtai Sir Eva. Zenéjét szerényen Michay Odón. Előadók: Irtai Sir Eva, Michay Odón. Harsányi Ottó vezénylésével.
6:30: Wagner Lobengrin — előadás.
4:45: Időjelzés, hírek.
5: Német hallgatónk.

BUDAPEST I. MÚSORA

6: Üzen az otthon.
6:25: Ebresztő — Torna.
6:45: Reggeli zene.
7: Hírek. — Közlemények.
8: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8:35: Délelőtti muzsika.
10: Hírek.
10:10: Zenei kar művek. — Séta a kecskeméti Muzzeumban. Irtai dr. Szabó Kálmán. Felolvasás.
12: Harangszó — Fohász. Himnusz. Utána: A Budapesti honvéd őrség helyi zenekara. Vezényel: Pongrácz Géza.
12:40: Hírek.
1:25: Időjelzés.
1:30: Honvédeink üzenetek.
2: Sovinszky László szalonötös kara.
2:30: Hírek.
2:45: Művésztanulmányok.
3:40: Az egészségvédelem főhadiszállásán. A körveitést az Országos Közegészségügyi Intézetből vezényel Veress László.
4: Gyermekdétán. — Maszta Mária. Irtai Sir Eva. Zenéjét szerényen Michay Odón. Előadók: Irtai Sir Eva, Michay Odón. Harsányi Ottó vezénylésével.
6:30: Wagner Lobengrin — előadás.
4:45: Időjelzés, hírek.
5: Német hallgatónk.

Szerda

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6: Uzen az otthon. — A Városke-rezt bajtársi rádiósorogatója.
- 6:25: Ebesztő. — Torna.
- 6:45: Reggeli zene.
- 7: Hírek. Közlemények.
- 8: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 8:35: Délelőtti muzsika.
- 10: Hírek.
- 10:10: I. rész. Magyar zenekari művek a Rádiózenekar műsorából. — Vezetve Rajter Lajos. II. rész. Szó-rakoztató zene. — III. rész: A Légt-ezők zenekara játszik Doroszai Ka-rolly vezényletével.
- 11:30: Munkáselőra.
- 12: Harangszó. — Fohász. — Him-nusz.
- Utána: Melles Béla-zenekar. Vezé-nyel Binsár Alida.
- 12:40: Hírek.
- 1:25: Időjelzés.
- 1:30: Honvédeknek üzennek. — A Vöröskereszt bajtársi rádiósorogatója Vezetve Ilj. Frisav Richárd.
- 2:40: Hírek.
- 2:45: Hangjelzések.
- 4: A szegedi népvallás szállításai. — Bálint Sándor dr. egyetemi magánta-nár előadása. Felolvasás.
- 4:10: Muzsikáló zenei lexikon. — Összeállította Böhm László.
- 4:45: Időjelzés, hírek.
- 5: Fél és félti szerelmem. — Lá-n-czy Margit verseket mond.
- 5:15: A szlovák rádió műsorából.
- 5:50: Honvédek műsora.
- 6:40: Vázközlökai kérdések — vé-lemények.
- 6:50: Hírek.
- 7: Vértől-e katonára? Lakatos József m. kar. repülő őrnagy előadása.
- 7:15: Magyar-német kívánsóhang-verseny.
- 8: Hírek. Iversenyeredmények.
- 10:10: Hírek német nyelven.
- 10:20: Szeretnék magam éjszakákon. — Martócsy Margit és Cselényi József énekel. Kísér. Barta Sándor cigányze-nekara.
- 10:40: Filmrészletek.
- 11:10: Kélti hangulatok.
- 11:45: Hírek.

KASSA

- 5-5:30: Hírek német, román, szlo-vák, ruszin és horvát nyelven.
- 6-8:30: Azonos Budapest I. műso-rával.

Csütörtök

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6: Uzen az otthon. — A Vöröske-rezt bajtársi rádiósorogatója.
- 6:25: Ebesztő. — Torna.
- 6:45: Reggeli zene.
- 7: Hírek. — Közlemények.
- 8: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 8:35: Szórakoztató zenekari mű-sor.
- 10: Hírek.
- 10:10: A rádiózenekar műsorából. — Vezetve Bertha István.
- 11:10: Schimann: d-moll hegedű-verseny.
- 11:40: Kifőltő híradó. — Félő-l-vás.
- 12: Harangszó. — Fohász. — Him-nusz.
- Utána: Országos Postászenekar. — Vezetve Földögh János.
- 12:40: Hírek.
- 1:25: Időjelzés.
- 1:30: Honvédeknek üzennek. — A Vöröskereszt bajtársi rádiósorogatója Vezetve Bertha István.
- 2: Rácz Bertai cigányzenekara mű-sorából.
- 2:30: Hírek.
- 2:45: A rádió diákirei.
- 2:55: Weidinger Fide szalonzene-kara.
- 3:50: Arany János talaja. — A ver-seket elmondja Simonffy Margit. — Köznyelvédelmi előadásorozat.
- 4: Seta Operettszínházban.
- 4:45: Időjelzés, hírek.
- 5: Német hallgatóknak. — Fur na-seit deustchen Hörer.

Péntek

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6: Uzen az otthon. — Torna.
- 6:25: Ebesztő. — Torna.

Szombat

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6: Uzen az otthon.
- 6:25: Ebesztő. — Torna.
- 6:45: Reggeli zene.
- 7: Hírek. — Közlemények.
- 8: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 8:35: Délelőtti muzsika.
- 10:10: Szórakoztató zene a Rádió-zenekar műsorából.
- 11:40: Móra Parika meséi. Felolvá-sás.
- 12: Harangszó. — Fohász. — Him-nusz.
- Utána: Raulórczenekar.
- 12:40: Hírek.
- 1:25: Időjelzés.
- 1:30: Honvédeknek üzennek.
- 2: Főhadalok.
- 2:30: Hírek.
- 2: Szórakoztató muzsika.
- 4: A színházi orvos. — Dr. Járta-Sándor előadása.
- 4:20: Guttenberg György szalonze-nekara.
- 4:45: Időjelzés, hírek.
- 5: Tegnapmán egy ezüstkalászos gazda tanyáján. — A közvetített ve-zeti Budinszky Sándor.
- 5:10: Róosz Ernő szalonegyüttes.
- 5:35: Pinnósbóti. — Volly István előadása hangszerezzel.
- 5:50: Cornutus: Bagdadi he-gyél. — nyitány.
- 6: Sport és háború. — Misán Gy-őző dr. előadása.
- 6:15: Balázs Kálmán cigányzene-kara műsorából.
- 6:40: Külföldi tájkozottó.
- 6:50: Hírek.
- 7: Német hallgatóknak.

KASSA

- 5: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 6: Azonos Budapest I. műsorával.

Pályázatok az újvidéki középiskolai fiúnevelő intézetbe

A Budapesti Közlöny április 29-iki száma pályázatot hirdet az állami tanulóotthonokba való felvételre. A pályázat határideje május 31.

Az újvidéki tanulóotthonba pályázhatnak gimnáziumi tanulókon kívül kereskedelmi és ipari középiskolai, licenmi, gazdasági és polgári iskolai nyilvános tanulók.

1. A felvétel iránti kérelmeket dr. Balogh Ányos a tankerületi kir. főigazgatóhoz címezve az intézet igazgatójánál kell benyújtani (Újvidék, Szt. Miklós-sz. 1. sz.).

2. A folyamódványhoz az alábbi okmányokat kell csatolni:

a) Az utolsó évi iskolai bizonyítvány hiteles másolatát, b) Születési anyakönyvi kivonatát, c) Ujraoltási és egészségügyi bizonyítványt, az utóbbi azt igazolja, hogy az illető növendék az internatusi nevelésre alkalmas.

Az a növendék, akinek a tanulmányában megszakítás van, azt is köteles igazolni, hogy a megszakítás alatt mivel foglalkozott.

d) Két tanu által előttemezett nyilatkozatot arról, hogy a szülő (gyám) az előírt fizetési feltételeknek pontosan eleget fog tenni, a fizetési kötelezettségek elmulasztásának következményeit vállalja és az internatusi rendtartási-szabályok kötelező erejét elismeri.

3. Az 1944-45. iskolai évre az iskolai díjakon kívül a növendékek a következő díjakat kötelesek fizetni:

a) felvételi díj címén a felvétel alkalmával 10 (tíz) pengőt.

b) ellátási díj címén további intézkedésig havi előleges részletekben: teljes díjas helyen évi 700 pengőt, I. foku kedvezményvel: évi 500 pengőt, II. foku kedvezményvel: évi 400 pengőt, III. foku kedvezményvel: évi 300 pengőt.

c) Orvosi díj címén évi 20 (husz) pengőt, ennek az összegnek felét az iskolai év elején szeptember hó 5-ig, a másik felét pedig február hó 5-ig kell befizetni, betegség esetén a gyógyszeres és más kiadások, járványos és ragályos betegség esetén a különorvosi és ápolási költségek a szülőket terhelik.

Az ellátási díjakat havonta legkésőbb minden hó 5-ig kell a tanulóotthonnak a postatakaréknál vezetett díjletű csekk számlájára befizetni. A befizetés elmulasztása esetén — ha a befizetés a felszólításban megjelölt időpontig sem történik meg — a növendéket a bentlakók névsorából törlik.

4. A kedvezményes helyek elnyerésére csak olyan megfelelő viseletű, legalább jó rendű előmeneteli nyilvános tanulók pályázhatnak, akiknek szülője, gyámja, illetve gondviselője anyagi helyzetének feltárással (hatósági kereseti- és jövedelmi kimutatás, illetve szegénységi, vagy vagyontalansági bizonyítvány bemutatása) igazolta, hogy a teljes díjat képtelen megfizetni.

5. A középiskolák első osztályába felvételt nyert tanulók a tanév első felében tanulóotthoni kedvezményben nem részesülhetnek.

Kombinált szobák

modern konyhák

ERTL MIHÁLY asztalosnál

Szabadka, Széchenyi tér 13.

Faiparosok figyelmébe!

Készítünk egyetemes kombinált és egyengető gyalogképeket fa-, vas- és fémmegmunkáló gépeket különféle kivitelben

Szeitz János

Szabadka, III., Beresényi-u. 66

SAKK

Rovatvezető: Herbatin Kálmán, Topolya.

101. számú feladvány.

A. Zinkl-től.

Világos: Kd3, Bc8. (2.)

Sötét: Kb3, gy: b4, c3, f4 (1.)

Világos indul és nyer. Megfejtése beküldendő közvetlenül rovatvezetőnk címére. A helyes megfejtést két hét múlva közöljük.

MEGFEJTÉSEK:

A 99. számú feladványunk helyes megfejtése: 1. Hh6, Vxg7. 2. Hf5, Vb2! (ha Vc3, ugy 3. Hd6+ Kd8. 4. Fg5+ Kc7. 5. Hb5+ stb.) 3. Hd6+ Kd8. 4. g7! Va2 (Vxg7-re Fg5+) 5. c4, Vg2. 6. Fg5. 7. stb. és nyer. Helyesen fejtették meg: Kovács Lajos (Újvidék) és Nagy Géza (Kucora), részben helyes megfejtést küldött be Holka Vilmos (Csikéria).

88. számú játszma.

Spanyol megnyitás.

Játszották Budapesten 1944. március 5. A páros mérkőzés I. játszmaja

Világos: Dr. Szily.

Sötét: Barcza.

I. e4, c5. 2. Hf3, Hc6. 3. Fb5, a6. 4. Fa4, Hf6. 5. 0-0. Fe7. 6. Be1, b5. 7. Fb3, d6. 8. c3, Ha5. 9. Fe2, c5. 10. d4, Vc7. 11. h3, 0-0. 12. a4, Fd7. (Eddig azonos az 1941. évi levelezési bajnoki verseny Bán-Barcza játszmaival. Ott Bán 13. a×b?-vel folytatta. 13. ... a×b. 14. Hbd2, Hc6! után hátrányosan került ki a megnyitásból. Hasonlóan rosszul járt világos az »Avró« verseny Fins-Re-schevsky játszmaiban 13. Hbd2? c×d. 14. c×d. Bfcs. 15. Fd3, b×a! után (Barcza.) Tanulságos hiba lenne itt Bb8, mjre 13. d×e. d×e. 14. a×b, a×b. után 15. H×e5. gyalogot nyerne. (Szily.) 13. d5. (Finom megajvitása a változatnak. A javítás az a5 huszár felhasználhatóságának késletelésén alapozik. (Barcza.) 13. ... e4. (Kikényszeríti az a-yonal, kinyitását, ahol sötét, ellenjátékot remél. (Szily.) 14. a×b5, a×b5. 15. Fe3, g6. 16. Hbd2, Hb7. 17. Ve2, Bfc8. 18. Kg5? (f4-el szeretne ki-provokálni a h6-gyengítést. Sötét finom módot talál az ellhárításra. (Szily.) Vd8. 1. Hf3 (Indokolt bünbánat. A huszárral vissza kellett vonulni Hf×d5 ellenséges fenyegetés miatt. (Barcza.) Hh5. 20. Hdf1, B×a1. 21. B×a1, Ba8. 22. Bab1! Vc8. 23. Hd2 (Sötét a vezérszárnyon jobban áll, világosnak minden eszközt meg kell ragadni a királysárnyai kezdeményezésre. (Szily.) Vd8. 24. g4! Hg7? (Tul passzív. Hf4 volt helyénvaló. (Barcza.) Hf4-re 25. F×f4, e×f4. 26. e5! volt a tervem — mondja Szily.) 25. Hg3, Ba2. 26. f4! e×f4? (Hiba, a d4 mező átengedése miatt. f6 kellett volna, noha világos ez esetben is igen jól áll 27. f5 után. Barcza.) 27. F×f4, f6. (Sötét csak most vette észre, hogy a tervezett 27. ... Fg5-re 28. Ve3 a válasz s akár azonnali, akár 28. ... h6. 29. Hf3 beiktatása utáni futársere után döntően gyenge az f7 pont. Barcza.)

Folytatjuk.)

SAKK-HIREK:

A Magyar Sakkvilág levelezési mester-versenyének állása: Dr. Balogh és Füstér 10½ (3.) Dr. Bródy 10, Barcza 7. (5.) Dr. Vécsey 6 (5.) Müller és Dr. Szily 4½ (1.) Dr. Meller 4½, Szűcs 3½ (4.) pont. Zárójelben a befejezetlen játszmák száma.

Az Európa bajnoki verseny Madridban kerül lebonyolításra szeptember-hó folyamán, két csoportban 12—12 játékosal.

Üzenet: H. V. Kérésére közlöm, hogy a 96. sz. feladvány lapunk április 13-i (csütörtöki) számában jelent meg, T. L.

C. Kók-tól: Világos: Kb4, gy: g2, Hb (3.) Sötét: Kh4, gy: f4 (2.) Világos indul és döntetlent ér el. Az ugyanakkor közölt megfejtés (94. sz.) a következő: 1. e7! Be2. 2. Fe6! B×e6. 3. e7! Bbc6. 4. Kd5 és nincs nyerés, a roppant anyagi túlsúly tehetetlen. Helyesen egyedül Ön fejtette meg.

Hegyközség híre

Értesitem a Hegyközség tagjait, hogy a m. kir. Földművelésügyi Miniszter ur rendeletileg törölte az alumíniumszulfátot (alumíniumgálic) a közönséges növényvédőszeres jegyzékéből, mert a szakintézetek által évekóta végzett vizsgálatok eredményeként a szer teljesen hatástalannak bizonyult.

A fenti szert nem használják permetezésre, mert vele csak felesleges munkát és kiadást végeznek.

Felhívjuk a tagjaink figyelmét, hogy akik a m. kir. Földművelésügyi Miniszterium Rádiós — gazdasági előadások sorozatában megjelent »Mivel permetezünk az idén« c. kiadványból kaptak, az 5. oldalon a 6. bekezdés 3. sorában »bélmérgek« helyett »börmérgek«, a 7. oldalon a 2. bekezdés 6. sorában »feketégálic« helyett »felhőgálic« értendő.

Tehát a birtokukban lévő füzeteket a fentiek szerint helyesbítsék.

A gyümölcsfa és szőlő permetezéséhez kiutalt mész megérkezett, a tagok a mész utalványok átvétele végett jelentkezzenek a Hegyközségi irodában. Tagsági igazolványukat hozzák magukkal. Szabadka, 1944. V. 19.

Elnökség

GYULAI ISTVÁN

szobafestő és mázoló

20 éve fennálló cég. Vállal

szobafestést és mázoló munkát mérsékelt áron.

Szabadka, Herceg utca 14.

Vetőgépek, ekék, ökörszekerek

jármók, térszák és egyéb jó állapotban lévő gazdasági eszközök

Eladó

„Hortus“ Faiskolai Telepek SZABADKA Szegedi ut-Tuk 12 Postafiók 26

Eredményesen hirdet a

Délvidéki Magyarorszában!

Ügető verseny

Budapest, X., Kerepesi út 9. (Keleti pályaudvarral szemben) 1944 május 3, 10, 16, 25 délután 2 órai kezdettel

KÖZGAZDASÁG

(A »tökéletesítési ötletek« sikere a német üzemekben. Egy közép-németországi nagyüzemben az igazgató személyesen foglalkozik az üzemi munkatanfolyam tökéletesítésére vonatkozó javaslatokkal. Az ő kezdeményezésének köszönhető, hogy az elmúlt években 4635 tökéletesítési tervet közül 70—80% használhatónak bizonyult. Ebben a nagyüzemben egy pillanatra sem alszik el a tökéletesítés, az egyéni kezdeményezés gondolata, amit külön díjazásokkal és jutalmakkal is elősegítenek (MNK).

(Ujabb ezüstleltre bukkantak egy keleti tengeri szigeten. Az egyik keleti tengeri szigeten nemrég értékes ezüstleltre találtak. A kincsek között van 1225 arab, német és kis részben angol eredetű ezüstpénz, továbbá 600 egyéb érem, négy spirálgűrű s még néhány értékes tárgy, mind szinezüstből. A lelet amely kb. hat kiló nyom, egy agyag korsóban maradt fenn, a föld alatt. Eredetét a kutatók a X-ik század elejére helyezik amikor is valamilyen háborús eseménnyel kapcsolatban került sor az eirejtésükre. Említésre méltó továbbá, hogy ebből a korból eddig már 600 lelet került elő, ugyanezen a keleti tengeri szigeten, tehát sokkal több, mint Észak-Európa bármely más részén. (MNK)

(Rakétákkal küzdenek a légvédelem Németországban. Régen, amikor az emberek még hitték a varázslatokban, a parasztiok szentelt ágyugolyókat próbáltak a viharfelhőket szétkergetni. Ez a felhőeloldódás még ma is járja egyes hegyvidékeken, természetesen minden különösebb hatás nélkül. Egész más a helyzet azonban a Németországban sikerrel alkalmazott, u. n. »jégrakéták«-kal. Olyan röpennyűk ezek, amelyeknek a hegyében robbantótöltést helyeznek el. A röpényleveg a legmagasabb pontján a robbanóanyag explodál, s jelentős rést vág a jégfelhőbe, amelybe a szél most már bele tud kapaszkodni. A szél azután széttepi a felhőt, mielőtt még más vidékre sodorhatná. Így a rettegett jég helyett többnyire csak hull alá, sőt a rakéta hatására a már eleredt jégeső is rendes esővé szelídül. (MNK)

(Szakmunkásképzés a Főkörmányszószágban. A Főkörmányszószág ipari üzemében — amelyeknek száma egyre emelkedik — a szakmunkások képzése mindig intenzívebbé válik. A kiképzésnél lényegileg a Németországban szokásos eljárás szolgál mintául, de természetesen az ország viszonyaihoz való alkalmazással. A kiképzés megszervezésénél a kerületi felosztásból indulnak ki, ehhez igazodik a kiképzőüzemek megválasztása, ez határozza meg a vizsgabizottságok összetételét, amelyek előtt a szakmunkások vizsgája folyik. (MNK)

(A németek fellendítették a lengyel mezőgazdaságot. Berlinből jelentik: Albert lengyel kormányzóság igazgató a sajtó képviselői előtt ismertette, milyenek a kormányzóságban az állapotok az ellátás szempontjából. Elmondotta, hogy 1940 tavaszán a német birodalomtól százezer métertermet gabonát szállítottak a főkörmányszószágba, mert ott az éhínség veszélye fenyegette a lakosságot. Ez a termékeny terület el volt hanyagolva, de hála a német szervezésnek, a főkörmányszószág 1942-ben már nemcsak saját lakosságát tudta ellátni, hanem nagy mennyiséget szállított a birodalomnak is. Ugyanez történt 1943-ban. A lengyelek annak idején különösen a rizsgazdálkodás terén bizonyultak hanyagoknak, a németekre ebben az irányban várt sok tennivaló. Utalt a német talajjavító intézkedések eredményére, a vetőmaggazdálkodás terén elért sikerekre, az állattenyésztés terén mutatkozó fejlődésre és a németeknek arra a tervére, hogy a főkörmányszószágból elsőrendű lótenyésztő országot teremtsenek. Ami a termelési illeti, 140 lengyel munkásra jut egy német vezető. A német hatóságok olyan példás magatartást tanusítanak, hogy a lakosság szívesen követi minden utasításukat.

— Német »tudós nők« a háboruban. Németországban ma már nemcsak a gyárakban dolgozik igen sok nő, hanem a szellemi élet számos területén is. Az orvosok és tanárnok mellett nem ritka a mérnök — és vegyész is, sőt nem egy olyan »tudós nő« is van, aki egyetemi katedrához jutott, s mint az egyetemi ifjúság nevelője kitűnően bevált. A szellemi pályákon dolgozó nők mindennemű munkavállalásukkal lehetővé teszik, hogy a kutatásban és tanításban ne álljon be semmiféle fennakadás. Nem egyszer megtörténik, hogy az egyetemi tanár feleség, aki utának kutatómunkájában eddig is résztvevett, most betölti a fronton szolgáló férfi elárult tanszékét. Így áll pl. a bécsi Biokémiai Technológiai Intézetben. Juncke magántanár a férje helyén, s vezet tovább az intézetet. A poseni német egyetemen dr. Else v. Schaubert professzornő, aki jelenleg az angol filológiai tanszékot tölti be, a legszerényebb kezdetekből nagyszerű munkalehetőségeket teremtett s mindenekelőtt egy könyvtárat létesített. Freiburgban dr. Maria Schütt helyettesíti a katonai szolgálatra bevonult tanár urát. Prágában dr.

Sybillé v. Bölla jogtudornő látja el a római és polgári jog katedrájának teendőit. A müncheni Üzemgazdaságtudományi Intézet vezetését Beckmann doktornő, az üzemgazdaságtan egyetlen magántanárnője vette át s ezenkívül egy félétlen át a königsbergi kereskedelmi főiskola rendes tanárát is ő helyettesítette ugyanezen a tanszéken. Ezek a nők, — s itt csak néhányat említettünk — egytől egyig az első főiskolás nemzedékből valók, akiknek sok esetben kemény harcokat kellett vívniuk a tudományért, mert a német egyetemek sokáig ellene voltak a nők tanulásának. De 25 év alatt, mióta a nők egyetemi képzését szerzhették, bebizonyították, hogy tehetségükkel, szorgalmukkal, kitartóval nem maradnak le férfi kollégáik mögött. Agnes Blum, a kitűnő orvosnő és rászakutató, akit Európaszerte ismernek, valamint Gussow csillagász, közismert alakjai a szellemi életnek. Ezek a német nők, sok-sok társukkal együtt bebizonyították hazájuknak és a világnak, hogy akárhova állítják őket, a tőlük telhető legjobb munkát végzik. (MNK)

Megbízható, komoly bejárót felveszek. X. ker. Zichy (volt Bleszák) utca 8. 4535—E

Vidéki fűszernagykereskedés felvenne 30—40 éves független anglis üzletvezetőt, jó fizetéssel. Részletes ajánlatokat »Társulati cég« jellegre 4584—E

Társulati cég felvesz mérlegképes könyvelőt azonnali belépésre. Részletes ajánlatokat »Középbácska« jellegre. 4585—E

Mindenest felveszek jó fizetéssel, Szabadka, Kupetzky utca 6. 4588—E

Tanulót felveszek. VIII. ker. Jókai-u. 27. Fűszerüzlet. 4537—E

Főnyi tudó mindenest azonnali belépésre felvétetik dr. Horváth Tereztér 5. 4563—E

Jobb családból való magános középkorú özvegy asszony, elmenne gazdasz. szonyra, vagy szakácsnőnek Vidékre is elmegy. Légr Rudolfné. Kőleszy-utca 67. szám. 4658—E

Üzletszerzőket, legmagasabb jutalékkal, felső Bácska területére felvesz alkéző biztosító intézet. Magyar és szláv nyelven beszélő nyüzdiások előnyben. Eredményes munkács esetén fizet adunk. Cim a kiadóban. 4681—D

15-16 éves fiút, vagy idősebb férfit csapatsnak felvesz Korokny söröző, Szece di-ut 1. szám. 4551—E

Gyakornokot felvesz Fazekas és Neveklá Wesselényi ut 1. 4546—E

Ügyes borhelyeséget felvesz Marika fodrász-szalón, Szabadka. 4676—E

Aranyművesenődet és tanoncot felveszünk. Csajkás és Juhász arany- és ékszerárúzem. Szabadka, Wesselényi-u. 48/a. 4677—E

Házmosternő felvétetik. Jelenkezni Szende Oszkár ékszerésznél. Kocsuth-u. 11. 4665—E

Borhelyeséget felveszek. — Balogh fodrász Szeged, Tiszsa L. krt. 53. 4578—E

Fiatal sütőcsévedet állandó munkára felvesz, aki fehérsütésben tud dolgozni. Vidács Béla, sütőmester, Szabadka, V. ker. 86 gy. ezred-u. 17. 4557—E

Szolid, megbízható asszonyt konyhára felvesz Mignon cukrászda. 4689—E

Asztalosnőcsévedet felveszek. Minden számban jelentkezők számításba jönnek. 10th butorüzem. Kossuth-utca 10. 4688—E

Kocsis bentkocztra felvétetik Szabadka, V. Baai-ut 76. 4671—E

Kifutó, megbízható felvétetik. Cim a kiadóban. 4664—E

Rádió csillárú, háztartási készülékek
szereési anyagok nagy választékban eladásra és javításra
L FKA S YDOR
Kossuth utca 8. 4463—G

T I Z E D E S
MÉRLEGEK
1a kivitelben 300, 500, 750
ab raktárról kaphatók
SCHÄFER JAKAB
mezőgazdasági gépek, szárazmunkák és műszaki cikkek kereskedése
SZABADKA, Batthyány-u. 6 sz.

ELADÓ
»Szent István«
könyv- és papirkereskedés.
Szabadka, telefon 744. Űzleti és szépirodalmi könyvek, irodai berendezések állandó nagy raktára. 354—G

Peronoszpora
elleni védekezéshez használnon
ULTARGAN
garantált és hivatalosan ellenőrzött szőlőpermetst. Beszerzhető: **Vaikovics György,** Szabadka, Hittérter 5/a. Telefon 6-69. 3788—G

700.000
pengő nyereményből könyven nyerhet 50.000 pengőt, 4 pengővel, ha állami sorsjegyet vesz. Huzás június 6-án. **Gyelvay Lajos** szerjegyfojárda, Szabadka, Városbáza. 4409—G

Most vegyen kerékpárt
gyári lerakatunknál, ahol állandóan raktáron tartjuk a már európai híró »Rivale« és D. V. prima acéltól gyártott erős tura-gépeket. — »Rivale« kerékpár és műszaki kereskedés. — Szabadka, Czorda Bódog-utca 3. 3818—G

Kardokat
Honvédségi, csendőrségi és rendőrségi előírás szerint állandóan raktáron tartunk. — »Rivale« kerékpár és műszaki kereskedés. Szabadka, Czorda Bódog-utca 3. 3819—G

BABA
kocsik, kerékpárok és varrógépek és azok szakszerű javítása. — Vulkanizálások, gyári festés zománcozva, mérsékelt áron, garancia mellett. **Miskolci** kerékpár- és varrógépszaküzlet, Szabadka, Deák-utca 3. Telefon 5—23. 3850—G

Gyapint kártokok és fonok juhartató gazdáknak. Óvári gyapufonoda Szabadka, Bercsényi-u. 38. (krumpli piac) 4401—G

Gondoskodjék már most morzsolókról
darálókról és répaszeletelőkről. A »Délvidéki« gyár kiváló gyártmányait állandóan raktáron tartjuk. »Rivale« kerékpár és műszaki kereskedés. Szabadka, Czorda Bódog-utca 3. 3820—G

Mély gyermekkosci. régi vastag gumikkal, eladó. Wabot utca 5. (Postánál). 4474—G

4+1 rádió olcsón eladó. — Cim XI. ker. Délvidék-u. 7. 4899—G

Kelebiai bor kisebb nagyobb tételekben eladó. Karvázy János mérnök, Kelebia, a vasutállomás mellett. 4463—G

Jókarban lévő gyermekkosci eladó. Szabadka. II. ker. Ferenc-utca 13. —G

290 kcm DKW motorkerék. pár, jó gumikkal, eladó. — Érdeklődni Molnár trafikban. Rákóczi-ut. 4477—G

Egy pár ikérfalak. 140X200, röllös, komplett eladó. Kelebia, vitéz Illés telep. 4211—G

Használt kerékpárok
és javított
eladók Bencze József mehanikusnál Szabadka, Homoki utca 41. 2610—G

Papirzacskó
kapható minden nagyságban. Rávy papirzacskó-üzem. Hosszu-u. 3. Telefon 817, vagy 706. 3828—G

Eladó 18—20 HP Hofherr benzín magánjáró motor, üzembépes és egy Hofherr marokkó aratógép. Cim: Szabó György Lajos Csán távér. Szenttamási-utca 52. 4346—G

Használt ujonnan behuzott billiárd asztal, eladó. Ke. nyeres vendéglő. Horzós. 4458—G

Gyermekkosci, kerékpárok és alkatrészek villamosági cikkek, háztartási vasárak, legolcsóbban beszerzhető. Dudas Pálnál, Szabadka, Deák-utca 9. Tel. 684 3490—G

Saját készítményű kész BUTORAIM
elismert jóminőségű, rekamék, fotelok, békebeli bútazattal, külön káphatók. — Latki Márk, Szabadka, Rákóczi-ut 7. Szarvas patika mellett. —G

2+1-es rádió eladó. III. ker. Hattyu-utca 4. 4514—G

1914-beli dörzsfékes D. Hofherr Schrantz gyári magánjáró cséplőgarnitúra eladó. Görög Ferenc daráló, 86 gyalogezred-utca 80. Szabadka. 4496—G

Férfi öltöny és fekete zakó eladó. Balogh és Vancsura szabók. Szeredi-ut 13. 4527—G

Eladó modern elsőrendű kivitelű, több hálósobabutor, konyhá, iroda berendezés, asztalok, székek, kombinált szekrények olcsó áron. Cim 86-os gyalogezred-utca 13. az udvarban. 4507—G

Vendéglő családi okok miatt sürgősen eladó. Szabadka, Szerdahelyi-u. 3. 4574—G

Malmosok!
Első nagy raktári készlet, új és használt malomgépek, elmozdítók, darálógépek, hámozók, tárdok, kengeszék, malomkocsi, hűsúlyszelvények, szelvénymotorok, gépgépek, transzmissziók, szijdróok, felbonthó, szkenstorokok. Vasak és cserelek mindenféle gépeket
Mamusich János
gépkészítő, Szabadka, Széchenyi-utca 11. Telefon 493

APRÓHIRDETÉSEK DIJSZABÁSA
Apróhirdetések ára 12 szög P. 1.30 minden további szó 10 fillér. Vastagbátus szó 20 fillér.
Csak felülbélyegzett leveleket ovábitunk. Kérdezőkódshoz válaszbélyeg mellékelendő.
Apróhirdetéseket csak délután kilenc óráig vesszünk fel az aznapi számban. Központi szerkesztőség és kiadóhivatal. SZABADKA JOKAI-tér 3.
Szerkesztőségi telefon: 5—10
Kiadóhivatali telefon: 3—58

LEVELEZÉS
MAGANNYOMOZÓ Kiss G. Dezső nv. detektívfelügyelő Kötös-u. 20. szám. Megfigyel, informál, nyomoz.

Kerékpárok
motorkerékpárok, varrógépek, babakocsik javítása. Gyári zománcozása **BENCZE JÓZSEF** műszerésznél, Szabadka, VIII. Homoki-u. 41.

Satipics József asztrológus és **Elsa** grafológusnő Szabadka. Cim a Délvidéki Magyar sajtó kiadóhivatalában. Csak levélben válaszolunk! Posta belyegyet mellékelni! 3931-A

Palincsa május 21-től reggel 5-6-ig minden nap gyűjtöm a telet a Kmetz főszerelet előtt. Zernő Sándorné, hatóságilag kijelölt begyűjtő. 4515—A

Jellemzők titkát kézírásából leleplezi 6 pengő postabélyeg bekezdése ellenében **Grafológia**. Lividek, postafiók 143. 4662—A

HÁZASSÁG
Sok szerencsés, boldog házasság létrehozója: Méltóságos asszony. Budapest, Főpostafiók 304. Válaszhoriték. 3977—B

Szerény, egyedülálló 48 éves rom. kat. özvegyasszony kévés ingatlan, férjhez menne hozzáillő férfihez. Leveleket »Özvegyasszony« jellegre. 4552—B

Önálló sügipáros, 34 éves, házasság útjából megismerkedne hozzáillő nővel. Ajánlatokat »Tavaszi esküvő« jellegre. Cim a kiadóban. 4540—B

CSINOS, huszonhat éves, házi asszony nevelt, tisztamultu, vidéki leány vagyok. Férjhez mennék textilt. vagy fűszerkereskedőhöz, akinek üzlete kibővítéséhez, vagy önállósításához anvaalag hozzájárulnék, esetleg fűszernagykereskedésbe jó pozícióhoz juttatnám. Részletesen megírt leveleket »4579« jellegre a kiadóba kérek. 4579—B

HAJÁPOLÁS
Ha tartós szép villányt akar csináltatni haját **GYÖPPYAKOLHASSAL »Grote Salon«** Deák utca 8. Ügyeljen a címre. 3155—A

ÁLLÁST KERES
Fehérmé varrást és javítást vállalok. Harmat-u. 26. 4542—D

Kiszolgálóasszony, fűszer és rövidírás szakmában jártas, állást keres. Cim a kiadóban 4570—D

Gépez-naplakatos, stabil gőzgép, és motorvizsgával rendelkezik, nagy gyakorlattal állást keres malomba, vagy más nagyobb üzembe, június 1-re. Balogh Antal, Szeged, Fűredi-utca 1. 4568—D

Házvezetőnői, vagy gazd. asszonyi állást keresek. Cim a kiadóban. 4654—D

Középkorú özvegyasszony, több évi gyakorlattal, jó bizonyítvánnyal, elmenne magános ushoz, vagy kisebb háztartásba házvezetőnőnek. Cim özv. Hegedűs Györgyné Tatabáza, Hunyadi-utca 302 (Kalmár Lukácsné címen). 4568—D

Gyors- és népirónő, aki mindennemű irodai munkához ért, elhelyezkedne azonnal. Cim a kiadóban. 4591—D

Magyar, német és szerb nyelven beszélő fiatal front harcos tisztviselői állást keres. III. Siflis István, Szabadka, V. 86-os gyalogezred utca 84. Telefon 8-37. 4681—D

Kisgyermek mellé elszereződne a nyári hónapokra 13 és fél éves leány, aki magyarul és szerbül is beszél. Rudics utca 6. sz. az emeleten. 4667—D

BETÖLTENDŐ ALLÁSOK

Péktanoncot keresek ellátással. Hegedűs János Palicsfürdő. 3485—E

Autószerelőt, önálló munkat. állandó munkára alkalmas. Arnold. Asztalos-u. 7. 4488—E

Házmosternő házaspárt keresek bérházba, természetbeni lakás és 100 pengőn felüli havi jövedelemmel. Korhecz Gyula, Kazinczy-u. 2. 4487—E

Félfstabil gőzgép kezeléséhez vizsgázott gépész, aki a munkagépeken az esetleges javítási munkákat is vállalja, keres kendergyár. — Ajánlatokat Kendergyár Polona címre. 4462—E

Tanoncot fizetéssel felvesz, Lukáts Ernő nvomdász. — Batthyány-u. 5. 4386—E

Borhelyeséget azonnali belépésre felvesz Herk József, Majsai-ut 61. 4489—E

Azonnali belépésre felveszek szorgalmas, szolid hentes és mészárossegédek és jó belet. Szauder Mihály hentes, árúzem. Apatin. 4501—E

Kereskedelmi érettségi iskolai végzettséggel gyors- és gépírnői tudó alkalmazottat felvesz helybeli vállalat. — Cim a kiadóban. 4447—E

4 középiskolát végzett tanoncot felvesz Angyal, Mayer Czabai vasnagykereskedés, Szabadka 4440—E

Kocsinokat és munkásokat felveszek. Kulundzsis Tamás, Zimanyi-ut 27. 4532—E

Fodrászcsévedet és egy lányt keres, Gyukics Péter fodrász, Zimanyi-ut 103. 4523—E

Rés- és gumiszijak
"Fag"
 gördülőcsapágyak
fasziljtárca
svájci szitaselyem
 előnyösen beszerezhető **Angyal, Mavor, Csabai** vasnagykereskedésében. Szabadka 4498—G

Jömenetelt női fodrászüzlet eladó. 7000 lakcsu községben, ahol nincs több női fodrászüzlet. Cim a kiadóban. 4493—G

3+1-es villanvrádió eladó. Stomm-sor 4. Házmesternél. 4531—G

Borosherdők 200—300 literesek, kifogástalan állapotban eladók. Mezőtekinthetők 5-től 37-ig Halász fűszeresnél. X. ker. Hádor-utca. 4526—G

Eladó ingatlanok sürgősen
 105 kat. hold föld, tiszta tégla gazdasági épületekkel, élő és hold felszereléssel, 50 hold luzavetéssel, idei őszszes terméssel, azonnali birtokbalépéssel 3.500 pengő kat. holdként. Az ingatlan azonnal átírható. Megbízott **Baka Ambrus** ingatlanforgalmi irodája. Szabadka, Hitler tér 2. Telefon 336. 4446—G

Jókarban lévő kerékpár, jó gumival, eladó. Széchenyi kényv. és napirkereskedés, Széchenyi-tér 16. 4531—G

Eladó jókarban lévő MÁVAG 22 kalamácsos daráló. Fitz Ágoston. Topolya. 4518—G

Létrágya eladó. Szakality, Szabadka. Jókai-u. 24. 4522—G

Figyelem
 Város külterületén magas ha szonbr mellett keresek egy három szobás, komfortos, lakást. Bajai uton tiszta tégla fordított ház két utcára szelő 85.000. Kertvárosban tiszta tégla ház, kétszer két szobás lakással mellékhelyiségekkel 50.000. Kertvárosban 2 egy szobás lakás melékhelyiségekkel 28.000. Város szivében 1 emeletes ház 450.000. Kertvárosban 20 évig adómentes 4 szoba komfortos lakással 1 ház 140.000. Ugyancsak a kertvárosban két komfortos lakás. 20 évig adómentes ház 600 pengő havi jövedelemmel 240.000 pengő. Kint a határban 600 négyzetögl teléssel 3 szobás lakással van déglő, pince stb. teljes felszereléssel, téglagyár mellett 3 különböző erveület van a vendéglőben, eladó 100.000 pengőért. Bórgvár közelében 278 négyzetögl egy kétszobás, egy egyszobás ház melékhelyiségekkel, 30 darab gyümölcsfával 32.000 pengő. Férfi varrógépet, Singer-gyártmányukat veszek, meg bírtt ingatlanok eladója **Baka Ambrus** ingatlanforgalmi irodája. Szabadka, Hitler tér 2. Telefon 336. 4476—G

Eladó két szoba tulipános magyar paraszthutort, festett. Mészáros asztalosnál Kishegyes. 4590—G

Eladó 32 HP Phól traktor, teljesen kivitva, új dugaty tvukkkal hozzá hármas Olover ekével. Danvi Márton. Kishegyes. 4588—G

Schaffhausen prima aranyóra, gyönyörű kivitelben eladó. Cim Palics. Nefelejts-u. 2. 4536—G

Gyermek sportkocsi eladó. Szabadka. Erzsébet-u. 16. 4651—G

Eladó 48 colos MÁV cséplő, 5 HP Szeindline motor, 3-4 HP Ganz motor. Kokrehel **Ferenc. Topolya. 4533—G**

ELADÓ INGATLANOK

10 lánca tanvás birtok, ebből 7 lánca szőlő, többi szántó 95.000 P Borotán fekszik, 2 lánca föld a Viráz szállásnál egytazban, lánconként 20.000 P. 15 hold szántó, martonosi határban, haldanként 8.000 P. A város belterületén 5 la kásból álló ház fűrdőszobával 65.000 P. Piachoz közel szép családi ház, cserepes, padlós 3 szoba, előszoba, konyha 20.000 P. Hangya teleppel szemben új téglaház, nagy kerttel 19000 P. Közélebbit Fejős János ingatlanközvetítőnél Wesselényi-ut 5. Telefon 3.19. 3830—G

Eladó, vagy elcserelném 60 colos MÁV golyvós 13205 sz. cséplőt elejtéttel. Vajó József, Topolya, Hullám-utca. 4534—G

Keveset használt Melichar 18 soros, kanalas vetőgép, nagy szekér, amerikai hajító kocsis és szerszám eladó. Har mat-utca 4. 4573—G

Eladó takaréktűzhely, garderozszekevény, kerti garnitúra, íróasztal, ebédlőasztal, konyhaasztal, rádióasztal, spa nyvifal, ágyak, ágycsodronyok ágymatracok, gyermekágy-matracok, ruhaszekevények, ebédlőszekények, konyhaszekevények, székek, linoleum szőnyeg, virágállványok, áll. 16tűkór szabószalonba, össze csukható vasgép, olajfestmények, csillárok, szentképek, tyllinszőnyegek, cipők és száz más. Bizományi üzletben. Szalay László-u. 12. 4574—G

Eladó jó állapotban lévő fekete férfi ruha. Sim Zubov S. Szegedi-ut 31. —G

Stéppelt mély gyermekkocsi eladó. Nappnyugat úgark 136 (Kisbalmok) 4571—G

Jókarban lévő kocsmai jég-szekevény eladó. Cim a kiadóban. 4567—G

Keveset használt Singer bódincs női varrógép eladó. V ker. Béla-utca 14. 4569—G

Sportcsónak, 1—2 üléses, könnyű, bordázott, guruló-üléses, eladó. Telefon 603. 4561—G

Alig használt szürke sportkosztüm, régi szövetből eladó, Király női divatszalon Wesselényi-ut 12. 4559—G

Hálószoba és konyha butor eladó. Zimónvi-ut 103. Kal márt trafik. 4500—G

Bel- és külföldi kerékpérok
 kaphatók **Angyal, Mavor és Csabay** vasnagykereskedésben. Szabadka. 4686—G

Bérház hat lakással beltéren 75.000 pengőért sürgősen eladó. Ház két lakással piachoz közel 40.000 pengő. **Családiházak** 90.000, 70.000, 30.000 és 23.000 pengő. — Kertvárosi modern villaházak 60.000, 50.000 pengő. Kertvárosi olcsó telkek. Daráló malom modern lakóházal. fúton. 230.000 pengő. 45 hold föld tanvával, holdja 5.500 pengő. átírható. — Eladással megbízott **Milano-vits** ingatlan ügynőskégs, Szabadka. Czarda Bódog-u. 3. Telefon 7-81. 4653—G

Női varrógép, alig használt, eladó. Zimónvi-ut 78 szobónál. 4656—G

Összeszukható ág. kárpitovya, szép kivitelben, eladó. Ugyancsak eladó egy pár jó állapotban lévő 41-es férfi cipőf Vennék egy női kerék párvázat, kerekek nélkül. Almási Gábor. I. Zentai-ut 6. 4659—G

Pianino eladó. házhoz szál litiuk. Érdeklődni Szilvásy, Gerő-utca 9. 4661—G

MODERN ÓRÁKAT és ÉKSZEREKET

Megyeri és Hegedűs
szaküzletben vásároljon
 Szabadka, Szent István-tér 3. Tel. 8—82

Figyelem! Garantált **Chaband** szegfupalánta, több színben és aseratum ujdonság-kapható. Kiss Béla ker tészetében. Tuk 112. 4543—G

Eladó négy mézes bódón, fér firuhák, teljesen jó ágyhu-zatok, asztalterítők és törül közők. III. ker. Sándor-utca 16. 4545—G

Mély gyermekkocsi, jókarban lévő stéppelt eladó. — Cim V. ker. Tiszta-utca 28. 4554—G

Rádió 6+1 lámpás eladó. III. ker. Nádasv-utca 9. 4513—G

Eladó szürke és fekete férfi ruha és két drb. rugós ágybetét. IX. Bányk-utca 10. 4519—G

Kis Asztra 20 HP kocsira szerelt eladó. Cim Bukvity Gergely. Vámtelek 91. 4517—G

Tízzer pengőért 5 drb. ma gyar perzsaszőnyeg eladó. Két ebédlőszőnyeg és három nagyobb öszszekék. Megtekinthető hétfőtől. Cim a kiadóban. 4555—G

Teljesen új, tiszta gyapjú, eladó. Kossuth-utca 15. I. e. 2. 4587—G

Csemlőbódónak alkalmas erős fedett kocsis eladó. Vidákovich, IV. Damianich-u. 60. 4679—G

Használt női bobinos varrógépek
 eladók. Kosz 5 Imre. műszerész. Szabadka. Petőfi-u. 30. 4678—G

Kerékpárok javítását és zománcozását
 szakszerűen végzi Kosz 5 Imre műszerész. Szabadka, Petőfi-u. 30. 4679—G

A Bácska és Tisza
 szappanfőzőszer megérkezett. Kapható Noicek Géza cégnél Szabadka. Telefon 782. 4685—G

Egy pár női magasszárú, fekete 36-os cipő, teljesen új, eladó. Ugyanott egy tizedes kis mérleg eladó. V. Bethlen utca 50. 4682—G

Eladó 1916-beli Hofherr dörzsfeles kazán, kitűnő állapotban Göcző Mihály Csan-tavér. 4431—G

Festett hálószoba, használt, olcsón eladó. Érdeklődni Vojnits, Mária-u. 14. 4672—G

Gyapjuszoraszet, női anyag eladó. Cim a kiadóban. 4555—G

18 hl. buckai jó bor eladó. V. Varnvu József, Kossuth-u gyümölcsüzlet. 4684—G

Jókarban lévő kis Singer varrógép eladó. Jakab-u. 7/b. 4582—G

Kalamácsos darálók, motorok minden léőrőben, szalagfü-részek, abrichterek, furógépek, gépszijak és egyéb műszaki cikkek legolcsóbban beszerezhetők. Dörfler-Andor, gépbirománvsnál. Szabadka Széchenyi-tér 9. 4683—G

Szabolcs megyében 97 kat. hold tanvás birtok a rendelővel kapcsolatsan engedélyezve eladó. Mezriczky Lajos, miniszterilec eng. ingatlanforgalmi vállalat megiltöltőnél. Kiskunhalas. — Batthyány-utca 47. Augsburg. 4593—G

Jófogalmu élelmiszerüzlet, más elfoglaltság miatt, jutányosan eladó. Cim a kiadóban. 4666—G

Konyha-butorok
 modern kivitelben, halószobák, rekamiek, kihuzható asztalok, székek, előnyösen beszerezhetők **Szűcs** butoraszatolnál Szabadka. Teréz tér 2. Nagytemplommal szemben. —G

Fatalp
 múltal kapható András börtüzletben. Eötvös-u. 9. 4669—G

Nyári cipő
 és szandálokhoz, valamint bórondós célokra kaphatók gyík-, halbőrök és diszműbőrök (imitációk) András börtüzletben. Szabadka. I. ker Eötvös-u. 9. 4675—G

Ingatlan
 a város központjában, ház 1x3 szobával, azonnal ávehető. Magános ház 3 szoba, minden mellékhelyiséggel, nagy borkamrával. 35.000 pengőért. Város központjában tiszta téglaház, azonnal beköltözhető. 85.000 pengőért, polgári kocsmá berendezés nélkül eladó. Morvai és Basics ing. forg. iroda, Egressv-u. 5. sz. Vass vendéglő mellett. —G

Eladó a zimónvi uttól második ház, villamos megálló szomszédságában. Kb. 300 négyzetögl telk. négy szobás lakás, mellékhelyiségek — nagy pincével. Azonnal beköltözhető. Gazdác-u. 41. sz. Ára 45.000 pengő. 4670—G

Gondnokoltam háza eladás-ra kerül. Érdeklődők kőznapi délután keressenek fel irodámban. Dr. L. Tóth Kálmán, ügyvéd. Rudics-u. 6. 4668—G

Hoffner-Schrantz 8-as gvári magánjáró, teljes felszereléssel és cséplővel eladó. Mesch fodrász. Bem-utca 32. 4418—G

Hirdessen a
DÉLVIDÉKI MAGYARSÁG-ban

Bel- és külföldi kaszák
 és **kaszaverők**
 kaszákövek stb. kaphatók **Angyal, Mavor és Csabay** vasnagykereskedés. Szabadka. 4687—G

MEGVÉTELRE KERES
 Jókarban lévő használt gyermeksportkocsit keresünk megvételre. Cim a kiadóban 4349—H

Használt szódásüvegeket keresek megvételre. Kenyeres vendéglő. Horos. 4458—H

Gyáskocsit keresek megvételre. nvitottat, vagy csukottat. Dévai János temetkezési vállalata. Baisa. Bács-m. 4512—H

Megvételre keresek jó állapotban lévő kézhajtású ülő széket, rumikerekekkel. — Progl József, Kula (Bácska) Andrassy-ut 42. 4539—H

Vendéglőt (büffet) megvételre keresek, vagy vezetését elvállalnom. Kimerítő ajánlatokat »Forgalmas hely« jelígére a kiadóba kérek. 4565—H

Megvételre keresek Sachs, vagy Csevel motorkerékpárt üzemképest, VIII. ker. Jókai-utca 27. 4537—H

Gyermekbiciklit és kocsit veszek, Török Tibor, Szabadka, Kossuth-utca 8. 4562—H

Kerti orvót, uat vagy használtat, azonnali megvételre keresek. Szabadka, Szere-utca 7. 4558—H

Ötvenéves felüli jóézésű, seztény, biztos megélhetésű úriemberhez férhez mennek 49 éves elvált rom. kat. asz szony vagyok. Jó szívem s becsületes lelke van. Választ a kiadóba »Magányos« jelígére kérem. 4604—B

Vennék rozatta csónakot, 1—2 pár evezőst. Szabadka, Legényegylet. Mikes-u. 5. 4674—H

Használt grammatikus harmónikát vennék háromsorosat vagy ötsorososat, Cim a kiadóban. 4655—B

Bácsborsodi birtok bérbeadása. Báró baisai Voinits Sándor 1945. szeptember 30. től kezdve előre bérbeadja 179 kat. hold jó termőföldjét, 3 gazdasági épülettel. Bácsborsodon. Bácsbokod. Gara, Katymár, községek között, műút mellett! Mostani bérlő az utolsó bérlési évben a birtokon termelt összes szalastakarmányt, kukoricaszárat levágni és a birtokon hagyni tartozik. — továbbá 20 hold szántást tartozik kétszeresen megszántva átadni. Tudakozódni lehet: báró Voinits Sándornál, Budapest, XI. Horthy Miklós-ut 14. 4229—I

Különböző butorozott szoba kiadó. VII. Gerő-utca 4. sz. 4566—I

Készemélves utcai butorozott szoba, fűrdőszobahasználattal kiadó. Cim a kiadóban. 4583—I

Pékmalhiv kiadó. Virág-utca 3. szám. 4673—I

Butorozott szoba két szemelelynek kiadó. Bercsényi-u. 74. 4695—I

BÉRBE VESZ

Keresek 48 colos golyvós magyarállami jó cséplőt berbe vagy felesbe. Danvi Márton Kishegyes. 4589—J

Zongorát, vagy pianinot keresek bérbé, vagy cséplővénnek. II. ker. Károly-u. 4. Miklós. 4587—J

KÜLÖNFÉLE Óra

javítás megvárható **BLA-HANAL**. — Szabadka, Batthyány-u. 2. 3535—K

Orvosi műszerek
 betegápolási cikkek. Ortopédia

Klonka Antal
 orvosi műszerész. Szabadka Batthyány-utca 10. 3118-K

Gumibélyegző
 olcsón készül a Gumibélyegzőipar, Szabadka, Batthyány u. 5. alatt. — Vidékieknek azonnal. Lukatits Ernő.

Javíttassa **kalapját**
 Dornstädternél, Szabadka, Deák-u. 4. 3500—K

Tűzifa
 vágást géppel vállalok. **Takács Kálmán** Szabadka, Ribbentrop (Bercsényi)-utca 12. 1835—K

Hétén reggel 6—7 óra között egy kis cselédianynak 6 drb. 3 heles libája elvesszett. Ismertető jele, hogy a jobb lábán az uszóhártya be van hasítva. Aki tud róluik, jelentse VIII. ker Garai-tér 12. alatt. 4444—K

Keresem április 24-ikén Szabadka-Zombor-Gombosi éjleli vonatból elvitt bórondómet, férfi öltönnel, felöltővel, barna félcipővel és inggel. Jutalom ellenében kérem meküldeni »Szegény egyetemi hallgató Szond« címre. 4524—K

Elveztek 19-ikén Zomborban értékes iratok és igazolvány. Kolompár Ferenc névre. Az iratok között volt 150 pengő. Megtaláló a pénzt megtarthatja, az iratokat küldje. Szabadka. Gyula-u. 77. szám alá. 4576—K

Egy és félhónapos, szép, egészséges kis fiamat oda-adnám örökbe, gyermekszere-tető jobb családnak. Szabadka, Szegedi-ut 43. 4520—K

Élelmiszerüzlethez társat keresek. Cim a kiadóban. 4516—K

Petyerity József névre szóló igazolvány elveszett a Tuzóló laktanyában. Megtaláló kérem hozza el, vagy értesítsen. III. Benedek-utca 11. 4594—K

Főmőlnár társat lehetőleg nőtlen keresek konkurenciamentes jóformájú 60-70 q tanvai malomba. Szükséges tőke 15—20.000 pengő. Megkeresés »Üzembe« jelígére a kiadóba. 4580—K

Cinkgálic
 érkezett kiskereskedők részére kapható **Jánossy Béla**
 nagykereskedő Szabadka

VÁROSI FILMSZÍNHÁZ
Telefon: 65 LEVENTE OTTHON Telefon: 65

1944. május 19-ától 22-ig Péntektől-hétfőig

KATONADOLOG

Egy szabadságos katona és egy édes kislány napugras szerelmi regénye.

a főszerepekben: **Gustav Fröhlich és Mária Andergast**

Előadások kezdete:
Hétköznapokon d. u. 1/2, 1/6 és 1/8 órákor
vasár és ünnepnapokon d. u. 2, 1/4, 1/6 és 1/8 órákor
Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órákor MÁTRÉ közvezetékvezetőkkel

BÁCSKA FILMSZÍNHÁZ
Telefon: 867 Telefon: 867

Május 18-tól 24-ig Áldozásünnepkörök-kezdetéig

A magyar filmgyártás kimagasló, gyönyörű művészeti világfilme!

Budapestet megelőzve!

MENERÜLŐ EMBER

FŐSZEREPLŐK:
Tolnay Klári, Ajtay Andor, Járny Teri, Vágó Neni, Vay Ius, Pálóczi László

Előadások kezdete:
Hétköznapokon d. u. 1/2, 1/6 és 1/8 órákor
vasár és ünnep. d. e. 11 és d. u. 2, 1/4, 1/6 és 1/8 órákor kezdődnek

HUNNIA FILMSZÍNHÁZ
Telefon: 766 KOSSUTH U. 2. Telefon: 766

Május 20-23-ig Szombattól-keddig

Csak 4 napig!
legidősebb, legmagyarabb, legművészebb filmretek

HARMINCADIK

Benne van a történelem az egész magyar élet...
sírásunk nevetésünk, aggodalmunk, imádságunk, kegyelmeink.

Főszereplők: **Páger, Somlay, Juhász, Pelsőczy, Bihary, Fáy, Árpád Margit stb.**

Előadások kezdete:
Hétköznapokon 1/4, 1/6, 1/8. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 11 és d. u. 2, 1/4, 1/6, és 1/8-kor

Figyelem

Értesítem nb. vendégeimet, hogy május 21-én kerthelyiséget megnyitom. Minden este fellép **Marosi Gusztáv** közkedvelt énekes és **Lakatos Árpád** a köztömet szaxofon művész **Markovits Jancsi** és cigányzenekara kísérete mellett.

Síves pártfogást kér **Brindza Mihály** tűzharcos, az „Arany lécán” vendéglő tulajdonosa

Szabadka, Virág utca 4.

Amenyiben a készlet birtokosa a gyapjút nem adja át, az illetékes hatóság kényszereszközöket (karhatalmat) is igénybe vehet.

A gyapjubevásárló köteles a megvásárolt gyapju mennyiségét, fajtáját, tisztaságát és buzaegységességét, továbbá a gyapjubevásárló nevét és telephelyét a termelő 1944/45. évi gazdakönyvébe bejegyezni.

Az igénybevett gyapjukészlet ellenértékét, amennyiben a gyapju minősége tekintetében megegyezés jön létre, a Futura megbizottja kormányhatóságilag megállapított áron a készlet átvételekor köteles készpénzben megfizetni. Ha megállapodás nem jön létre, akkor a Futura megbizottja az áru általa becsült minőségére nézve a hatósági ár 80 százalékát a készlet átvételekor, a fennmaradó vételár részletet pedig a Gyapjubecslo Bizottság minőségi megállapításától számított 8 nap alatt köteles kifizetni.

Ha a termelő a gyapju minőségét nem kívánja a Gyapjubecslo Bizottsággal megállapíttatni, vagyis a termelő és gyapjubevásárló között megegyezés létesül, a gyapjubevásárló köteles a megvásárolt, vagy átvett gyapjuról erre a célra rendszeresített vételejegyét kiállítani, amelynek egyik példánya a termelőnél marad.

Szabadka sz. kir. thj. város polgármestere.

17.122/1944. pm. sz.

Tárgy: Vasárnapi munkaszünet felfüggesztése.

HATÁROZAT

A m. kir. Földművelésügyi Miniszter ur 81.916/1944. IX. 1. sz. rendelete alapján a rendkívüli viszonyok folytán beállott mezőgazdasági munkahiány miatt a tavaszi és nyári munkálatok elvégzése céljából a vasárnapi munkaszünetet 1944. évi május hó 15-től 1944. évi szeptember hó 1-ig terjedő időre felfüggesztem Szabadka, 1944. május hó 9.

A polgármester nevében:
Dr. Mihályi László
tanácsnok.

Szabadka sz. kir. thj. város polgármesterétől.
16.718/1944. pm. sz.

Hirdetmény

gyapjuvírás idejéről, a lenyirt gyapju bejelentéséről és beszolgáltatásáról.

I.
Amint már korábban is közhírré tettem, Szabadka város területén a gazdakönyvvel nem rendelkező juttartók és a gazdakönyvvel ellátott, de 100 kat. holdnál kisebb szántóterülettel rendelkező gazdálkodók a birkákról a gyapjút csak május hó 5-től június hó 15-ig terjedő időben, báránnyokról (egy évesnél fiatalabb birkákról) a gyapjút augusztus hó 1 és 31-ike közötti időben nyírhatják le.

100 kat. holdnál nagyobb szántóterülettel rendelkező gazdálkodók birkáik nyírását a folyó évi július hó 15-ik napjáig, báránnyaik nyírását pedig ez évi szeptember hó 30-ik napjáig bármikor elvégezhetik.

Gyapju alatt az 1944. évben nyírt zsiros, hátonmosott, usztatott, vagy kézzel mosott juh (birka és bárány) gyapjút egyaránt érteni kell.

II.
A termelő (juttartó gazda) köteles a lenyirt egész gyapjumennyiséget, ideértve a maga és alkalmazottai háztartási szükségleteire visszahagyható mennyiséget is, minél hamarabb, de legkésőbb a f. évi június hó 24-ig, a báránygyapjút pedig szeptember 9-ig bejelenteni. A bejelentés erre a célra rendszeresített gyapjukészlet bejelentőlap-okon történik, amelyet a rendelkezésre álló nyilvántartások alapján az illető gazdák kezébe fognak kapni. Aki esetleg június hó 15-ig nem kapta volna kezébe a bejelentőlapot, a városháza II. em. 113. sz. szobájában kézhezveheti.

Részes (teles, harmados, stb.) juhászban tartott birkákról (báránnyokról) nyírt gyapju tekintetében a bejelentés teljesítéséért a részes juhász és a befogadó gazda együttesen felelősek.

A kitöltött bejelentőlapot legkésőbb a jelzett határidőig a városház II. em. 113. sz. szobájában be kell szolgáltatni. Ez alkalommal a gazda a bejelentőlap igazolószelvényét visszakapja és azt saját érdekében gondosan meg kell őriznie és ott tartania, ahol a téli állatteszézés alkalmával állatállományát felvették.

III.
A termelő köteles az 1944. évben lenyírt gyapjumennyiséget merino és merinóval keresztezett fajtájú juhok után teljes egészében, a racka-fajtájú birkákról és báránnyokról lenyírt gyapjuból birkánként 1 kg-t, báránnyonként 0.20 kg-t, a cigája fajtájú birkákról és báránnyokról lenyírt gyapjuból birkánként 2 kg-t, báránnyonként 0.40 kg-t beszolgáltatni. A cigája és racka-fajtájú juhokról lenyírt gyapjuról ezt meghaladó gyapjumennyiséget saját és alkalmazottai háztartási szükségletére visszatarthatja. A visszatartott mennyiség megállapításánál az egész gyapjuvírási eredményt kell tekintetbe venni és abból legfeljebb 8% lehet haszlab-gyapju.

Ha a gazdálkodó az 1944. évben összesen legalább 20 kg. gyapjút szolgáltat be és a beszolgáltatott gyapju mennyisége

- 1) merino vagy merinojellegű keresztezett gyapjuból legalább ugyanannyi, mint amennyit a termelő az 1943. évben beszolgáltatott.
- 2) cigája vagy cigája-jellegű keresztezett gyapjuból birkánként legalább 3 kg., báránnyonként legalább 0.60 kg.
- 3) racka, vagy racka-jellegű keresztezett gyapjuból birkánként legalább 1.5 kg., báránnyonként pedig legalább 0.30 kg., a termelő a hatóság által megállapított áron gyapjuszóvet juttatásban részesül. A gyapjuszóvetmennyiség 20-50 kg-ig terjedő gyapjubeszolgáltatás esetén összesen 3 m., az 50 kg-t meghaladó minden befejezett 25 kg. után további 1 méter.

Az 1944. évben lenyírt és beszolgáltatott gyapjút a mezőgazdasági termelő 1944/45. évi beszolgáltatási kötelességének teljesítésébe kell beszámítani akkor is, ha a termelő azt még ez évi július hó 1. napja előtt szolgáltatta be.

IV.
A bejelentés alá eső gyapjút a kormányhatóság megbízásából a Futura és ennek arcképes igazolvánnyal ellátott bizományosai — a visszatartható mennyiség kivételével — megvásárolják. A termelő gyapjút másnak nem adhat el.

Köteles a termelő a beszolgáltatandó gyapjút a bejelentés megtörténte után 15 napon belül bármelyik vásárlásra jogosított gyapjubevásárlónak megvételre felajánlani. A gyapjút a beszolgáltatás a nyírás kori állapotban (egész bundában) szakszerűen kezelve kell megőrizni. A visszatartható gyapjumennyiséget a beszolgáltatandó gyapjútól elkülöníteni és azt feldolgozni csak a beszolgáltatás megtörténte után, illetve a bejelentéstől számított 45 nap elmúltával szabad.

V.
A bejelentett adatok helyességét a téli állatteszézés, a közellátási hivatal nyilvántartásai és a marhalevelkezelő hivatal adatai alapján az erre a célra kirendelt katonai ellenőrző közegek házról-házra járva ellenőrizni fogják.

Aki mindezen rendelkezéseknek nem tesz eleget, azt megszegő vagy kijátszó, kihágást követ el és 6 hónapig terjedhető elzárással, valamint 8.000 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható, egyben az illető ellen internálási eljárás is indul. Arra a gyapjura nézve, amelyet az igénybevétel, illetőleg átadás előtt elvontak, elkobzásnak van helye.

Szabadka, 1944. május hó 16-án.
Dr. Székely Jenő s. k.
polgármester.

168/1944. vll. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY

Ahírozt bírósági végrehajtó közhírré teszem, hogy Malagurszki Iván szabadkai ügyvéd által képviselt Tili József végrehajtató javára 931 pengő és járulékal erejéig kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2000 pengőre becsült hintó, kocsi, horjut, lovat, vetőgépet és egyéb ingókat nyilvános árverésen eladom.

Szabadkán, Nagyfény 347. szám alatt leendő foganatosítására 1944. évi június hó 10. napjának délutáni 2 óráját határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozókat oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881. LX. t. c. 170. 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén a becsáron alul is, de legfeljebb a becsérték kétharmadéért el fogom adni.

Szabadka, 1944. május 11.

Hegedüs Gyula s. k.
kir. bir. végrehajtó h.

Sapkák tiszt- egyen- és sport-
egyesületeknek, díszruhák prima kidolgozás
ban **legjobb** anyagból szolid árakon

Szeiff Boldizsár saptakészítő
mester uri és
női divatkorcsutó Szabadka, Egressy u. 1.
Városházapalota.

Harisnyaszemfelszedést

és mindenféle harisnyajavítást vállalunk
3 pár **HÖR** vagy vastagabb harisnyából készítünk 2 pár **JÓT**,
ugy. min. férfit **csékely 2 pengőért párját**
Vidéken is vállalunk javítást és szemfelszedést

Harisnya klinika, Szabadka, Mussolini tér 5. l. em.
Barátok templomával szemben.

IV. évtolyam 113. szám **DÉLVIDÉKI MAGYARSÁG** 1944. május 20. szombat

Laptulajdonos: **KERESZTÉNY SAJTÓSZÖVETKEZET, SZABADKA**
Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Szabadka, Jókai-tér 3.
A szerkesztőség telefonszáma 5-10, kiadóhivatal 8-58.
Postatakarékpénztári csekkszám: 51.895.
A Délvidéki Magyarság példányonkénti ára hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.
Előfizetési ár: 1 hónapra 5.20, negyedévre 15.—.